

CANONITZADA LA FUNDADORA DE LES RELIGIOSES CONCEPCIONISTES MISSIONERES DE L'ENSENYAMENT

M. Carme Sallés, nova santa catalana

Benet XVI ha proclamat set nous sants de l'Església universal, entre ells, la monja catalana M. Carme Sallés i Barangueras (1848-1911), fundadora de les religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament. Nascuda a Vic, M. Carme Sallés va fundar una família religiosa dedicada a la formació de dones. El seu objectiu era que la formació de les nenes i joves sorgís del cor per arribar també a la intel·ligència.

En aquest número entrevistem M. Isabel Moraza Herrán, superiora general de les Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament, la qual assenyala que la nova santa «va intuir la importància que té la dona en la família, en la societat, en l'Església».

P 3-5

La Nit de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana» en imatges

P 27-30

Veus per a una nova evangelització

Ja és a la venda el CD *Veus per a una nova evangelització*, un projecte musical pioner que aplega en un sol disc els millors músics i compositors cristians que hi ha actualment a Catalunya. L'agostarada aventura discogràfica, encapçalada pel teòleg i cantautor Xavier Morlans, presenta 19 cançons de testimoni i primer anunci, amb unes lletres i una música molt dignes, que poden sonar per Ràdio Estel al costat de l'últim disc de Sting o d'Alejandro Sanz. P 20 i 21

El cardenal Cañizares demana diàleg entre Catalunya i Espanya

En una entrevista concedida a Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*, el cardenal Antonio Cañizares, prefecte de la Congregació per al Culte Diví, va abordar el delicat tema del creixent gir independentista a Catalunya. El purpurat va reclamar diàleg i responsabilitat, en la línia del que han demanat també recentment tant els bisbes de la Permanent com els de la Tarraconense. P 9

Sumari

P 8 Informe sobre llibertat religiosa 2012

P 19 Missa per l'Empordà cremat a l'estiu

P 26 L'Any de la Fe a Vida Creixent

P 31 L'Infant Jesús, ja en peluixos

P 33 Blanquerna Salut celebra vint anys

Editorial

Portadors d'esperança

Dissabte 20 d'octubre del 2012, es va celebrar a Barcelona la Trobada de Voluntaris de Càritas Catalunya amb el lema «Portadors d'esperança». El convidat d'honor i ponent va ser el cardenal-arquebisbe de Tegucigalpa, Óscar Andrés Rodríguez Maradiaga, president de Càritas Internacional, que fou president del CELAM i que, segons molts, és papable. L'amfitrió: el cardenal de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, president de la Comissió Social de la Tarraconense, que va fer l'esforç de ser-hi present, abandonant per unes hores l'aula sinodal. Som en uns moments en què Càritas és valorada i reconeguda per la societat civil, recordem la recent concessió de la Medalla d'Or per part del Parlament de Catalunya. El cardenal Maradiaga amb el seu estil cordial, directe i vibrant, va destacar que el servei ajuda a descobrir el sentit de la vida, que la dimensió de la caritat i de l'amor és la força transformadora de la societat, que la dignitat de la persona és el valor suprem. Com a president de Càritas Internacional té una visió privilegiada de l'acció caritativa de l'Església, present a totes les zones del món. Va fer per exemple, referència a Mauritània on, llevat el director, tots els voluntaris de Càritas són musulmans. Va subratllar la centralitat en Jesucrist i la vida eclesial fonamentada en la caritat, l'amor i el servei als altres. Un voluntari deia: «S'ha parlat molt de rescatar els bancs, però no es parla de rescatar les persones.»

A la tarda, a la missa de la Sagrada Família es va registrar un ple extraordinari. El cor i l'orquestra de la catedral de Tarragona ressonaren brillantment a les altes naus gaudinianes, el simbolisme de les quals va ser explicat prèviament als assistents. A

l'homilia el cardenal Maradiaga, a la llum de l'Evangelí, va contraposar el servei a l'ambició del poder i va agrair el testimoni dels voluntaris. Totes les diòcesis amb seu a Catalunya hi participaren amb les lectures, les pregàries, les ofrenes. Especialment significativa fou l'ofrena d'uns xiprers. Els voluntaris explicaren aquest símbol d'hospitalitat ancestral: «A les masies catalanes si hi havia un xiprer davant la casa es tenia dret a un petit àpat. Si n'hi havia dos, llavors es podia esperar un àpat complet. Tres xiprers volia dir que a més es tenia el dret a passar-hi la nit.» (També Gaudí va col·locar un xiprer amb coloms blancs a la façana del Naixement.) Les nostres Càritas actualitzen el servei de les antigues masies. En uns grans cartells amb lletres confegides amb gomets per tots els participants, es llegia i s'explicava el sentit de la Jornada: «Portadors d'esperança.» Al final el cardenal Maradiaga, que va voler celebrar tota la missa en català —llevat de l'homilia— començà la benedicció «*Sit nomen domini benedictum*», interrompé i digué espontàniament: «Que Catalunya pugui aconseguir la seva meta!» Les seves paraules arrencaren un gran aplaudiment: un príncep de l'Església estranger, s'adona de la peculiaritat de la nostra autonomia. També al matí la vicepresidenta del govern, Joana Ortega, li va valorar que hagués dit unes paraules en català al començament de la seva conferència. Acomiadà l'arquebisbe de Tarragona i desitjà un bon retorn als participants a les seves diòcesis. Una jornada plena, inoblidable, en ella mateixa portadora d'esperança: s'ha fet palès que com més creix la necessitat també creix més la solidaritat caritativa de l'Església.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Javier Molina, EGIPT

Col·laboradors d'aquesta setmana: Antoni Babra, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Bernabé Dalmau, Delfí Dalmau, Montserrat Esteve, Núria Ferret, Jaume Gabarró, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Salvador Pié-Ninot, Joan Piñol, Josep M. Puigjaner, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Blanca Serres, Sebastià Taltavull, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou lllindar

El compromís social dels cristians

Per fidelitat i amb plena comunió amb el moment que vivim, quan hem iniciat l'Any de la Fe, s'ha de dir que creure no és un fet privat. Benet XVI ho diu així: «Professar amb la boca indica, al seu torn, que la fe implica un compromís públic. El cristià no pot pensar mai que creure és un fet privat. [...] La fe, precisament, perquè és un acte de la llibertat, exigeix també la responsabilitat social del que es creu. L'Església el dia de la Pentecosta mostra amb tota evidència aquesta dimensió pública del creure i de l'anunciar a tots sense temor la pròpia fe. És el do de l'Esperit Sant el que capacita per a la missió i enforteix el nostre testimoniatge, tot fent-lo franc i coratjós» (*Porta fidei*, 10).

Per als cristians —i crec que per a tota persona— en la vida se'ns planteja un dilema, o una alternativa: sóc jo el centre de la meua vida o els altres hi tenen cabuda? Els cristians, mitjançant el «compromís social» ens obrim a una dimensió que significa sortir d'un mateix per acceptar de bon grat que vivim en comunitat, que formem part d'una societat en la qual ens necessitem els uns als altres, que l'altre és un do per a mi.

«La joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels homes del nostre temps, sobretot dels pobres i dels qui sofreixen, són la joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de veritablement humà que no trobi ressò en el cor

d'ells» (GS 1). Així ens ho ha ensenyat el Concili Vaticà II.

La dimensió social del compromís cristià és, doncs, inherent al seguiment de Jesús, mai una dimensió de la qual se'n pot prescindir ni una optativa enfront d'altres, sinó una exigència que neix del mateix cor de la vocació cristiana, una manera de ser o un estil de viure segons l'Evangelí, i no tant un llistat d'activitats o unes obligacions ètiques a dur a terme. Per això, la raó de fons del compromís social és la caritat, fonament de la solidaritat, i sempre a l'exemple de Crist «que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la vida com a rescate per a tothom» (Mc 10,45).

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona

Nova santa catalana

El Papa canonitza Carme Sallés juntament amb sis beats més

Mercedes De La Torre
Ciutat del Vaticà

El papa Benet XVI va proclamar a la plaça de Sant Pere del Vaticà set nous sants de l'Església universal el diumenge 21 d'octubre, entre ells la monja catalana M. Carme Sallés i Barangueras (1848-1911), fundadora de les religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyança.

Durant l'homilia, el Pontífex va ressaltar que «aquests nous sants, diferents per origen, llengua, nació i condició social, estan units amb tot el Poble de Déu en el misteri de la salvació de Crist, el Redemptor». El Sant Pare va citar les paraules de la litúrgia: «Que la vostra misericòrdia, Senyor, vingui sobre nosaltres com ho esperem», i va assegurar que aquesta frase és una invitació a «fer nostre aquest himne al Déu creador i provident, acceptant el seu pla a les nostres vides», precisament com ho va fer Carme Sallés, religiosa, nascuda a Vic, en 1848. «Ella, veient complerta la seva esperança, després de molts avatars, en contemplar el progrés de la congregació de religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyança, que havia fundat el 1892, va poder cantar juntament amb la Mare de Déu: la seva misericòrdia s'estén de generació en generació», va assegurar el Papa.

A més, Benet XVI va remarcar que «la seva obra educativa, confiada a la Verge Immaculada, continua donant fruits abundants entre la joventut a través del lliurament generós dels seus fills, que com ella s'encomanen al Déu que tot ho pot».

En la seva homilia, el Papa va saludar les delegacions oficials i els pelegrins que celebraven els set nous sants, així com també els cardenals i bisbes que aquests dies participen en l'Assemblea sinodal sobre la Nova Evangelització.

Juntament amb M. Carme Sallés, Benet XVI va canonitzar sis beats més, tres dones i tres homes. Així, el Papa va ressaltar també que Jacques Berthieu, nascut el 1838 a França, va ser «pastor infatigable a l'illa de Santa Maria i després a Madagascar», on «va lluitar contra la injustícia, alleujant els pobres i els malalts» i va patir el martiri, el 1896, dient: «M'estimo més morir abans que renunciar a la meva fe.» A més, el Pontífex va esperar que «el seu exemple ajudi els nombrosos cristians que avui dia són perseguits a causa de la seva fe» i va demanar la seva intercessió per a Madagascar i el continent africà en aquest Any de la Fe.

A més, el Papa va assegurar que Pere Calungsod, jove catequista que va néixer al voltant de l'any 1654 a la regió de Bisayas, les Filipines, i va acompanyar el pare jesuïta Diego Luis de San Vitores a les illes Marianes per evangelitzar el poble Chamorro, «va mostrar una gran fe i caritat i va continuar catequizant els seus nombrosos convertits, donant testimoni de Crist mitjançant una vida de puresa i dedicació a l'Evangeli» fins a morir en el martiri el 2 d'abril del 1672. Per la qual cosa Benet XVI va afegir que espera que «l'exemple i el testimoni valerós de Pere Calungsod inspiri l'estimat poble filipí per anunciar

Mercedes De La Torre

amb ardor el Regne i guanyar ànimes per a Déu».

Així mateix, el Sant Pare va assenyalar que el sacerdot italià Giovanni Battista Piamarta, «va ser un gran apòstol de la caritat i de la joventut» que va percebre «l'exigència d'una presència cultural i social del catolicisme en el món modern, per això es va dedicar a fer progressar cristianament, moralment i professionalment les noves generacions amb clares dosis d'humanitat i bondat», i va fundar l'Institut dels artesanets, l'Editorial Queriniana, la congregació masculina de la Sagrada Família de Natzaret i la congregació de les Humils Serventes del Senyor.

També, el Papa va afirmar que Marianna Cope, nascuda el 1838 a Heppenheim, Alemanya, va ser duta a un any d'edat als Estats Units i el 1862 va entrar al Tercer Orde Regular de sant Francesc, a Siracusa, Nova York. Després va tenir cura dels leprosos de Hawaii, amb sis de les seves germanes de congregació, va dirigir personalment l'hospital a Oahu, i més tard va fundar l'hospital de Malulani a Maui i va obrir una casa per a nenes de pares leprosos. Més tard va obrir una casa per a dones i nenes a l'illa de Molokai. Així, el Pontífex va indicar que «en un temps en què poc es podia fer per aquells que patien aquesta terrible malaltia, Marianna Cope va mostrar un amor, valor i entusiasme immens», i va assegurar que «ella és un exemple lluminós i valuós de la millor tradició de les germanes infermeres catòliques i de l'esperit del seu estimat sant Francesc».

D'altra banda, Benet XVI va ressaltar que Kateri Tekakwitha, protectora

«Que el testimoni dels nous sants, de la seva vida generosament oferta per amor de Crist, parli avui a tota l'Església, i la seva intercessió l'enforteixi i la sostingui en la seva missió d'anunciar l'Evangeli arreu del món»

del Canadà i primera santa ameríndia, nascuda a l'actual estat de Nova York, el 1656, de pare mohawk i mare algonquina cristiana, «va ser batejada a l'edat de 20 anys i, per escapar de la persecució, es va refugiar a la missió de sant Francesc Xavier, prop de Mont-real», on «va treballar fins que va morir als 24 anys d'edat, fidel a les tradicions del seu poble, però renunciant-ne a les conviccions religioses». En aquesta línia, el Papa va destacar que Kateri «impressiona per l'acció de la gràcia en la seva vida, mancada de suports externs, i per la fermesa d'una vocació particular per a la seva cultura», per la qual cosa ha desitjat que el seu exemple «ajudi a viure allà on ens trobem, sense renegar del que som, estimant Jesús». El Pontífex va confiar a aquesta nova santa «la renovació de la fe als pobles originaris i a tot Amèrica del Nord».

En darrer lloc, Benet XVI va remarcar

que la jove Anna Schäffer, de Mindels-tetten, Alemanya, «volia entrar en una congregació missionera», però «va patir un accident greu, amb cremades incurables als peus que la van deixar prostrada al llit per la resta dels seus dies». Així, va afegir el Papa «l'habituació de la malalta es va transformar en una cel·la conventual, i el patiment en servei missioner», per la qual cosa li va demanar la intercessió per «la pastoral dels malalts en cures pal·liatives, en el seu benèfic treball».

En acabar l'homilia, el Papa va reiterar juntament amb els pares sinodals que «el testimoni dels nous sants, de la seva vida generosament oferta per amor de Crist, parli avui a tota l'Església, i en la seva intercessió l'enforteixi i la sostingui en la seva missió d'anunciar l'Evangeli arreu del món».

En acabar la missa, abans de començar a resar l'Àngelus, el Papa va ressaltar que des del cel, ella continua exhortant a tothom, però especialment les seves filles, les religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyança, a acollir i meditar fidelment al cor la paraula de Déu, duent-la a la pràctica amb esperit de servei, confiança i humilitat, a exemple de la Immaculada Verge Maria». A més, el Pontífex va afegir que espera que «ajudats amb la intercessió de la nova santa, siguin cada vegada més els qui anunciïn i donin testimoni amb valentia de l'Evangeli de Jesucrist, sobretot entre els joves».

Jornada Mundial de les Missions

D'altra banda, el Papa va recordar que el tercer diumenge d'octubre se celebra la Jornada Mundial de les Missions, i que «l'Església les escolta amb una intensitat particular i revifa la consciència de viure completament en perenne actitud de servei a l'home i a l'Evangeli, com Aquell que es va oferir a si mateix fins al sacrifici de la vida».

En aquest sentit, va destacar que la «feliç coincidència entre la celebració d'aquesta assemblea i la jornada missionera», així com també «la Paraula de Déu» escoltada aquest diumenge «resulta il·luminadora» perquè «mostra l'estil de l'evangelitzador, cridat a ser testimoni i a anunciar el missatge cristià conformant-se a Jesucrist, seguint el seu mateix camí». Aquest estil evangelitzador, va afegir Benet XVI, «val tant per a la missió *ad gentes* com per a la nova evangelització a les regions d'antiga tradició cristiana».

Així mateix, el Pontífex va assenyalar que els set beats que l'Església inscriu solemnement al gloriós cor dels sants «amb valentia heroica van gastar l'existència en una consagració total a Déu i en un servei generós als germans», i va afegir que «són fills i filles de l'Església, que van escollir el camí del servei seguint el Senyor». A més, va remarcar que la canonització «constitueix una confirmació eloqüent d'aquesta misteriosa realitat salvadora», ja que «la tenaç professió de fe d'aquests set generosos deixebles de Crist, la seva configuració al Fill de l'home, resplen-deix avui en tota l'Església».

«Un somni fet realitat»

Text i fotos: Mercedes De La Torre
Ciutat del Vaticà

El primer esdeveniment de gran magnitud que s'ha realitzat durant l'Any de la Fe ha estat la canonització de set beats pel papa Benet XVI el diumenge 21 d'octubre. Així, la façana de la basílica de Sant Pere del Vaticà, des de dos dies abans de l'esdeveniment, tenia els set quadres dels ja nous sants proclamats per Benet XVI en la celebració eucarística que es va iniciar a dos quarts de deu del matí. La missa va començar amb la tradicional processó dels concelebrants juntament amb el Papa, mentre s'entonava la lletania de tots els sants i els fidels que omplien la plaça de Sant Pere hi responien a una sola veu: *Ora pro nobis, orate pro nobis*.

Quan el Pontífex va arribar al sagrati de la basílica de Sant Pere, abans de començar la missa, va rebre la petició oficial per part del prefecte de la Congregació de la Causa dels Sants, el cardenal Angelo Amato, i d'aquesta manera es va iniciar el ritu de proclamació dels nous set sants de l'Església universal, en què Benet XVI va pronunciar les paraules en llatí del ritu de la canonització. Posteriorment, les relíquies dels nous sants van ser beneïdes pel Papa i col·locades a un costat de l'altar, on van romandre durant tota la celebració eucarística.

Entre els cardenals que van concelebrar juntament amb el Papa hi havia l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach; l'arquebisbe de Madrid i president de la Conferència Episcopal Espanyola, el cardenal Antonio María Rouco Varela, i l'arquebisbe emèrit de Sevilla, el cardenal Carlos Amigo Vallejo. També van concelebrar l'arquebisbe de Burgos, Mons. Francisco Gil Hellín, i el bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova.

La delegació oficial espanyola que va assistir a la cerimònia de canonització va estar encapçalada pel ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, i per l'ambaixador d'Espanya davant la Santa Seu, Eduardo Gutiérrez Sáenz de Buruaga. També va ser-hi present el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Xavier Puigdollers.

Testimonis

L'ambaixador d'Espanya davant la Santa Seu, Eduardo Gutiérrez Sáenz de Buruaga, va declarar a *Catalunya Cristiana* que «Espanya és una potència espiritual i religiosa de primer ordre, en aquest mateix mes hem assistit a la proclamació de sant Joan d'Àvila com a doctor de l'Església, ara en aquesta canonització de set sants d'arreu del món hi ha una monja, fundadora, catalana, espanyola que realment s'afegeix al destacadíssim elenc de santes i sants espanyols». A més, Gutiérrez Sáenz de Buruaga va afegir que «tots sabem que a Catalunya al segle XIX va haver-hi una florida de sants realment impressionant i Carme Sallés i Barangueras és una d'elles i molt destacada, ho hem pogut veure en tota la gent que ha vingut des

L'ambaixador Sáenz de Buruaga.

Mare Maria Helí.

Rosana Castillo.

d'Espanya, mobilitzada davant de la seva canonització.

Per la seva part, la superiora de les Concepcionistes a Barcelona, la mare Maria Helí, va apuntar que «estem joioses, estem felices, ens sembla un somni que la nostra fundadora hagi arribat tan aviat als altars» i va afegir que «ella tenia molta idea de la dona al món». Així mateix, la superiora a Barcelona va indicar que «jo crec que és una dona molt especial perquè va tenir sempre la intenció de buscar la voluntat de Déu, cosa que es veu claríssim perquè va entrar primer com a adoratriu, després com a dominica i després, quan ja va veure que el Senyor li demanava coses que no podia fer, va sentir que havia de marxar amb tres companyes més. Després de molta pregària a Madrid, va sentir una veu que li deia "vés-te'n a Burgos", i el

bisbe de Burgos la va rebre el dia de Santa Teresa, el 15 d'octubre, i el 8 de desembre ja eren Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament».

D'altra banda, la mare Maria Helí va evocar que la nova santa quan va trobar un amic seu de Vic «li va suggerir d'anar al Brasil perquè allí hi havia moltes coses per fer per la dona. Allí ella ja estava força malalta, va fundar tres escoles a Espanya, en aquest moment no li va semblar oportú anar a Catalunya i va dir a les religioses "on jo no pugui anar, aneu-hi vosaltres", i a l'any següent se'n van anar al Brasil». En aquest moment les trobem en quatre continents, només falta Oceania.

A més, la concepcionista va afegir que Sallés va ser «una enamorada de la Mare de Déu, ella deia que les nostres cases eren les cases de Maria

i que Maria era la nostra fundadora i la va tocar molt des de petita Maria Immaculada, pura, bona, i ella mateixa va sentir una veu a Montserrat, que li deia "consagra't per complet al Senyor", i aleshores ella va demanar fer la comunió, que la va fer de blau i blanc, com hem anat vestides nosaltres tota la vida».

La mare Maria Helí també va ressaltar que la feina de la congregació «és l'educació de la infància i la joventut», i va subratllar que els fruits «per a la joventut i per als infants els hem estat veient aquests dies, per exemple en la vetlla feta el dissabte a la nit abans de la canonització amb gairebé dues mil persones d'arreu del món. Ha estat impressionant».

Una pelegrina de Sant Llorenç d'El Escorial de Madrid, Rosana Castillo, ens va explicar sobre la canonització: «Ha estat impressionant la quantitat de persones que hi ha», i va afegir: «Ha estat increïble.» A més, Rosana Castillo, que va viatjar amb la seva família, va destacar que ha estat alumna del col·legi de Mares Concepcionistes de Princesa des dels 3 anys i que ara és professora al col·legi de Sant Llorenç d'El Escorial. Per a ella, «l'emoció que sento és immensa, jo crec que m'he passat mig matí plorant».

Aquesta pelegrina va apuntar que la nova santa «és una figura que hem treballat moltíssim, la coneixem a fons i és importantíssim que testimonis i missatges seus d'aleshores ara es puguin aplicar exactament igual», i va concloure que «era com si la mare Carme hagués tingut una visió de futur de tot el que necessitàvem avui dia».

«Carme Sallés va intuir la importància que té la dona en la família, en la societat, en l'Església»

M. Isabel Moraza Herrán, superiora general de les Religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament

Rosa María Jané Chueca

El 25 de juliol passat M. Isabel Moraza Herrán va ser escollida superiora general de les Religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament. Després d'haver passat a l'Àfrica la major part de la seva vida religiosa, emprèn ara la missió de dirigir la congregació fundada per Carme Sallés en un dels moments més importants i joiosos de la seva història. El seu govern com a superiora general s'inicia de la millor manera possible, amb la canonització el 26 d'octubre a Roma, tot just iniciat l'Any de la Fe, de la mare fundadora.

Què suposa per a la Família Concepcionista la canonització de la seva fundadora?

Una gran joia, perquè vivim un moment únic en el nostre pelegrinatge congregacional i missioner. Mirem d'involucrar-hi els alumnes, professors, pares i percebem un gran afecte envers M. Carme de Jesús Sallés. Vivim aquesta canonització amb entusiasme, en el quefer de cada dia, on la rutina es trenca amb esdeveniments. Aquest fet no és com els altres, té el segell de Déu i així ho anem descobrint. Per això també ho vivim amb gratitud a Carme de Jesús Sallés, que ens transmet amb la seva vida exemplar un desig de fraternitat. També a totes les persones que han fet possible que arribés aquest dia. Hi ha molts esforços amagats, molta feina i afany. A nosaltres ens toca recollir els fruits del que altres van sembrar. Ho fem amb esperança, perquè ella era filla d'una família, va créixer amb els ensurts de l'entorn, es va disposar a donar la vida a Déu, en allò que va descobrir que era necessari, és a dir, l'educació de nenes i joves. Amb la seva canonització s'enardeix en nosaltres el desig de créixer en santedat, perquè Déu no es cansa de col·laborar amb cadascun de nosaltres, en l'extensió del seu regne, i a cadascú dóna una missió. Participar en aquest projecte és entrar de ple en el cor de Déu.

Per què ha triat com a lema «Endavant, sempre endavant! Déu proveirà!»?

Aquesta frase de la nostra mare fundadora és sens dubte la més captivadora de les que avui coneixem. Se

la va apropiat i la va conduir a anar més enllà del que s'esperava, del camí trillat. Implica renunciar també a la por, avançar vers el desconegut i deixar-se guiar amb fe per Algú que ens estima. Tant es pot dir per a l'encontre amb Déu en la pregària, com per als esculls de la vida quotidiana i de la missió. Aquest lema implica un salt de confiança en Déu provident i arrela amb força en tota la família concepcionsita.

Quines van ser les grans intuïcions d'aquesta dona del segle XIX? En quin sentit va ser pionera?

Carme de Jesús Sallés va intuir la importància que té la dona en la família, en la societat, en l'Església. Però perquè tota dona realitzi exemplarment el seu encàrrec, cal que prèviament hagi estat formada, ja que la ignorància és un mal que indueix a cometre errors, a deixar-se tancar per la por, a fugir de la pròpia responsabilitat. Carme de Jesús Sallés entén que la dona ha de formar-se des de ben jove perquè la virtut arrela abans que el vici. Concepció que l'educador ha de ser proper, perquè amb destresa pugui conduir la nena a preferir sempre el bé. Aquest model el troba en Maria Immaculada, la dona que Déu prepara per ser la seva mare. La formació que preconitza no es limita al programa intel·lectual —incipient en l'època— sinó que el depassa, donant gran importància a la formació moral i cristiana, de manera que no únicament la ciència arrela en el cor de la jove, sinó sobretot l'evangeli.

Per a la mare Carme, la Mare de Déu és el model ideal de dona. Com entenia ella aquest model?

En la societat del segle XIX, la dona recupera gran importància, tant a nivell intel·lectual, com professional.

«L'evangelització en profunditat és sens dubte el principal repte de la congregació»

No es limita a les tasques de la llar i necessita rebre una formació més completa. L'Església, comprenent aquesta evolució històrica, proclama el dogma de la Concepció Immaculada de Maria i el de l'Assumpció. D'aquesta manera —i aprofundint aquests misteris teològics— posa davant dels ulls una dona

que esdevé model a seguir per a les noves generacions.

Carme Sallés és encara nena quan el dogma de la concepció immaculada de Maria és proclamat, i en el seu entorn, aquesta vivència s'intensifica. A ella així la formen i per això troba natural mirar de forjar la imatge de Maria com a ideal de dona. Així la presenta a les nenes des de la fundació. Igualment l'ofereix a les germanes en la identificació amb Crist, primera deixeble i seguidora.

Com s'actualitza avui dia el carisma de la M. Carmen Sallés?

Actualment l'educació està fortament legislada en tots els països on la congregació concepcionista treballa. Això no obstant, educar el cor alhora que la intel·ligència no té la mateixa força. I si el cor i la intel·ligència no es formen en equilibri, es poden provocar grans injustícies. Per això, avui, el repte consisteix a incrementar els coneixements sense abandonar el cor, la virtut, la recerca del bé i de la bellesa.

En temps de M. Carme de Jesús Sallés, la família a la qual pertanyien les nenes era cristiana practicant en la seva major part. Avui dia, treballem no únicament amb els alumnes sinó també amb les famílies de procedència, ja que busquem tant el col·legi com la família, educar seguint una escala de valors evangèlics. Tasca difícil d'harmonitzar.

Quins són els reptes actuals de la congregació?

L'evangelització en profunditat és sens dubte el principal. Amb l'Església ens preguntem allò que hem de fer i de fer per transmetre que Crist és el salvador de tothom. La congregació es troba en 16 països. La interculturalitat de les comunitats exigeix de les germanes gran obertura i docilitat a l'Esperit, de cara a discernir el que és essencial. Llegir els signes dels temps, i els canvis vertiginosos que en la societat es produeixen ens obliga a ser creatives i aquest repte correspon també a un envelliment de les membres de l'institut en alguns dels països en què treballem. La disminució de vocacions consagrades en alguns països no afavoreix l'expansió del carisma concepcionista i crea entre les germanes certa inquietud.

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 29 de novembre al 6 de desembre 2012

✓ Del 20 al 27 de maig

✓ Del 14 al 21 d'agost

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL
PREVERE QUE ENS
ACOMPANYARÀ DES DE
BARCELONA HO
ACTUALITZAREM,
ENS HI IMPLICAREM,
HO CELEBRAREM

Del 28 de febrer al 7 de març

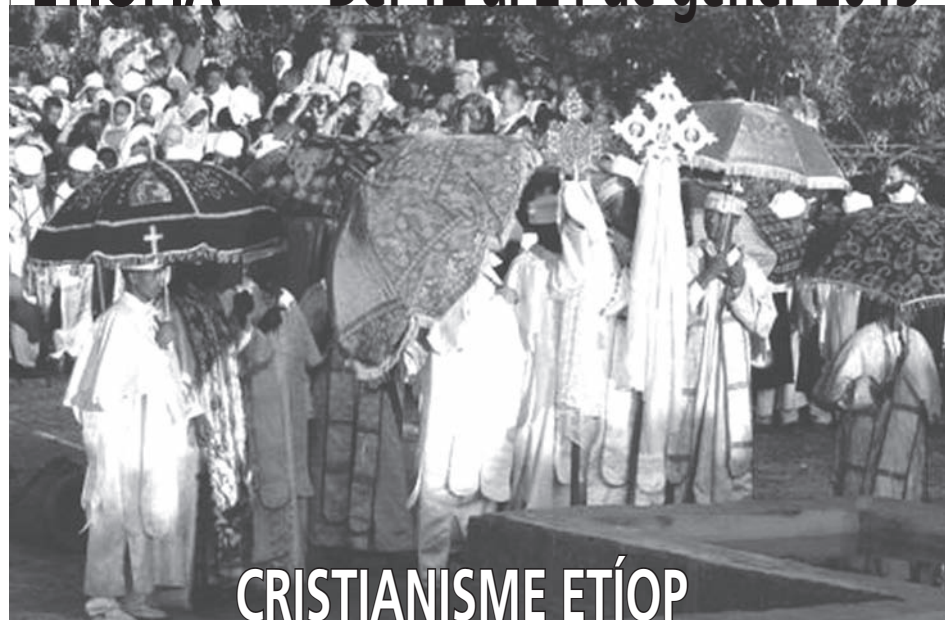

JORDÀNIA forma part del que en un sentit ampli anomenem la Terra Santa, allà on episodis de l'Antic i del Nou Testament es fan ressò en uns llocs geogràfics ben localitzats: el mont Nebo on Moisès va contemplar la Terra Promesa abans de morir o el lloc on segons la tradició Joan Baptista va batejar Jesús. Altres jaciments arqueològics com Jerash, Pella, Um Qais, ens faran entendre com era tota la regió a l'època de Jesús. Encara més, Jordània ens ofereix el tresor de les terres de la civilització nabatea amb la seva joia més preuada com és Petra, allà farem un recorregut complet per una de les Meravelles del Món, i des d'allà ens dirigirem cap a les seves reserves naturals gaudint dels banys a la mar Morta i del nostre recorregut en jeeps per Wadi Rum.

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

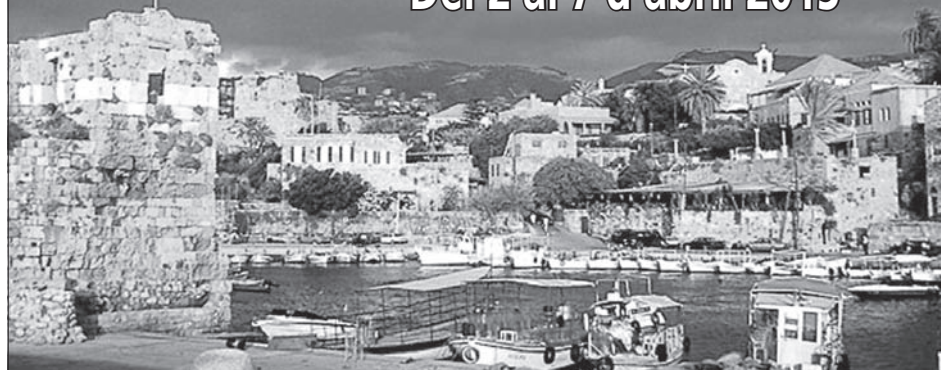
ETIÒPIA Del 12 al 24 de gener 2013

CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a la Jerusalem africana-LALIBELA

LÍBAN / La vall cristiana d'orient
Del 2 al 7 d'abril 2013

EL LÍBAN, part de Terra Santa, és un dels llocs que el Sant Pare Benet XVI ha visitat fa poc transmetent amb la seva visita un missatge de pau i de reconciliació al Pròxim Orient. Nosaltres proposem aquest viatge fent difusió del mateix missatge per descobrir i aprofundir en les comunitats cristianes del Líban, els santuaris de devoció com els que hi ha a Harissa, Zahle, recórrer la història i l'arqueologia mil·lenària del territori visitant llocs com Baalbek i Sidon, així com disfrutar de les tradicions actuals en el cosmopolita Beirut i gaudint dels paisatges naturals en els mítics cedres del Líban a Baroukh o a les grutes de Jeitah.

«L'evangelització és la irradiació d'una vida viscuda en plenitud»

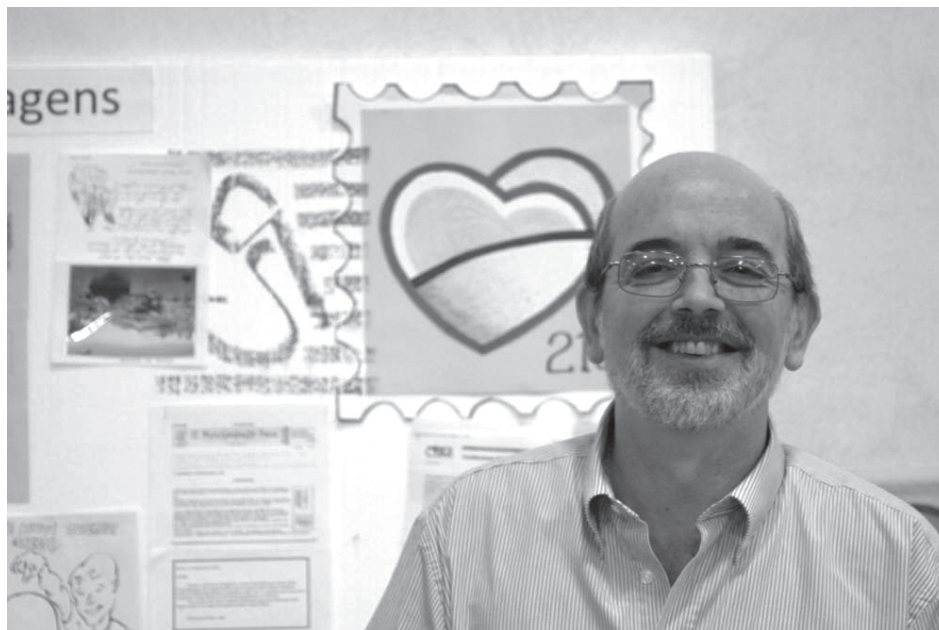
Emili Turú, superior general dels Germans Maristes

Quin és el seu paper al Sínode?

A més dels bisbes escollits per les Conferències episcopals, que són la majoria de participants al Sínode, hi ha altres bisbes o superiors majors clergues invitats pel Sant Pare, que són els qui s'anomenen Pares sinodals. A més són convidades altres persones, amb veu, però sense vot, com a experts o auditors. En el meu cas, hi vaig com a auditor; crec que la invitació és pel fet de ser religiós germà, i per pertànyer a un Institut religiós consagrat a l'evangelització dels joves. És important que la veu dels educadors i dels joves pugui ser sentida d'alguna manera!

Ha generat moltes expectatives aquesta assemblea?

Crec que el tema de la nova evangelització interessa particularment en cercles reduïts de les esglésies occidentals, preocupades per no saber ben bé com actuar en una societat que ha canviat molt i molt ràpidament. No estic segur que hi hagi un interès semblant en altres esglésies, com ara a Àsia, on les preocupacions són molt diferents. En tot cas, les expectatives probablement seran diverses, segons

el que s'entengui per nova evangelització. Des del qui voldria un retorn a la seguretat de velles fórmules, fins al qui desitja un diàleg obert i sincer amb tothom.

Quina incidència pot tenir aquest Sínode en el poble de Déu?

Crec que tot depèn de la continuïtat que se li doni en les esglésies locals. Un

«En cada moment històric la vida religiosa ha cercat de donar respostes noves i creatives als desafiaments de l'evangelització»

tema com el que es debatrà en aquest Sínode podria estimular processos de reflexió i de participació arreu del món, ja que afecta tothom. El Sínode tindrà més incidència en el poble de Déu com més aquest se senti protagonista i el pugui fer seu, adaptant la reflexió i les conclusions a les realitats locals. Altrament restarà com una reunió que tingué lloc a Roma i un document de referència en els prestatges de les biblioteques.

Per què s'ha perdut la urgència i, fins i tot, l'alegria d'evangelitzar?

Tot llegint l'evangeli, veig que Jesús opta per una transmissió de la fe des de la seva vida i la seva manera d'obrar. En el seu ensenyament estimula la reflexió i la decisió personal dels oients, però sobretot invita des de la seva manera de viure, per contagi, podríem dir. L'evangelització és molt més que aprendre conceptes de catecisme; és la irradiació d'una vida viscuda en plenitud, seguint les passes de Jesús. I ningú no pot donar allò que no té. Per tant, la primera tasca és amb nosaltres mateixos, deixant-nos evangelitzar humilment, recomençant cada dia en aquesta conversió personal.

Quina és l'aportació de la vida religiosa a la nova evangelització?

En cada moment històric la vida religiosa ha cercat de donar respostes noves i creatives als desafiaments de l'evangelització, ja sigui adaptant-se a les noves necessitats o bé creant noves famílies religioses quan ha calgut.

Crec que la vida religiosa conserva encara prou flexibilitat com per situar-se lúcidament davant els reptes actuals i obrir, amb gosadia i molta creativitat, nous camins de diàleg amb les dones i els homes d'avui.

Opinió

Balanç de la primera part del Sínode dels Bisbes: un gran panorama eclesial

Dr. Salvador Pié-Ninot
Teòleg-expert del Sínode nomenat pel papa Benet

La constatació inicial sobre la primera part del Sínode sobre la Nova Evangelització (7-17.X.2012) és la consciència generalitzada de l'extraordinari canvi cultural del món actual, subratllat amb accents sobre la secularització i el relativisme dominants, també sobre la laïcitat ben entesa —en aquest cas l'exemple és el dels francesos—, així com sobre la creixent agressivitat envers el cristianisme en alguns països islàmics. El Sínode inicià amb un gran panorama amb la relació inicial del cardenal Wuerl, arquebisbe de Washington, i amb les intervencions sobre cadascun dels continents.

A partir d'aquest inici hi hagut dues-centes trenta-sis intervencions de cinc minuts cadascuna que han tingut com a subjectes més tractats: 1) la parròquia i les comunitats eclesials de base: lloc de referència i dinamització evangelitzadora; 2) els laics i els moviments laicals en la diòcesi, amb la seva presència i testimoni en el món; 3) la família, tot i la seva crisi, com a forma rellevant i la qüestió delicada dels matrimonis trencats; 4) la necessària formació (laics, preveres...), en un context nou de secularisme i de relativisme, i 5) l'Església catòlica dins de la globalització mundial i la diversitat de les esglésies continentals.

A la conclusió d'aquesta primera part el cardenal Wuerl de Washington, relator general del Sínode, ha enumerat una sèrie de punts en clau d'evangelització, que s'han de tractar en els grups lingüístics de la segona part d'aquest Sínode (18-28.X.2012) per arribar així a les propostes conclusives finals. Aquests punts suggeridors són: 1) com

conscienciar més tots els batejats de la seva dignitat?; 2) prioritat en les parròquies de la iniciació cristiana i de l'obra catequètica-educativa; 3) manca de coneixement de la fe en les regions cristianes antigues (Europa...); 4) com augmentar el coneixement de la fe, especialment en els joves?; 5) importància de tenir cura del sentit de transcendència davant la secularització; 6) la proclamació de l'Evangeli centrada en Jesucrist té en la cultura el camp més clar de la nova evangelització (un exemple és l'*Atri dels Gentils*); 7) la resposta a la fe comporta una dimensió global i una crida a la santetat; 8) el testimoni clau a través de la caritat de Crist per obres de justícia i la pau; 9) la parròquia i les comunitats eclesials de base, clau de la nova evangelització: importància de l'educació a la fe; 10) tenint present el Catecisme de l'Església catòlica, com renovar la catequesi, especialment dels joves?; 11) conveniència del ministeri del catequista; 12) l'anunci com a *kerygma* i lectura del signes dels temps; 13) centralitat de la família i importància de la dona; 14) accent en la formació dels preveres i seminaristes; 15) la Vida Consagrada com a gran do per a l'Església; 16) decisiu rol del laicat present en el món, i 17) importància de la col·laboració entre preveres i laics, homes i dones en la missió de la nova evangelització.

Arribats, doncs, a la meitat del Sínode ja podem adonar-nos que els pares sinodals tenen viva consciència que l'evangelització centrada en Jesucrist continua sent la vertadera «bona notícia» i «novetat» pel nostre món i, per això, la gran majoria d'intervencions sinodals s'han centrat en el concepte general d'evangelització, entesa com a tasca fonamental en l'Església, entenent-la com a nova per la necessitat que té d'una «nova forma, d'un nou ardor, d'uns nous mètodes» per testimoniar de forma més viva Jesucrist en la vida quotidiana del nostre món.

*RàdioEstel

DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

També ens trobareu al Twitter

Augmenta la persecució religiosa al món

AEN presenta a Barcelona l'Informe sobre Llibertat Religiosa 2012

Samuel Gutiérrez

Barcelona

Moltes ombres i poques llums en la presentació del nou Informe d'Ajuda a l'Església Necessitada (AEN) sobre la Llibertat Religiosa al Món. Un dels principals drets fonamentals de la persona, considerat per Benet XVI com «la roca ferma on es fonamenten els altres drets, i indicador per verificar el respecte a tots ells», continua sent greument conculcat en moltes parts del món. Segons les dades recollides per AEN en els darrers dos anys, la vulneració del dret a la llibertat religiosa és especialment greu en alguns països com la Xina, el Pakistan, l'Índia, el Sudan o Nigèria, on, per unes circumstàncies o per unes altres, la discriminació i persecució de les minories religioses, sobretot de les minories cristianes, ha

Egipte és un dels països on es constata l'empitjorament del dret a la llibertat religiosa.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ **Amèrica i Àfrica:** 237,86 € ☐ **Missioner** ☐ Edició en català
☐ **Àsia i Oceania:** 315,81 € ☐ **Missionera** ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

augmentat des del 2010. En alguns casos, com al Pakistan, la persecució dels cristians ha estat tan flagrant i cruel que l'any 2011 ha estat batejat com a *annus horribilis*.

En la presentació de l'informe a Barcelona, que va tenir lloc el 19 d'octubre passat, el responsable de comunicació d'AEN-Espanya, Javier Fariñas, assenyalava les quatre grans corrents on es manifesta avui més clarament la manca de llibertat religiosa: «Es vulnera el dret a la llibertat religiosa allà on hi ha fonamentalisme religiós, sobretot islàmic, com passa al Pakistan, Nigèria, Kènia o Mali; allà on hi ha nacionalisme vinculat a una confessió religiosa, com passa a l'Índia; allà on hi ha totalitarismes i per tant negació de la majoria dels drets fonamentals, com a la Xina; i finalment en aquells llocs, sobretot d'Occident, on avui augmenta un secularisme agressiu, en contra de la manifestació pública de la fe, amb una actitud hostil al cristianisme.» Fariñas va denunciar la situació altament problemàtica d'«aquells països la constitució dels quals fa preceptiva una religió oficial que no deixa espai a altres creences, com és el cas de l'Aràbia Saudita, o en estats on s'expulsa legalment persones de credos diferents, com passa al Tadjikistan».

Primavera àrab

AEN alerta també de la situació en els països on recentment ha triomfat l'anomenada «primavera àrab» com el Iemen, Tunísia, Líbia o Egipte. Tot i que hi havia posades moltes esperances en aquestes revolucions, Javier Fariñas subratlla l'empitjorament viscut en relació amb el dret a la llibertat religiosa. «Els drets de les minories minven i tot apunta que ho faran més —assenyala el responsable de comunicació d'AEN-Espanya—. La realitat ens confirma que la primavera àrab ha portat menys drets per a les minories religioses i també per a les dones.» Pel que fa a Síria, on la fundació pontifícia compta amb un bon nombre de projectes, «no gosem fer prediccions —afegeix Fariñas—, tot i que en principi el conflicte no té

«L'informe d'AEN es pot consultar en sis idiomes a: www.ain-es.org/informe2012»

condicionants religiosos. La minoria cristiana pateix igual que la resta de civils».

Davant del dèficit creixent de llibertat religiosa al món, l'Informe 2012 d'AEN també ha pogut oferir alguna bona notícia. «En alguns països —indiquen des de la institució benèfica— creix la consciència de la importància que té la llibertat religiosa.» Així ho demostren les intervencions decidides de governs i parlaments de diferents estats europeus, com Alemanya, Bèlgica o l'Estat espanyol, així com les resolucions del Parlament europeu sobre llibertat religiosa. «És veritat que s'ha fet un pas en la defensa d'un dret fonamental com és el de la llibertat religiosa —apunta Javier Fariñas— però des d'AEN demanem que no es quedi en simples manifestacions.» I acaba dient: «Demanem que s'executin iniciatives concretes, que es desenvolupin polítiques concretes que facin possible la salvaguarda de la llibertat religiosa amb plenes garanties a qualsevol part del món.»

L'Informe sobre Llibertat Religiosa al Món 2012 és un estudi bianual de la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada que mesura el grau de llibertat religiosa a 196 països. L'anàlisi es refereix a la situació de totes les comunitats religioses, tot i que constata que entre els grups religiosos perjudicats per raó de la seva fe, els cristians són, arreu del món, els que més pateixen discriminació religiosa o persecució. Les xifres parlen per elles mateixes: prop de 200 milions de cristians viuen avui en països on són perseguits i 150 més en països on són discriminats.

«Per buscar el bé comú de Catalunya i Espanya, ens cal diàleg»

Cardenal Antonio Cañizares, prefecte de la Congregació per al Culte Diví

Ignasi Miranda

El prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, Antonio Cañizares, ha participat en les primeres Jornades «Transmet, novetat i actualitat de la fe», que es van celebrar del 12 al 14 d'octubre a Sant Cugat del Vallès, amb el títol *Cultura, universitat i nova evangelització*. En la conferència marc de la trobada, organitzada per la delegació d'Apostolat Seglar del bisbat de Terrassa, el cardenal Cañizares va fer seu el missatge del Papa, expressat ara fa dos anys en una reunió amb el món de la cultura, on deia que «mantenir desperta la recerca de la veritat és la missió prioritària de l'Església en la cultura actual».

Vostè ha vingut, fent un petit parèntesi en el Sínode de Bisbes, a participar en unes jornades sobre cultura, universitat i nova evangelització. Com valora aquesta iniciativa?

Valoro molt positivament la iniciativa, que es repetirà arreu del món durant l'Any de la Fe. El lema d'aquesta trobada, Transmet, ja explica el fruit que se n'espera: que es transmeti la fe en aquest món que s'allunya de Déu, perquè s'obri a Déu i descobreixi com l'acceptació de Déu omple de goig, d'esperança, de llum i de vida la realitat de l'home.

Quin és el principal missatge que vostè ha volgut oferir en aquesta conferència d'obertura de les Jornades Transmet?

Senzillament, allò que deia Joan Pau II: «Una fe que no es fa cultura no és prou pensada ni plenament viscuda.» És per això que cal una nova evangelització perquè sorgeixi una humanitat nova que expressi la novetat de l'evangelí.

Acaba de començar l'Any de la Fe, coincidint amb el 50è aniversari de l'obertura del Concili Vaticà II. Quina reflexió podem fer els cristians en aquests moments i davant tantes incerteses religioses, morals, polítiques, econòmiques i socials?

Ens hem d'obrir a la fe i enfortir-la, construir un món en el seguiment de Jesucrist i assumir com a cristians una responsabilitat per portar aquesta fe als qui no la tenen o els qui la tenen feble. El millor servei que podem fer als homes és portar-los la fe.

El Concili Vaticà II encara no s'ha aplicat del tot? Què cal millorar a l'hora de seguir els seus documents?

Cal conèixer el Concili Vaticà II i realitzar un gran treball per explorar-lo i assumir-lo, aquest any i sempre que sigui necessari, perquè comporta una renovació no especialment de canvis, sinó del gran canvi del cor, per retornar a les fonts en què es fonamenta la realitat eclesial, amb la Paraula de Déu, els sagraments, l'Eucaristia, la pregària, la penitència i tot allò que forma l'Església. Tot és una obra del mateix

«La gran preocupació social de l'Església ha de ser pel servei a l'ésser humà, tot mostrant el rostre de Déu, que és amor»

Déu, i hem de redescobrir-la. Obrir-se a Déu és fonamental perquè el Vaticà II entri en nosaltres. Si entrem en el Concili Vaticà II, ens obrirem a Déu de manera decisiva.

Vostè ha participat en la XIII Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, juntament amb el cardenal Lluís Martínez Sistach i altres bisbes espanyols. La primera fase va ser com una pluja d'idees, i després s'ha produït el debat i la votació de les propostes. Com s'han desenvolupat els treballs? Què en destacaria?

En el Sínode, s'ha vist un gran interès, molta empenta, molta confiança i gran esperança en el futur, amb enorme llibertat per expressar la realitat que es viu i per oferir les experiències, grans o petites, de tot arreu. És un gran esdeveniment de trobada i de comunió eclesial. I això és la base perquè hi hagi una nova evangelització.

Quan parlem de nova evangelització, ens referim sobretot a l'oferiment del missatge de Crist en aquells llocs del món on ja havia arribat l'Evangeli, per exemple, a Europa occidental. Quins són els principals reptes de la nova evangelització?

La pèrdua del sentit de Déu, el secularisme, la secularització interna de l'Església i l'opacitat de la realitat divina són alguns dels grans problemes que mostra el món pagànit. La resposta és senzillament anunciar que Déu estima els homes fins a l'extrem, en la persona de Jesucrist, i mostrar el rostre del fill de Déu, amb una crida a l'esperança. Hem de realitzar l'obra evangelitzadora posant la plena confiança en Déu. Per exemple, santa Teresa de Lisieux es va guanyar la condició de patrona de les Missions des del claustre del seu convent carmelita, de la mateixa manera que santa Teresa d'Àvila va promoure l'evangelització amb nous llenguatges, en el seu temps, igualment des d'una clausura.

No podem ignorar la gran preocupació social que tots tenim: la crisi econòmica i les seves conseqüències. Quin creu que ha de ser el principal missatge de l'Església

i els seus pastors en aquests moments?

La gran preocupació social de l'Església ha de ser pel servei a l'ésser humà, tot mostrant el rostre de Déu, que és amor, i viure una vida de caritat i esperança precisament per aquest motiu.

Els bisbes espanyols, en un recent missatge, parlen de la importància d'alimentar la solidaritat com a principi fonamental davant la crisi. També mostren la seva preocupació per les possibles aspiracions independentistes d'alguns pobles, en una referència a Catalunya. Molts creients, a Catalunya i en altres llocs, han recordat aquests dies que la possible independència i l'organització política dels països és una matèria opinable. Què en pensa, vostè, d'això?

Davant de les peticions d'independència de Catalunya o les noves formes d'organització política dels pobles, cal pensar senzillament en el bé comú, que és el bé de les persones. El bé comú no és simplement Catalunya, sinó la resta dels pobles d'Espanya. Tots ens hem de preocupar d'aquest bé comú, i això significarà diàleg, responsabilitat i obertura d'espais per a una organització de la nostra societat que, sigui quina sigui, busqui sempre el bé comú i respecti la dignitat i el bé de les persones. És el que han dit els bisbes, tant els de la Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola com els de Catalunya.

Més enllà d'aquesta reflexió és possible un diàleg entre els representants de Catalunya i de la resta d'Espanya?

El diàleg entre Catalunya i Espanya sempre ha de ser possible, perquè es tracta de buscar aquell bé comú que tots tenim interès d'assolir. És un bé comú d'unitat, solidaritat, interacció entre tots i buscar la superació de les dificultats socials que estan provocant ara un gran sofriment a molta gent.

Vostè va ser nomenat prefecte de la Congregació per al Culte Diví a finals de l'any 2008. Què destacaria d'aquests 4 anys a dins de la Cúria Romana? Com és la vida d'un cardenal al Vaticà?

La meua vida ha canviat completament aquests anys. La vida d'un cardenal no és com la d'un bisbe en una diòcesi. El que jo faig és un servei a l'Església universal, en comunió amb el Sant Pare, en aquest cas, des de la promoció de la renovació litúrgica que marca el Concili Vaticà II.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

☎ Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Rogor de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat
Cultura
Blogs
Ràdio en directe
a la carta

Punt de vista

Mn. Antoni Babra

Professor de Moral Social a la Facultat de Teologia de Catalunya

La nació i el bé comú

La moral catòlica sempre ha distingit el concepte de «nació» i el concepte d'«estat». No tenen per què identificar-se estrictament. La nació és la societat civil (agrupació de persones i famílies) conscient del seu propi origen, tradició, cultura, llengua i interessos, accepten voluntàriament un viure col·lectiu comú. La paraula *nació* va associada a una comunitat de naixement (on has nascut). Aquest fet natural crea uns vincles entre tots els seus membres a través d'un conjunt d'elements propis: la llengua, el passat històric, la religió, els trets racials, etc., que permeten adquirir la «consciència nacional» d'un poble, sense el qual la vida d'una nació no tindria arrels, ni vincles d'unió, ni ideals comuns. L'ús hegemònic de la llengua és una de les característiques més persistents en el predomini de les afirmacions nacionals, perquè són unitats culturals que tot governant vol controlar per mantenir la cohesió d'un poble.

La nació, basada en el dret natural és anterior a l'estat, el qual es basa en el dret públic. Els actuals nacionalismes «desacomplexats» a l'Estat espanyol són el resultat d'una seqüència ràpida de crisis pèssimament gestionades: financera-econòmica-social, i ara, crisi d'Estat-crisi nacionalista, que és fruit del fracàs d'un Estat que no ha resolt internament la pluralitat ni les dinàmiques integradores.

El Compendi de la Doctrina Social de l'Església n. 157 és força aclaridor en la relació dels drets dels pobles i de les nacions. Cal remarcar l'equilibri que hi ha d'haver entre particularitat i universalitat, força palès en el concepte de bé comú universal. *Bé comú*, entès com «aquell conjunt de condicions socials que permeten i faciliten a l'home d'arribar a assolir la perfecció integral de la seva persona» (MM 65). Un bé comú *inclusiu* és aquell que inclou noves dimensions: la qualitat del medi ambient, la qualitat de vida, el desenvolupament humà integral dels pobles i de cada poble, la promoció dels drets humans i dels pobles amb les seves generacions de drets.

Així doncs, el bé comú que representaria la unitat d'una nació com a concepte moral, seria vàlid si admet la *inclusió* de totes i cadascuna de les parts completes que integren un tot; en canvi, hem de rebutjar

un concepte d'unitat i de bé comú si *exclou* les parts incompletes d'una totalitat.

El nacionalisme exacerbant aquí no existeix; està condemnat per l'Església catòlica perquè és contrari a l'ordre moral, paganisme idolàtric, racisme i per totalitarisme inhumà.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

«Errare humanum est»

«Equivocar-se és humà.» És una expressió antiga i vigent encara. Sant Agustí completa la frase amb una altra dita: «És diabòlic restar en l'error per animositat.» Bertolt Brecht, mort el 1956, va escriure: «No és intel·ligent no cometre errors, sinó descobrir immediatament la manera de treure'n profit.»

Ens és difícil reconèixer que hem errat. Per què? Simplement, tots ens creiem que som molt intel·ligents. Qui reconeix que ha fet el ridícul o que ha comès una atzagaiada? Quedem parats, de vegades, que perso-

nes intel·ligents cometin equivocacions enormes. Una conclusió: la intel·ligència no ens salva dels errors i, per tant, necessitem nodrir la nostra reserva —normalment molt petita— d'humilitat. Un escriptor nord-americà ironitzava sobre els «estúpids amb un alt coeficient d'intel·ligència».

Una altra conclusió: «La veritable intel·ligència es mostra traient profit de l'error comès, no només a nivell pràctic, sinó sobretot en la interioritat de l'autoformació i la correcció. El beneit es mesura pel grau d'obstinació que manifesta, defensant el seu error, justificant-lo fins a extrems ridículs. Fallar, enganyar-se, àdhuc pecar pot convertir-se, en canvi, en font de bé per a l'home intel·ligent.»

Heus aquí l'encertada reflexió d'un escriptor italià. Amb un estil ben directe.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

La vinya (2)

Malgrat que el vi ha rebut el nom de sang de cep, adverteixo que el suc d'aquest fruit és gairebé transparent. El raïm negre fa vi blanc si, des del principi, en separem la pell. El més comú és que, un cop prem-sat, tots dos romanguin junts per lluir el to carmí preciós que embelleix el suc. Del raïm blanc, evidentment, en surt vi blanc. Aquest vegetal al qual em refereixo té el nom de *Vitis vinífera*, la planta cep i, el conjunt, vinya. El tronc i les branques són nuosos i flexibles; els sarments no són capaços d'eleva-se ni mantenir-se drets pel seu compte, per això les parres s'han d'acostar a un arbre per pujar dretes. A Israel habitualment aquest suport era una figuera.

El fruit madura a finals d'estiu i la collita, la verema, és una feina festiva. Personalment he conegut aquesta feina en una època en la qual encara es feia amb els mètodes que va utilitzar Abraham. Recordo que vam començar molt d'hora. Amb les mans separava els gotims que posava amb il·lusió al cove. Quan el carro ja era ple, es portava a la premsa i allà es trepitjava, evidentment, amb els peus nets i descalços. A aquesta tasca se li atribuïen propietats medicinals que deuen ser autèntiques, ja que, avui dia, subproductes d'aquesta tasca s'apliquen en alguns banys dels *spa*. La premsa, generalment, era de pedra, situada a resguard, perquè calia una certa temperatura perquè els llevats omnipresents transformessin els sucres en alcohol. Si un vi té un gust sec, vol dir que aquest procés s'ha fet totalment i, si és dolç, que la fermentació no s'ha acabat. Passats uns dies, es traspasava al lloc de descans on envellia i adquiria aquelles propietats organolèptiques que és tan divertit llegir com les descriuen els entesos. Cal advertir que aquest procés és anaeròbic, del qual es desprèn anhídrid carbònic i que, si no s'interromp, continua aquest aeròbic, és a dir, amb presència d'aire, que el converteix en vinagre.

Israel era terra de bons ceps. Els exploradors enviats per Moisès van tornar d'Hebron carregats de gotims grans. Un dia em vaig sorprendre perquè a Ein-Karen eren molt grans; l'hospitalitat franciscana que ens acollia, em van dir que en alguns casos pesaven fins a cinc quilos. L'ocupació multisecular àrab en va suprimir tant el consum que als espais de la nació irsaeliana on ara es conreen, ha costat molt de fer bons vins.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La il·legalitat com a deure

El respecte a la legalitat es pot considerar una actitud ciutadana desitjable i exigible. De vegades, actuar en contra de la legalitat, malgrat els inconvenients i els riscos que implica, és la solució. Més encara, constitueix un deure ètic.

Any 1955, 1 de desembre. Rosa Parks, treballadora en uns grans magatzems, puja a un autobús a Montgomery (Alabama, EUA) i s'asseu a la part de darrere, en un dels llocs permesos per als negres, els indígenes, els orientals... A les properes parades, s'incorporen uns quants blancs, que es queden drets. El conductor, en adonar-se'n, atura l'autobús i indica a tres dones que s'aixequin i que els cedeixin els seients. La Rosa, en contra de les ordenances municipals, s'hi nega. Per això, és arrestada, jutjada i condemnada. Els companys d'una associació a favor dels drets civils, que tenen com a portaveu un jove pastor Martin Luther King, poc coneguts

«No sempre el que és legal és just ni el que és il·legal és injust»

aleshores, inicien un dia de protesta i de boicot, que es prolonga més d'un any fins que, després de mil tortuositats jurídiques, el Tribunal Suprem dels Estats Units declara inconstitucional la segregació racial als autobusos. La senyora Parks va morir a l'octubre del 2005, als 92 anys. És la primera dona negra que va ser vetllada al Capitoli de Washington.

Per què aquell dia no es va aixecar per cedir el seient a un blanc, com havia fet tantes vegades? La seva resposta va ser «perquè estava cansada». Quan la legalitat és injusta, ha de ser combatuda per mitjans justos, democràtics, pacífics, però no s'ha d'admetre com una realitat immutable. El canvi es va produir perquè hi va haver una persona, Rosa Parks, que va assumir el símbol de la denúncia, però a més perquè un col·lectiu, dinamitzat per Martin Luther King, no va desistir fins a aconseguir la fi de la discriminació. Més de 40.000 persones negres s'hi van veure involucrades i van aguantar el tipus durant 381 dies sense pujar a l'autobús. Van experimentar moltes incomoditats en els desplaçaments i van haver de buscar alternatives. Va ser dur, molt dur. Però van vèncer perquè, tot i que la llei no estava de part seva, la justícia donava ales al seu projecte. No sempre el que és legal és just ni el que és il·legal és injust. Cal saber discriminar amb molt de criteri. En això no hi ha propostes anarquistes, sinó projectes de gran profunditat ètica. Aquí rau la diferència. Ara, que han passat més de 50 anys, la solució ens sembla normal, però mentre passava els que defensaven la segregació dels negres creien que tenien tota la raó. Dos anys abans de morir, en una entrevista amb la BBC Mundo, Rosa Parks va dir dues frases, que convé que no oblidem: «Senzillament ja estava cansada del maltractament» i «la llibertat no és gratis».

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

La llàgrima que porto al cor

En la meua retina i en el meu pensament encara conservava el goig d'una Església viva al Palau de Congressos de la Diagonal, en aquell sopar màgic de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*. Més d'un miler de persones que ens vam aplegar perquè creiem en el poder del mitjans de comunicació com a vehicle d'una evangelització amb el nostre segell cristià i català. Les aportacions dels discursos, la solapada reivindicació, la gràcia recitadora de la Núria Feliu, la veu meravellosa de la Marina Rossell... tot m'havia deixat

un record emocionat en aquest moment històric que vivim a casa nostra.

«Aquesta vida comporta esdeveniments sorprenents si els sabem veure i gaudir-ne»

Però, l'endemà, la vida continuava el seu curs, i les meves tasques amb la gent que pateix diferents tipus de marginació m'esperaven amb la quotidianitat de sempre. Bé una quotidianitat relativa, perquè aquesta vida —com qualsevol altra— comporta esdeveniments sorprenents si els sabem veure i gaudir-ne.

I el dimarts me n'esperava un que porto també al meu cor, com la llàgrima que pro-

tagonitza la meua petita història setmanal.

A la presó, procuro que les visites que faig a cada mòdul coincideixin en l'horari, perquè els meus amics m'esperen —com la guineu del *Petit Príncep*— a la mateixa hora aproximadament. És una llei del cor. Cap al migdia li toca el torn al mòdul quatre. Allà, molt a prop de la porta que dona al pati, m'espera ja un somriure setmanal al qual corresponc sempre amb una forta abraçada. Altres m'esperen per fer petar la xerrada. Prometo atendre'ls a tots un rere l'altre i m'assec amb el meu amic a qui fa mesos que faig un acompanyament més acurat a causa de la seva situació de solitud total, ja que no té família ni amics que el vinguin a veure. La veritat és que es tracta d'un intern una mica especial. El seu «delicte» és un fet aïllat en una vida honesta de treballador emigrat a l'estranger feia molts anys. Ja jubilat, torna a Catalunya i un mal dia li canvia la vida a una edat avançada quan pensava gaudir dels seus estalvis a casa nostra i casa seva.

Avui la conversa va per camins d'intimitat que evoquen records i el dolor gran dels dies llargs esperant el dimarts, el meu dia de visita setmanal. «És la meua única alegria», em diu. Els ulls fa una estona que els té una mica entelats. Ara, a poc a poc, amb la mateixa naturalitat que el seu somriure trist, una llàgrima li cau per la galta dreta. Dissimuladament se l'eixuga amb un dit. Jo sento un nus a la gola. Li poso la mà a l'espatlla dreta i li dic: «Cada nit ens unirem en una pregària. D'acord?» «Així ho faré. Perquè de vegades torno a resar com quan era un nen...»

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Zoom

Eduard Brufau

No hi ha hagut sorpreses en les eleccions celebrades aquest cap de setmana a Galícia i Euskadi. Majoria absoluta del Partit Popular a Galícia i majoria absoluta dels nacionalistes a Euskadi. La jornada electoral va transcórrer sense incidents, tret del lamentable moment en què un grup de radicals va voler obstaculitzar el vot de Patxi López, dirigent del Partit Socialista Basc.

Des del monestir

Claretians i cistercencs

Ni clarinets ni cítares. Les paraules del títol vénen del cognom del gran missioner i arquebisbe sant Antoni Maria Claret (1807-1870), fundador dels Fills de l'Immaculat Cor de Maria, i, respectivament, de l'orde conegut amb el nom del seu primer monestir, Cister (Cîteaux en francès), que data de l'any 1098.

Escric això perquè el dia 24 d'octubre acabem de celebrar la festa d'aquest sant, i coincidint que acabo de llegir l'excel·lent versió catalana (2008) de la seva *Autobiografia*, impressionat vivament per la talla espiritual i humana del seu autor, tot i que ell mateix es declara en el físic «curt d'estatura».

Segons Carles Cardó, Claret és «el català de més potència espiritualitzadora de l'època moderna».

Un sant que podem sentir molt nostre pel seu seny i tarannà, pel seu estil senzill i clar; gran predicador i publicista. El seu devocionari *Camí dret i segur per arribar al cel* és «el llibre català més vegades editat de tots els temps». Claret cura miraculosament malalts com qui no fa res, practica una ascesi personal fora de sèrie (és inaudita, per exemple, la seva modèstia en la mortificació de la vista), es dóna en cos i ànima a la pastoral, és valent i recte, i un llarg etcètera que val la pena de conèixer. Va ser canonitzat l'any 1950.

Cada llibre conté una sorpresa, i la d'aquesta edició són els documents autobiogràfics complementaris i sobretot l'apèndix relatiu als darrers dies de la vida del sant, detallats en les cartes que

anava escrivint el P. Jaume Clotet, que el cuidava, al superior general de la congregació.

I és que el famós P. Claret va acabar essent un home molt perseguit i difamat, que va morir a l'exili, refugiat i acollit al monestir cistercenc de Fontfreda, a uns 15 km de Narbona (des del 1905 sense comunitat monàstica). Allà «fou rebut pels monjos amb una caritat indicible» i tingué la seva sepultura durant més de 25 anys, fins al trasllat de les seves despulles.

Potser pel record de «l'asil i l'assistència dels monjos del monestir de Fontfreda» al seu fundador, o més aviat per les virtuts que d'ell han heretat, el que sí que puc afirmar de primera mà és que les relacions entre els claretians i els cistercencs continuen magnífiques, sigui a Vic, Sallent o Girona...

Jaume Gabarró

Monjo de Solius

La sal de la terra

Esclavitud silenciosa

El tràfic de persones, la majoria nenes i dones, és una activitat criminal documentada en 175 països que mou enormes xifres de diners amb fins d'exploatació sexual. Les màfies del crim organitzat, els càrtels de la droga, el tràfic d'òrgans i les armes són xarxes cada cop més especialitzades i globalitzades que tenen vincles amb pederastes poderosos, camuflats en societat com a «poderosos homes de bé». Encobertes amb el vel de la impunitat segresten, compren, venen, torturen, violen i maten les seves víctimes forçades a ser esclaves sexuals. Cada any 1,4 milions de persones, sovint de països pobres, pateixen la cruel i sofisticada violència de la indústria sexual.

La periodista mexicana Lydia Cacho denuncia en el seu llibre *Esclavas del poder* la brutalitat d'aquestes màfies. A la Nan, una nena birmana, un soldat amb l'excusa d'emportar-se-la a treballar pel govern va prometre als seus pares que al cap d'un any la tornaria a casa. El mateix dia la

nena va patir múltiples violacions sexuals per part dels soldats. Després la van vendre a un bordell de la frontera amb Tailàndia. Vivia en l'infern de la violència extrema, però va poder fugir i avui treballa pels drets humans de les nenes birmanes, moltes d'elles víctimes de la dictadura militar que va matar dones d'ètnies minoritàries i segrestar centenars de nenes per treballar de dia al camp i de nit com a esclaves sexuals dels soldats. Però no cal anar tan lluny, perquè en països democràtics el negoci i la perversió del tràfic de persones també existeix. Cacho diu que a Espanya les màfies de la prostitució forçada dirigeixen 4.000 bordells i guanyen 18.000 milions d'euros l'any. Si és així, quins poderosos es beneficien de mirar cap a un altre cantó mentre proxenetes i pederastes practiquen el tràfic de dones i menors procedents d'altres països?

El 2005 Lydia Cacho va denunciar una xarxa de

prostitució i pornografia infantil protegida per funcionaris i polítics dels estats mexicans de Quintana Roo i Puebla, i per empresaris com Jean Succar Kuri, finalment condemnat a 120 anys de presó. Això li va costar a Cacho que uns policies la segrestessin i torturessin durant 20 hores en un viatge pervers de Cancun fins a Puebla.

Lydia Cacho, una de les periodistes i investigadores més valentes del món, dirigeix un centre per a dones víctimes de la violència a Cancun. A l'estiu, amenaçada de mort, va abandonar temporalment el seu país. Amb la seva arma més potent, la veu, no es cansa mai de dir que «mai de la vida, una nena o un nen vol fer sexe amb un adult. Quan dic mai és mai. Aquest acte sempre és una violació que trenca el menor per a tota la vida i li destrueix la barrera de protecció.» Com diu la Yerena, una nena de 10 anys supervivent del tràfic, «la violència no és bona, perquè fa mal i em fa plorar».

Montserrat Esteve

Periodista /

emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Aflora la pau en terres sudaneses

Després de molts mesos d'hostilitats frontereres entre el Sudan del Nord i el Sudan del Sud, els presidents Omar al-Bashir i Salva Kiir han signat a Addis Abeba el tan esperat acord bilateral de pau. Ho han fet sota els auspicis de la Unió Africana i amb la mediació de l'expresident sud-africà, Thabo Mbeki. Una firma oficial que és alhora la brúixola pacificadora dels ànims crispats de tots dos estats. Des de fa decennis generacions senceres de sudanesos no han conegut res més que guerres fraticides, persecució dels cristians per part dels guerrillers islamistes i el trepig sistemàtic dels drets humans. Al-Bashir aixecava la carpeta verda, el color símbol de l'islam mentre que Kiir aixecava la carpeta blava, el color símbol del Nil blau.

Queden encara moltes nafres que supuren en milions de famílies sudaneses. L'aflicció i el dolor

i la tristesa no coneixen fronteres geogràfiques. Tampoc no s'aturen a l'atri de la diversitat religiosa, ni s'acovardeixen en l'esfera dels engranatges culturals. El mal, en tot el ventall dels seus múltiples registres, colpeja durament la humanitat i afecta inexorablement el quefer de tothom. El patiment i la infàmia esquincen l'ànima humana, trenquen el teixit social i enverinen les relacions humanes. I el Sudan no és una excepció en l'escenari enigmàtic i preocupant de molts països del planeta.

Les polítiques del gallet fàcil i del rifle cregut han deixat profundes i lacerants seqüeles en les diferents etapes de la història sudanesa. Per aquesta infame i penosa senda quotidiana han passat, i passen, milers d'homes i dones sudaneses. De tot origen, ètnia, cultura i religió. Des de fa molts lustres els pobles del Sudan s'han vist atrapats i

sacsejats en la voràgine infernal de conflictes ferotges i inacabables. No hi ha nucli familiar sudanès que no s'hagi vist esquitxat per les matances, les ràtzies i els bombardejos. El remolí cruel de les accions bèl·liques ha tocat de prop totes les poblacions sudaneses. Vet aquí el dolorós testimoni de milers de refugiats errants i espaordits. Riua-des humanes i èxodes vergonyosos, com els de la regió del Darfur. Homes i dones s'han vist obligats a carregar amb poca cosa, a abandonar casa seva i buscar-se la vida a la intempèrie. Entre plors i gemecs, escassetat i misèria, incertesa i desemparament. Com en tot esdevenidor humà l'esperança sempre brolla, aflora en silenci i es fa camí en els meandres complexos de l'ànima humana. Així ha tingut lloc entre els dos estats sudanesos, avui disposats a recórrer junts el camí de l'entesa i la senda de la pau.

Justo Lacunza Balda

Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Sembrem pau

N'hi ha que temen que l'escena política i econòmica que vivim degeneri en guerra. No és el meu cas. Encara que no es vegi, hi ha sentit comú en una gran majoria de persones.

Des de l'antiguitat sabem com van començar les guerres i generalment per què van començar. Ara tremolem si les revolucions, les guerres civils comencen a Facebook, Twitter o qualsevol altra xarxa dominada massivament per adolescents amb molta tècnica però, en general, sense gaire cap.

Diguem que maduresa és precisament superar el mimetisme d'ovella de seguir la moda costi el que costi, és conèixer-se i acceptar-se superant pressions de grup, és recuperar la pròpia llibertat per poder-la fer servir quan es vulgui i pel que valgui la pena.

L'adolescència és una zona de pas amb una marcada inseguretat, que necessita models d'identitat amb valors. Però en ser una massa els fa alhora poderosos i vulnerables. Espero que els que tenen aquest poder nou i universal el facin servir per causes nobles i ètiques. Si no, qui ens governarà en un futur proper? Ho arribarem a saber?

M. ROSA COLL COLOM
L'Escala

Pagar factures

Són moltes les persones que busquen ajuda a Càritas i als menjadors socials que manté l'Església catòlica. La solidaritat (virtut que avui ha crescut) de molts voluntaris, juntament amb la generositat d'empreses que donen els seus excedents d'aliments, fan possible que se'ls pugui proporcionar almenys un àpat calent al dia. Però amb això no està tot resolt. Aquestes instal·lacions, perquè funcionin, tenen una despesa no petita d'aigua, gas i electricitat que cada vegada és més difícil pagar, amb la qual cosa en un futur proper més d'un no podrà continuar la seva tasca. No hi ha prou ajudes per part dels governs, malgrat que se'ls soluciona un problema greu, que tenen el deure i la responsabilitat de resoldre.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

L'Any de la Fe

Benet XVI ha disposat amb motiu de l'Any de la Fe, que va començar l'11 d'octubre i que acabarà el 24 de novembre del 2013, la concessió d'indulgència plenària per a tots els fidels que aquests mesos donin testimoni públic de la fe cristiana en la vida diària.

«En aquests temps de canvis profunds als quals la humanitat està sotmesa, Benet XVI convida tot el poble de Déu perquè en aquest Any de la Fe s'uneixi al Successor de Pere per donar testimoni de la fe

Pobres adolescents!

Com que la indústria del tabac necessita fer créixer sempre els beneficis, com més aviat la gent comenci a fumar, millor. Com que els fabricants i venedors de begudes alcohòliques volen anar incrementant també els guanys, com més aviat les persones comencin a beure, millor. Com que la indústria dels videojocs desitja igualment veure créixer el seu negoci, com més aviat despertin els individus el gust pels videojocs, millor. Com que les gran companyies de telefonia mòbil també anhelien ingressos enormes, com més aviat s'iniciïn els ciutadans en l'ús de telèfons mòbils, millor. Com que la indústria farmacèutica i altres d'afins també guanyen grans xifres de vendes, com més aviat es converteixi la gent en consumidora de tota mena de mètodes anticonceptius, millor. Està clar, millor per a totes aquestes empreses. Quin és el resultat final? Adolescents que, ja des d'edats properes als 13 anys, fumen, beuen alcohol, consumeixen molt de temps amb els videojocs, passen moltes hores parlant i enviant missatges per telèfon mòbil i que són addictes a la pornografia i al sexe. Pobres adolescents! Sens dubte, molt em temo que les professions que segur que no notaran la crisi en aquests temps són la de la psiquiatria i la de psicòleg.

GONZALO GARCÍA CAMPS
Barcelona

davant dels altres en la vida diària», segons va informar el Vaticà.

Recordem que la indulgència, segons el decret signat pel cardenal Manuel Monteiro de Castro, penitencier major de l'Església romana, serà aplicada en les condicions que estableix l'Església, és a dir, si el fidel s'ha confessat, ha pres la comunió i ha resat segons les intencions del Summe Pontífex.

Els fidels aconseguiran la indulgència durant tot l'any cada vegada que, entre d'altres, participin en les lectures de textos sagrats a les esglésies, cada vegada que peregrinin a una basílica, catacumba cristiana, catedral, basílica menor o santuari maria i participin en alguna funció sagrada o meditin i al final resin el Parenostre. També si un dia d'aquest Any de la Fe el fidel visita el baptisteri o un altre lloc en el qual va rebre el baptisme i renova les promeses baptismals segons la fórmula legítima.

Els fidels que no puguin participar en celebracions com les anteriors, a causa de trobar-se malalts, empresonats, ser ancians, etc., podran obtenir la indulgència ple-

nària en les mateixes condicions «si s'uneixen espiritualment als actes en què les paraules del Pontífex o dels bisbes són transmeses per televisió o ràdio, resin el Parenostre i facin la professió de fe».

En aquests temps em sembla que és important recordar que la indulgència és la reducció o eliminació de les penes que deriven d'haver comès un pecat i que pot ser obtinguda en determinades condicions sempre que s'estigui en estat de gràcia, segons concreta l'*Enchiridion Indulgentiarum*, manual de les indulgències.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Propaganda electoral

Sr. Artur Mas, vostè ha disposat fer eleccions autonòmiques el proper mes de novembre i no puc sinó demanar-li que recordi que tenim milers de persones amb gravíssims problemes (atur, desnonaments, misèria...) que els porta a la desesperació. Per tant, no gastin tants milers d'euros en propaganda, posant les fotos dels candidats per tot arreu. Només cal que parlin per televisió o ràdio, i els veurà i sentirà tothom. He parlat amb amics i tots pensen igual.

M. ROSA BONALS COMELLAS
Terrassa

Vagues de transport

Quins mitjans tenim els ciutadans del carrer per protestar per les contínues incomoditats que ens causen les vagues de transport, que interrompen la circulació i perjudiquen els comerços?

Com ho podem fer sense caure en el mateix mal? Manifestant-nos? No, si us plau.

M. TERESA DELÁS
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Risc i normalitat

Sóc una persona jubilada. Cada dia m'agrada prendre'm el cafè amb els meus amics i xerrar de temes actuals. Fa poc vam veure a la televisió un home que saltava en caiguda lliure des de l'estratosfera. Jo vaig dir que era una immoralitat perquè tenia més possibilitats de morir que de sortir-ne viu. No és un suïcidi, això? Em va sorprendre que els meus amics ho veiessin com una cosa «normal», un esport de risc. A mi em sembla una barbaritat. Què és el normal?

Sota el concepte de «normalitat» es justifiquen molts disbarats i aberracions, sobretot en temes morals. Per a molts, «normal» és el que una majoria accepta com una cosa correcta o indiferent des del punt de vista moral. Així es veuen com a coses «normals» el divorci, l'avortament, les relacions prematrimonials, l'estafa habitual, deixar d'anar a missa... Aquest criteri sociològic com a barem moral és molt problemàtic. «Normal», en principi, ve de «norma» i la norma s'ha de correspondre a la veritat i no al gust de la majoria. Però succeeix que moltes vegades la difusió generalitzada d'un comportament determinat fa que aquest es consideri «normal». El cas que vostè em comenta, abans que una qüestió moral, és un assumpte de sensatesa. A qui se li acut saltar des de l'estratosfera? Aquest home de qui vostè em parla ha sortit a la televisió precisament per l'extrema raresa de la seva decisió i en aquest sentit, fins i tot des del punt de vista sociològic, és tremendament «anormal».

La seva consulta porta a tractar un tema important. Fins a quin punt és lícit posar en risc greu la vida en pràctiques que es denominen «esports de risc»? Evidentment no es pot parlar de suïcidi com vostè diu, perquè en aquests casos no hi ha una voluntat directa de llevar-se la vida, però en el cas que em comenta i en altres de semblants es pot parlar d'una possibilitat certa de perdre la vida. Quan aquestes possibilitats són molt grans i l'individu n'és conscient, crec que fer aquestes «proeses» suposa una gran immoralitat. Ningú no ha de posar en risc greu la seva vida sense una causa proporcionada, com podria ser el cas d'un policia que per defensar innocents i neutralitzar uns criminals exposa la seva vida a la mort, cosa que seria moralment meritori, perquè es busca un bé manifest. Saltar des de l'estratosfera o des de la lluna, traspasar imprudentment els límits de la nostra fisiologia per aconseguir una marca o aparèixer en un registre de rareses no es pot justificar de cap manera des del punt de vista moral. Probablement, en l'àmbit subjectiu, més que malícia hi ha molta inconsciència, però corregir el que s'equivoca és una gran obra de misericòrdia.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les *vint línies* mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Celebrem plegades el nostre ser dominiques predicadores

Primera trobada de dominiques menors de 50 anys

Hnas. Gemma Morató i Conchi García
Madrid

«Celebrem plegades el nostre ser dominiques predicadores» va ser el lema que va reunir gairebé 50 dominiques de diferents congregacions durant el cap de setmana del 21 al 23 de setembre a la residència de l'Amor de Déu a Madrid, convocades pel SEDEP (Secretariat de Dominiques d'Espanya i Portugal).

Vuit congregacions van participar en aquesta primera trobada que va acollir germanes de vida apostòlica d'Espanya de menys de 50 anys. Es va iniciar el divendres a la nit amb una dinàmica de presentació de germanes i congregacions. L'endemà, la Gna. Luz Ortigosa, superiora general de les dominiques de l'Ensenyament, va donar a totes la benvinguda en nom del SEDEP per presentar aquesta primera trobada pensada des de fa temps i preparada amb molta il·lusió per compartir reptes i anhels. Un objectiu marcava aquesta trobada, generar xarxes de treball a Espanya, Portugal i la resta d'Europa i el món per així crear llaços i sentir-nos unides en la missió de predicadores, ja que, com va afirmar la Gna. Luz, «la unió fa la força».

Va seguir la Gna. María Fabiola Velásquez, dominica de la Presentació i coordinadora internacional de DSI (Dominican Sisters International), que va acompanyar el tema del dia. La Gna. María Fabiola va expressar l'alegria d'haver estat convidada a aquesta trobada i de tenir l'oportunitat de presentar la riquesa de la vida dominicana femenina.

Crear llaços

La Gna. María Fabiola va explicar que el DSI és un moviment internacional de germanes dominiques que busca crear llaços entre totes les dominiques de vida apostòlica al món, per al bé de la missió de l'Orde. Són 151 congregacions de vida apostòlica agregades a l'Orde, en 110 països amb un total de 24.534 germanes, tenint en compte que els frares són 6.500 i les monges contemplatives 3.580.

El DSI, va comentar la Gna. María Fabiola, «es va formar per viure plegades el carisma dominicà, afirmar la nostra identitat de dones predicadores i enfortir comunicació i xarxa entre germanes». D'entre els objectius del DSI destaca la col·laboració i comunicació entre les congregacions.

El treball va continuar a la tarda, amb un compartir sobre celebrar plegades el nostre ésser dominiques predicadores. «Els dominics i dominiques hem estat creats per a la missió de la predicació», va recordar la Gna. M. Fabiola Velásquez, si bé especialment i actualment el P. Bruno Cadore, mestre general de l'Orde, parla més

d'«evangelització» que de «predicació», ja que és un terme més ampli. La predicació és una part de l'evangelització i la missió evangelitzadora és el nostre codi d'identitat. Hem de fer un bon ús de la Paraula i de les paraules, va destacar la Gna. Fabiola. Va insistir en la importància de la formació, a tenir cura de mantenir al dia les biblioteques comunitàries i no únicament valdre's d'internet.

Símbol dominicà

En la conferència, la coordinadora internacional del DSI va dir que es parla molt de Família Dominicana i per això cal tenir en compte que «l'únic símbol dominicà és la predicació per a la salvació de la humanitat i per tant, de la importància de predicar "fora" de la predicació, amb gestos, escolta atenta... ja que això és predicar la fraternitat». Va insistir que, tot i que estem cridades a la predicació explícita de l'Evangelí, i no cal l'ambó, sí que es requereix donar la paraula als altres i valorar la pastoral d'escolta. La predicació és la vida de

«La predicació és la vida de la família dominicana, és una forma de vida, un estil de vida... és la vida»

«Aquesta trobada serà la primera de moltes que vindran; és important treballar en xarxa»

la família dominicana, és una forma de vida, un estil de vida... és la vida. Una vida que predica per a dintre i per a fora, «no llum del carrer i fosc de la casa», va afirmar la dominica de

la Presentació.

Ens ha estat confiada la Paraula de Déu per als altres: algú que sent la urgència de dir la paraula de la veritat, l'amor, la misericòrdia i la compassió que ella mateixa ha rebut de Déu, en Jesucrist. Va presentar, seguint el pensar del mestre de l'Orde, els escenaris de la Nova Evangelització: la secularització, el fenomen migratori, els mitjans de comunicació social, l'economia i la crisi mundial, la recerca científica i tecnològica, i la política.

I va alertar que moltes vegades «el temps de pregària se'ns està escurçant per massa feina i acumulació de tasques». «Compte —va alertar— perquè la Paraula es bressola en el silenci i en la trobada amb el Senyor. Cal una vida de pregària, de contemplació i de fraternitat.»

Unir forces

El darrer dia va servir per avaluar molt positivament la trobada i decidir que aquesta serà la primera de moltes que vindran, ja que és important poder treballar en xarxa. També es va presentar la situació de la família dominicana a Europa i Espanya. La Gna. Pilar del Barrio, dominica missionera de la Sagrada Família i secretària executiva de Família Dominicana a Espanya, va explicar-ne el nou funcionament, destacant que som un arbre amb moltes branques i que convé conèixer-nos i unir forces. Sumar per al bé de la nostra missió, aquest és l'objectiu per donar continuïtat al treball conjunt.

La trobada va acabar amb l'Eucaristia, presidida pel pare Oscar Jesús Fernández, o.p., el qual va marcar tres punts importants en l'ésser de dones dominiques: capacitat de situar-se davant de la realitat present, escolta i predicació.

Paraula i vida

Enviats a proposar l'Evangelí

Es clou avui a Roma el Sínode dels Bisbes que ha estudiat el tema «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana». Els bisbes que hem tingut l'honor de participar en aquesta assemblea tornem ara a les nostres diòcesis. El Sínode, en una profunda sintonia amb el Papa, ha formulat unes propostes que, lliurades al Sant Pare, seran el tema d'un document seu a tota l'Església en forma d'una exhortació apostòlica. Així ha succeït amb les assemblees d'aquesta institució, com les dedicades a l'Eucaristia i a la Paraula de Déu. Cada dia estic més convençut que la nostra primera missió en aquest temps de la història dels homes és proposar l'Evangelí de la vida i de la salvació que Déu anuncia i realitza enviant el seu Fill únic. Ell ha vingut perquè tinguem vida sobreabundant i ens envia perquè els homes i les dones tinguin aquesta vida i el món sigui salvat. Ens cal ser ben conscients que la proposta de l'Evangelí ha de ser sobretot l'anunci de la persona de Jesucrist. En la seva primera encíclica, *Déu és amor*, Benet XVI ens diu que el fonament de la vida cristiana és «la trobada amb un esdeveni-

ment, amb una Persona, que dóna un nou horitzó a la vida i, amb això, una orientació decisiva». Certament, com deia el gran teòleg John-Henry Newman, beatificat per Benet XVI, «la fe no és alguna cosa. La fe és Algú. La fe no és qualsevol algú. La fe és Jesucrist».

Pensant en la nostra estimada arxidiòcesi de Barcelona, durant el Sínode he recordat el gran nombre de cristians que s'esforcen per viure i donar testimoni de Jesucrist i de l'Evangelí en la discreció i la confiança, a través de totes les situacions de la seva existència.

Hi he pensat, també, en tots aquells nombrosos creients d'altres religions amb els quals som cridats a viure i a conviure en la nostra societat cada cop més plural i globalitzada. Més encara, he tingut presents en la pregària, en l'esperit i en el cor tots els qui estan allunyats o privats de tota fe. La nostra comunitat diocesana ha sentit molt vivament, els darrers anys, aquest imperatiu evangelitzador. Una pastoral missionera ha inspirat els diversos plans que hem preparat i aplicat entre tots. No ens desanimem davant les dificultats. La

victòria que ha vençut el món és la resurrecció de Jesucrist. Joan Pau II, des del primer moment del seu pontificat, va fer-nos una invitació, avui encara ben actual i ben necessària: «No tingueu por». Recordeu que són també les paraules dirigides per Jesús ressuscitat als seus apòstols. Paraules que avui ens dirigeix també a nosaltres.

El passat diumenge celebràvem la Jornada Missionera Mundial, el Domund. En el missatge fet públic per aquesta ocasió, Benet XVI ens diu unes paraules que ens poden animar molt en aquests moments. Són aquestes: «Ens cal reprendre el mateix fervor apostòlic de les primeres comunitats cristianes, que, petites i indefenses, van ser capaces de difondre l'Evangelí a tot el món llavors conegut mitjançant el seu anunci i el seu testimoni».

L'Esperit Sant acompanyarà els nostres esforços evangelitzadors en aquest Any de la Fe que acabem de començar i no ens mancarà la voluntat de construir unes comunitats eclesials que siguin més evangelitzades a l'interior i més evangelitzadores de cara al món d'avui per transmetre la fe cristiana.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Dos dies molt especials

En vigílies del dia de Tots Sants i del dia dels Difunts, m'acosto a la consideració d'aquestes festes religioses de la mà de Joan Pau II, ja que en la seva vida aquestes dates van tenir una rellevància especial i el seu testimoni pot servir-nos. El papa polonès va ser ordenat l'1 de novembre de 1946 en un país devastat per la II Guerra Mundial, i va celebrar la seva primera missa l'endemà. Com era costum en la festivitat dedicada als Difunts, no va celebrar una sola missa, sinó tres, i el mateix va fer poc després d'arribar a Espanya, en el seu primer viatge que va començar precisament en la vigília del dia de Tots Sants de 1982. Una de les tres misses del 2 de novembre va tenir aquesta vegada un marc inèdit en els seus viatges: un cementiri, el de l'Almudena de Madrid.

La celebració d'una vida que «es transforma i no desapareix» tenia en Karol Wojtyła una ressonància especial si tenim en compte que quan va ser or-

denat sacerdot ja havien mort els seus pares i el seu germà gran, de manera que s'havia quedat sense família directa aquell la família del qual arribarien a ser els catòlics del món sencer.

«Aquí reposen persones que han tingut un significat determinant en la vostra existència», va dir el Papa al cementiri. I avui, fent-nos ressò d'aquestes paraules, podem pensar que també nosaltres tenim experiència d'aquesta realitat: la mort de persones molt estimades que ja gaudeixen de Déu o que es troben a les portes del cel, a les quals podem ajudar amb els nostres suffragis.

Les visites als cementiris són una mostra d'amor per elles, i també ha de ser un testimoni de fe en la seva resurrecció eterna. El que distingeix el cristianisme d'altres religions i ètiques humanes no només és la caritat, sinó també la creença en la vida eterna, sense que es pugui admetre la pretesa rivalitat entre treballar en aquest món per la

veritable justícia i creure en el paradís que Déu ens té preparat.

Alguns pensadors crítics han suposat que pensar en el més enllà ens distreu de les obligacions terrestres. Altres han comentat que treballar pensant en la recompensa de la vida eterna és poc generós, perquè es compara amb algunes situacions de la vida ordinària en què hi ha algunes persones que fan les coses pensant en la recompensa. Guardini responia a aquestes objeccions dient que no es pot prescindir de Déu a l'hora de pensar correctament en aquestes realitats. Precisament els sants es distingeixen per estimar els altres amb una caritat que no sols compleix tota justícia, sinó que la supera, i amb un desinterès que només es pot explicar per la qualitat del seu amor.

El cel, pàtria definitiva de la nostra existència, no és un premi com els que es donen a la terra. És Déu mateix.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

OCTUBRE

28. DIUMENGE

Diumenge XXX de durant l'any,

Verd. Lectures: Jeremies 31,7-9 / Salm 125 / Hebreus 5,1-6 / Marc 10,46-52

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simó i Judes Tadeu; Silvi, erm.; Santes, Cirilla, vg. i mr.

29. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 4,32-5,8 / Salm 1 / Lluc 13,10-17. Girona: **Sant Narcís** (S), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Miquel Rua, prev.; Santes, Eusèbia, vg. i mr.

30. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 5,21-33 / Salm 127 / Lluc 13,18-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel, Claudi, Rupert i Victori, mr.; Santes, Eutròpia, mr.; Zenòbia, mr.

31. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 6,1-9 / Salm 144 / Lluc 13,22-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Alfons Rodríguez, rel.; Quintí, mr.; Volfang, b.; Santes, Lucil·la, vg. i mr.

NOVEMBRE

1. DIJOUS

Tots Sants (S), Blanc. Lectures: Apocalipsi 7,2-4.9-14 / Salm 23 / 1 Joan 3,1-3 / Mateu 5,1-12a

2. DIVENDRES

Fidels Difunts, Morat. Lectures: Lccionari «de difunts». Per exemple: Lamentacions 3,17-26 / Salm 41 / Romans 8,14-23 / Lluc 12,35-40

3. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Filèmon 1,18b-26 / Salm 41 / Lluc 14,1.7-11. O bé: **Sant Martí de Porres** (ML), Blanc; Urgell i Solsona: **Sant Ermengol** (S), Blanc; Vic: **Sant Pere Almató** (ML), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Martí de Porres, rel.; Malaquies, b.; innombrables màrtirs de Saragossa, mr.; Santes, Sílvia.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista

Un deixeble cec ben identificat

De l'estada de Jesús a Jericó Marc no en diu res. En canvi, «quan ell s'allunyava d'allí, acompanyat dels seus deixebles i d'una multitud considerable» recalca que «el fill de Timeu (Preciós), *BARITIMES* (el Preciosíssim), cec, estava assegut al marge del camí, demanant almoïna». No és un personatge qualsevol (porta nom i cognom), és cec, car s'ha automarginat del camí de Jesús, que es dirigeix a Jerusalem per encarar-se amb la institució jueva amb plena consciència que els dirigents religiosos el sentenciaran a mort (vegeu 10,32-34). S'ha quedat «cec», ofuscat per la seva ideologia fanàtica que tot seguit ens revelarà. Està «assegut» com un mestre d'Israel, però per haver-se situat «al marge del camí» de Jesús, se sent pobre i necessitat («*demanant almoïna*»). En sentir la cridòria dels partidaris d'un Messies violent («*És Jesús el Natzarè!*»), se sent legitimat per cridar també ell: «Fill de David!, Jesús, tingues compassió de mi!» Però no tots els qui formen part del seguici de Jesús pensen com ell: «Molts es posaren a conjurar-lo perquè callés.» Aquests «molts» consideren que està endimoniait i li llicencien un conjur per alliberar-lo d'aquesta ideologia que ells consideren contrària al projecte de Déu. Però no es deixa intimidar i encara crida més fort. Jesús fa un alto en el seu camí i el fa cridar. La reacció del cec és molt positiva: llença el seu mantell, que defineix la personalitat de qui el porta, i d'un salt va cap a ell. Jesús vol que s'adoni de la situació depauperada en què ell mateix s'ha sumit: «Què vols que faci per tu?» La resposta és clara: havia «vist» quin era el camí a seguir, però se n'ha quedat al marge i ha quedat «cec»; ara vol recuperar la visió: «*Senyor, RABBI*, que hi torni a veure!» Els dos títols amb què el qualifica i la seva petició pressuposen que era un antic deixeble. Jesús li certifica que ha estat la seva «fe» qui l'ha salvat, ell no ha fet res. Ara ja pot reprendre el camí del seguiment.

Lectures bíbliques

Diumenge XXX de durant l'any

Lectura primera

Jr 31,7-9

Cecs i coixos, els faré tornar consolats

Lectura del llibre de Jeremies:

Això diu el Senyor: «Crideu d'alegria, celebriu la sort de Jacob, la primera de les nacions, proclameu que el Senyor ha salvat el seu poble, la resta d'Israel! Jo els faré venir del país del Nord, els reuniré des de l'extrem de la terra. Tots hi seran: cecs, coixos, mares que crien; tornarà una gentada immensa. Havien sortit plorant i els faré tornar consolats. Els conduiré als rierols d'aigua, per un camí suau, sense entrebancs. Perquè jo sóc un pare per a Israel, i Efraïm és el meu fill gran.»

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida de Sió
ho creiem un somni,
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: «És magnífic
el que el Senyor fa a favor d'ells.»
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! **R.**

Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. **R.**

Sortien a sembrar tot plorant,
emportant-se la llavor;
i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes. **R.**

Lectura segona

He 5,1-6

Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec

Lectura de la carta als cristians hebreus:

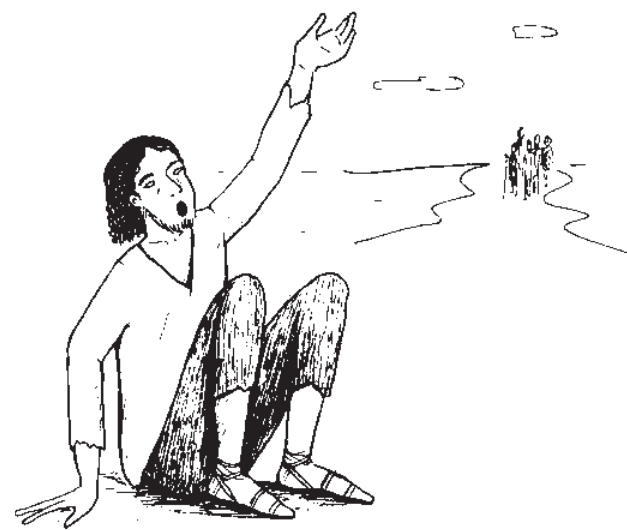
Els grans sacerdots, presos d'entre els homes, són destinats a representar els homes davant Déu, a oferir-li dons i víctimes pels pecats. No els és difícil de ser indulgents amb els qui pequen per ignorància o per error, perquè ells mateixos experimenten per totes bandes les seves pròpies febleses. Per això necessiten oferir sacrificis pels seus pecats igual que pels pecats del poble. I ningú no es pot apropiat l'honor de ser gran sacerdot: és Déu qui els crida, com va cridar Aharon.

Tampoc el Crist no s'atribuí a ell mateix la glòria de ser gran sacerdot, sinó que la hi ha donada aquell que li ha dit: «Ets el meu Fill, avui t'he engendrat.» I en un altre indret diu: «Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec.»

Al·leluia

2 Tm 1,10b

*Jesucrist, el nostre salvador,
Ha desposseït la mort del poder que tenia,
I amb la Bona Nova de l'evangeli,
Ha fet resplendir la llum de la vida.*

Glòria Monés

Evangeli

Mc 10,46-52

Rabuni, feu que hi vegi

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús sortí de Jericó amb els seus deixebles i amb molta gent. Vora el camí hi havia assegut, demanant caritat, un cec que es deia Bar-Timeu. Quan sentí dir que passava Jesús de Natzarèt, començà a cridar: «Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi.» Tothom el renyava per fer-lo callar, però ell cridava encara més fort: «Fill de David, compadiu-vos de mi.» Jesús s'aturà i digué: «Crideu-lo.» Ells criden el cec i li diuen: «Anima't i vine, que et crida.» El cec llançà la capa, s'aixecà d'una revolada i anà cap a Jesús. Jesús li preguntà: «Què vols que et faci? Ell respon: «Rabuni, feu que hi vegi.» Jesús li diu: «Vés, la teva fe t'ha salvat.» A l'instant hi veié, i el seguia camí enllà.

L'eclesiologia de comunió

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Una idea central i fonamental en els documents conciliars

«D'ençà del Concili Vaticà II s'ha fet molt per tal que l'Església sigui compresa més clarament com a comunió, i traduïda més concretament a la vida», diu el document final del Sínode de l'any 1985. En certa manera, és l'aportació més renovadora que d'una manera magisterial ha fet el Concili. Eclesiologia de comunió vol dir que contemplem i vivim l'Església com a participació d'uns mateixos dons i, en realitat, d'un mateix do fonamental, del qual vénen tots els altres, que és la vida divina. La imatge més directa és la que Jesucrist mateix va posar: «Jo sóc el cep, vosaltres les sarments» (Joan 15,1).

En la seva voluntat «d'explicar amb més claredat als seus fidels i a tot el món la naturalesa de l'Església i la seva missió universal», el Concili va començar per afirmar «El misteri de l'Església» (capítol I). La paraula «misteri» s'entén aquí d'una manera molt semblant a la de «sagrament», però accentuant la referència a la realitat invisible. Per això, el Concili comença parlant de la Trinitat: el Pare, i el disseny etern de comunicació de la vida divina (n. 2); el Fill, enviat pel Pare, i encarnat per obra de l'Esperit Sant, per realitzar l'obra de la salvació (n. 3); l'Esperit Sant, que procedeix del Pare i del Fill, i vivifica, unifica, il·lumina, santifica, l'Església (n. 4). Aquesta és l'arrel i la font de l'Església, allò que la constitueix en comunió. Des de la constitució sobre l'Església, els documents

posteriors, tan del Concili —d'una manera molt paral·lela el decret *Ad gentes*, sobre l'acció missionera de l'Església— com postconciliars —per exemple les exhortacions postsinodals de Joan Pau II— han seguit aquest ritme: començar per la dimensió trinitària. Del camp ecumènic, han estat publicats en aquests anys alguns documents excepcionals que abunden en aquesta doctrina. Val la pena citar el text de la comissió mixta catòlica romana-ortodoxa titulat: «El misteri de l'Església i de l'Eucaristia a la llum del misteri de la Santíssima Trinitat» (publicat a *Documents d'Església* n. 380, any XVIII 1983; en castellà, a *Cuadernos Phase*, CPL, n. 54). No dubto a assegurar que, sense dir-ho, és un dels millors comentaris al capítol I de la constitució *Lumen gentium*.

La «communio sanctorum»

Aquesta realitat magnífica no és un «descobriments» del Concili del 1962...! Però sí que és cert que el Concili la va il·luminar d'una manera especial, de tal manera que tothom la tingues en compte en tractar sobre l'Església, i viure en ella. La primera carta de sant Joan, en començar, ja parla d'aquesta «comunió» amb la Trinitat (1 Joan, 1,1 ss.), i el Símbol Apostòlic, des de molt antic, va afegir a l'afirmació «la santa Església catòlica» aquesta: «*communio sanctorum*».

Ara bé, aquesta expressió es pot entendre, en la

formulació grega i llatina, com a «comunió de persones santes», o bé com a «comunió de les coses santes». Totes dues són veritat, però durant molts segles s'ha pensat més en el sentit personal: l'Església és un poble sant, en comunió amb els sants del cel. La recerca teològica anterior al Concili ha fet notar, però, que el segon significat és més antic i previ al primer: l'Església és comunió de les realitats santes, que són la vida divina, que ve del Pare pel Fill en l'Esperit Sant, i es comunica pels mitjans de santificació que són la Paraula i els Sagraments. És lògic: els sants ho són perquè han participat i participen d'aquestes realitats santes, que els precedeixen. La comunió de l'Església és do de Déu.

Espiritualitat de comunió

Viure l'Església com a «comunió» té una font d'aplicacions pràctiques. Joan Pau II va explicar-ho llargament en la carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, firmada en el moment de tancar la Porta santa del Jubileu del 2000. «Fer de l'Església la casa i l'escola de la comunió és el gran desafiament que tenim davant nostre en el mil·lenni que comença, si volem ser fidels al disseny de Déu i respondre també a les profundes esperances del món.» I reprèn l'afirmació conciliar: «Espiritualitat de comunió significa primer de tot una mirada del cor vers el misteri de la Trinitat que habita en nosaltres, i que resplendeix en el rostre dels germans que estan al nostre entorn.»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Marcel de Tànger

- ✓ Nascut a mitjan segle III a Hispània o al nord d'Àfrica
- ✓ Centurió romà convertit al cristianisme
- ✓ Va morir màrtir a Tànger l'any 298
- ✓ Patró de Lleó

Marcel era un centurió romà que d'amagat professava la religió cristiana. Quan es trobava destinat a la ciutat de Tànger es va celebrar a tot l'imperi l'aniversari de l'emperador Maximià. La festa obligava tots els militars a oferir ofrenes als déus per homenatjar l'emperador. Marcel, però, s'hi va negar, va llançar a terra la seva indumentària militar i es va proclamar obertament cristià. Ràpidament va ser dut davant d'un tribunal, que el va trobar culpable i va ser martiritzat el mateix dia.

La tradició també diu que juntament amb ell van ser morts els seus fills, Claudi, Rupert i Victori. I encara una altra versió explica que el funcionari que havia d'escriure la sentència de mort, Cassià, en veure el testimoni de Marcel, es va convertir al cristianisme i també va ser executat. Per aquest motiu sovint tots dos, apareixen representats junts.

Girona

Missa per l'Empordà, una crida per fer rebrotar l'esperança

L'arxiprestat i les parròquies s'apleguen davant el paisatge incendi

Víctor Gay
Figueres

A l'ombra del castell de Sant Ferran i amb l'horitzó del paisatge cremat el darrer mes de juliol, l'arxiprestat de l'Alt Empordà Interior i les parròquies de la ciutat de Figueres van convocar els fidels sota el lema: «Noves llavors damunt la cendra», a la celebració de l'eucaristia, a la Missa per l'Empordà, que s'inspira en la Missa pel Món, que va promoure el jesuïta Theilhard de Chardin.

El lloc escollit per la celebració era de gran simbolisme: la falda del castell de Sant Ferran (circuit dels Arcs). A l'horitzó el punt més proper a Figueres on van arribar les flames (terme municipal de Llers) i l'hora escollida, al capdarr, permetia uns colors de posta de sol excepcionals.

Presidia la celebració Mn. Àngel Ferrés, arxiprest i rector de la parròquia de la Immaculada de Figueres, i concelebraven Mn. Josep Taberner, de la parròquia de Sant Pere, Mn. Pere Lluís Aymerich, Mn. John William Candelo i el P. Jaume Pratdesava, rector de parròquies d'aquell arxiprestat que van patir els efectes de les flames del juliol.

Diferents intervencions testimonials dels fidels van acompanyar la litúrgia. L'alcalde d'Avinyonet de Puigventós relatà les difícils jornades viscudes, el periodista local Francesc Cruanyes va explicar el motiu de la celebració,

«Conservar la nostra terra és la millor inversió per assegurar-nos el futur»

diferents voluntaris i professionals que igualment lluitaren donaren testimoni dels fets viscuts. En una de les intervencions es va dir: «Conservar la nostra terra és la millor inversió per assegurar-nos el futur.» Altres intervencions musicals, poètiques i d'ecologia van acompanyar la celebració eucarística.

En la seva homilia, Mn. Miquel Àngel Ferrés va valorar la generosa resposta

solidària dels empordanesos i l'abnegada acció de tots els que van lluitar contra el foc. Indicà que la celebració volia ser «una crida a fer rebrotar l'esperança a tots els paisatges: l'interior i l'exterior». Com a símbol de l'acte en l'ofertori es presentà un arbre cremat en el qual s'havien penjat unes fulles de paper verd amb els desitjos dels participants.

Aquesta iniciativa va tenir una acollida molt positiva per part del fidels de l'arxiprestat. Ho demostra el fet que l'organització havia encarregat com a record tres centenars de punts de llibre, que van resultar insuficients.

En finalitzar la celebració els oficials

van agrair públicament l'ajut i la col·laboració rebuda, tant per part de les institucions (les autoritats militars del castell, per exemple, havien posat a disposició l'establiment, en cas de pluja) per fer possible l'acte, que va tenir ressò en els mitjans de comunicació de l'altra banda de la frontera.

Missions i missioners en l'Any de la Fe

V. G. / Girona

L'inici de curs en les activitats missioneres de l'Església que és a Catalunya ha tingut lloc al santuari de la Mare de Déu dels Àngels de la diòcesi gironina. Els delegats de Missions dels deu bisbats presidits per Mons. Joan Piris, responsable de Missions de la Conferència Episcopal Tarraconense, han programat les activitats per al nou curs que tenen el comú denominador de l'Any de la Fe i el paper de les missions en les reflexions i celebracions aquí i en els territoris de missió.

Precisament una de les experiències que va ser presentada va anar a càrrec del germà marista Àngel Cassú, que ha exercit durant una colla d'anys a Cambodja, una zona del món on les comunitats catòliques treballen per identificar-se com a pròpies, allunyades de tota herència colonial.

També va ser present a la trobada el director nacional de les Obres Missionals Pontífiques, D. Anastasio Gil, i representants del Servei d'Animació Missionera, de la Unió de Religiosos de Catalunya i

de l'OCASHA, que va explicar el paper dels missioners laics.

Durant l'estada dels delegats de Missions, es va celebrar una de les reunions al santuari de la Mare de Déu del Collell, on també el seu capellà custodi, Mn. Joan Prat, els informà de les activitats que s'hi porten a terme, el sentit memorial que té, en relació amb els preveres i seminaristes immolats els anys de la guerra civil, i la devoció mariana d'aquesta advocació. Es va visitar una de les indústries sureres més importants de les comarques gironines, a Cassà de la Selva.

També els va acompanyar el bisbe Francesc Pardo, que va presidir una de les celebracions de l'Eucaristia de la trobada. En l'homilia, el bisbe va destacar la necessitat d'ajudar a descobrir la vocació missionera a les nostres esglésies i no deixar d'encoratjar els missioners i missioneres des de les nostres parròquies. També va valorar l'experiència pastoral dels missioners, no sols als països on exerceixen, sinó també entre nosaltres ja que ens ajuden a oferir una visió de l'Evangeli en una societat saturada de materialisme com és la nostra.

Bicentenari del naixement de la fundadora de les Religioses de Sant Josep de Girona

Redacció / Girona

Ja s'ha iniciat la celebració del bicentenari del naixement de la fundadora de l'Institut de Religioses de Sant Josep de Girona, Maria Gay Tibau.

Els actes commemoratius comencen avui, dia 28 d'octubre, a l'església de Sant Feliu de Llagostera (Girona), on va ser batejada la serventa de Déu. Serà una Eucaristia presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Pardo.

La celebració es farà durant tot l'any amb diferents actes a tot arreu on les religioses de Sant Josep estan avui presents (Europa, Llatinoamèrica i Àfrica).

Maria Gay Tibau va néixer a Llagostera (Girona) el 24 d'octubre del 1813 i fundà l'Institut la vigília de Sant Pere de 1870. Des d'aquest moment, Maria Gay i les seves seguidores van continuar recorrent els carrers i llars de la ciutat per assistir els malalts de dia i de nit, alleujant el dolor i sembrant la pau en els cors, esdevenint així missatgeres de la bondat i la pau del Senyor. D'aquí el nom de vetlladores amb el qual se les coneix a Girona.

Avui, les Religioses de Sant Josep de Girona segueixen realitzant aquesta missió d'alleujar el dolor i sembrar la pau al cor dels més necessitats, atenent el qui pateix i els més desamparats de la nostra societat, sense tenir-ne en compte creences o condició social.

Estan presents en 13 països ampliant el seu radi d'acció amb els col·laboradors i laics de Sant Josep de Girona que, al costat de les religioses, contribueixen a pacificar el cor de tants homes i dones que troben en el seu camí.

Cançons per a un p

Samuel Gutiérrez

«Un somni fet realitat.» Així defineix la germana Carme Canadell, salesiana, el CD *Veus per a una nova evangelització*, que es presentarà el 9 de novembre a la basílica barcelonina de Santa Maria del Pi. Ella ha estat la primera impulsora d'un projecte musical pioner pensat per a l'evangelització del món actual. Al capdavant d'aquesta agosarada aventura discogràfica hi ha el teòleg i cantautor Xavier Morlans, president de la Fundació Unaveu, que ha aplegat en un sol disc els millors músics i compositors cristians, veterans i novells, consagrats i laics, que hi ha actualment a Catalunya. «No s'havia fet mai un projecte d'aquesta envergadura —reconeix Morlans amb satisfacció—, amb una presència tan diversa i plural. En aquests moments els cristians hem d'unir forces per poder oferir productes de primer anunci, de diàleg amb el món, de proposta de la fe cristiana de manera artística, bella,

El cor de «Veus».

Neus Rodés.

Mn. Francisco García.

La Gna. Glenda.

creïble i atractiva.»

En aquesta línia s'emmarca clarament el nou CD *Veus per a una nova evangelització*, un àlbum amb 19 cançons de testimoni i primer anunci, amb unes lletres i una música molt dignes, en el qual participa un ventall ampli d'artistes de les diverses espiritualitats i grups que produeixen música a Catalunya. Hi intervenen, entre altres, els germans maristes Toni Torrelles i Jaume Palau, el jesuïta Marc Vilarassau, el germà de La Salle Javi Núñez, els preveres diocesans Joan Àguila, Francisco García i el mateix Xavier Morlans, la germana Glenda, verge consagrada, i laics com la Neus Rodés, Carla Costa o Oriol Sabé.

«Tots els autors —explica Carme Canadell— han aportat el seu treball i esforços d'una manera totalment desinteressada, amb la il·lusió de cantar junts per a una nova evangelització.» La religiosa salesiana destaca també

Alex Blanco, Javi Núñez i Xavier Morlans.

que «la riquesa temàtica del disc i el fet que tot ell gira entorn a l'anunci de Jesucrist i el seu missatge ha fet que els autors poguessin escollir ben lliurement, segons la seva sensibilitat, experiència i possibilitats, atrets per la idea d'aprofundir l'Evangeli a través de la cançó». Per a Xavier Morlans, l'eclesialitat del CD és un dels seus grans valors, així com la seva qualitat artística. «Són cançons que poden sonar per Ràdio Estel al costat de l'últim disc de Sting o d'Alejandro Sanz —assegura—. Les lletres cobreixen tot l'arc de l'evangelització, des del testimoni d'amor i solidaritat fins a l'anunci explícit de Jesucrist, però no volen fer propaganda. En general volen expressar l'adhesió a Jesucrist ressuscitat, l'alegria de la fe i el compromís d'amor en el nostre món. Són textos atractius, suggeridors, creïbles, amb unes músiques tranquil·les en les quals predomina la balada pop-rock.»

PRESENTAT EL 9 DE NOVEMBRE A SANTA MARIA DEL PI

Primer anunci

Marc Vilarassau.

Signes dels temps

Atent als nous signes dels temps, el projecte discogràfic encapçalat per Xavier Morlans i produït per Àlex Blanco (AxB Music) ha volgut donar resposta a la necessitat avui d'actualitzar el repertori musical de l'Església a Catalunya i oferir cançons i música per al segle XXI. «Fa molt de temps que experimentàvem que el repertori s'havia quedat curt —afirma Carme Canadell—. Necessitàvem ampliar i actualitzar. Ens calia tenir cançons noves, inspirades en textos bíblics o en creacions basades en la vida de l'Església, que animin les celebracions en les parròquies i en els diversos grups de pregària.» I afegeix la religiosa: «No podem viure del passat.»

Juntament amb la renovació del repertori pastoral, Xavier Morlans, fidel a la seva vocació evangelitzadora, està convençut que aquest tipus de composicions són molt vàlides per presentar de manera empàtica Jesucrist, l'Església, la fe, l'Evangeli. «A Catalunya, veritable terra de missió —assenyala el cantautor i teòleg—, el context ha canviat tant que cal una nova onada evangelitzadora. La feina de tots és necessària. També l'aportació d'una senzilla cançó de tres minuts que, mentre sona per la ràdio o a l'mp3 del cotxe d'un amic, serà la primera percepció càlida que molts tindran de la fe cristiana avui.»

Els mateixos compositors i intèrprets del CD *Veus per a una nova evangelització* han viscut aquesta aventura discogràfica com una gran oportunitat. Un dels més veterans, el cantautor Toni Torrelles, que ofereix dues sentides aclamacions a Jesucrist ressuscitat, assegura que és un treball singular, en el qual destaca «la riquesa de tonalitats expressives, de veus i sensibilitats diferents, a la recerca d'una comunió subterrània entre artistes cristians, cosa no fàcil,

«Són cançons que poden sonar per Ràdio Estel al costat de l'últim disc de Sting o d'Alejandro Sanz. Les lletres cobreixen tot l'arc de l'evangelització, des del testimoni d'amor fins a l'anunci explícit de Jesucrist»

Toni Torrelles.

al servei de la comunitat pelegrina a Catalunya». Aquest esperit de comunió, patent al llarg de tot el CD, és un dels aspectes que també subratllen Carla Costa, de la Renovació Carismàtica, i Neus Rodés. «Ha estat per a mi una bona nova i un goig —explica la Neus— col·laborar en un projecte comú des del cor, la confiança, la constància d'una pregària en forma de música donant pau, serenor, alegria, esperança.» La Carla, per la seva banda, que ha participat com a intèrpret de dues cançons, confessa que aquest projecte l'ha fet sentir «Església unida». «Hem respost al projecte des de diferents comunitats i realitats —continua dient—. És la crida de tots a donar a conèixer que Jesús és viu avui i en la nostra vida. La música té una força més gran, a vegades, que les paraules. Poder interpretar els sentiments inspirats per l'Esperit que ens mou, m'emociona i em fa sentir més a prop del Senyor. Això és el que desitjo que sigui aquest disc: la proclamació de la nostra fe i la nostra esperança.»

Treball col·lectiu

Entre els artistes ja consagrats convidats a participar en aquest CD hi ha també la germana Glenda, nascuda a Xile i actualment verge consagrada del bisbat de Terrassa. Per primera vegada en la seva ja consolidada carrera musical Glenda ofereix una cançó en català, escrita i interpretada per ella mateixa. «Em sento molt feliç de poder participar d'aquest meravellós projecte —expressa—. Cadascú ha aportat el seu estil. En el meu cas, presento una lletra totalment bíblica i una melodia pensada per a la pregària i la meditació bíblica.»

Complementant la peça que ha presentat la germana Glenda trobem la del germà de La Salle Javi Núñez, representant del grup musical cristià 70xset. «La nostra aportació amb la cançó *Ulls desperts* —afirma el religiós lasal·lià— ha estat per reflexionar a l'entorn dels que estan fora del camí. Sovint Jesús ajudava les persones a tornar al camí. Però per fer-ho, primer s'adonava de les necessitats del seu voltant. Nosaltres passem pel camí de la vida i no sempre ens adonem dels pobres, dels dèbils, dels preferits del Senyor. Ens deixem arrossegar pel quotidià, quan una sola cosa és important. Tant de bo canviem, vetllem i estiguem a punt.»

El disc *Veus per a una nova evangelització* ha de servir, a més, per treure a la llum al-

guns joves artistes que han de prendre el relleu dels ja consagrats. Entre ells el jove laic Oriol Sabé, de Santa Maria de Palautordera, o els capellans diocesans Joan Àguila, de Tarragona, i Francisco García, de Sant Feliu. Aquest últim assegura que la participació en aquest projecte ha estat «tota una experiència de creativitat i una gran aventura». «La nova evangelització —afegeix— ens empeny a presentar allò més genuí de l'Evangeli de forma nova. La meua cançó vol transmetre l'amor proper de Jesús, amb les seves pròpies paraules. I de forma innovadora i creativa. *Sóc Jo* és una cançó de profunda arrel bíblica que presenta les mateixes paraules de Jesús de forma que interpel·lin el cor de l'oïent.» Mn. Francisco García, que té previst presentar aviat el seu primer disc com a cantautor, destaca la riquesa artística i la bona sintonia d'aquest treball: «Som totalment del Senyor, el nostre cor, la nostra ment, el nostre temps... també la nostra veu és del Senyor.»

Concert-presentació

Per presentar un CD, la millor manera és escoltar-lo. Per això el pròxim 9 de novembre, a les 21.00 h, tots els participants en aquest projecte s'aplegaran a la basílica de Santa Maria del Pi per oferir un concert de presentació. En un dels barris més secularitzats de la ciutat, paradigma de la foscor postmoderna, diverses veus s'elevan cap al cel per oferir un missatge d'esperança. Pocs dies abans, el 31 d'octubre, a les 19.00 h, *Veus per a una nova evangelització* serà presentat també a la Llibreria Claret. Tot plegat coincidirà pràcticament amb la cloenda del Sinode de Bisbes sobre la Nova Evangelització. Heus aquí un instrument privilegiat per dur-la a terme: la música. «Aquest projecte —acaba dient la germana Carme Canadell— ofereix una expressió artística renovada del missatge de Crist, el mateix que ressona en el llarg camí que ha fet el poble de Déu en la història. Aquestes cançons són un flux d'espiritualitat, d'emoció; la força d'una música atractiva i ben executada, moderna i tranquil·la. I, a més, amb espurnes de felicitat, tota vegada que aquestes vibracions transmeten missatges d'Amor. La instrumentació, arranjaments i cors donen relleu i profunditat a la paraula. Per a mi, resulta, sí, un somni fet realitat.»

L'IQS inaugura una estàtua de Francesc Castelló

L'honor de descobrir l'escultura va recaure en la germana del beat

Jordi Curcó
Barcelona

Una estàtua de bronze del beat lleidatà Francesc Castelló Aleu, de 2 metres d'alçada, llueix des del 27 de setembre, vigília de la festa litúrgica, als jardins d'accés al nou edifici de l'Institut Químic de Sarrià (Universitat Ramon Llull), a la Via Augusta 390 de Barcelona.

L'inauguració de l'escultura d'aquest antic alumne de l'IQS es féu en un acte solemne i emocionant, que comptà amb una nodrida concurrència d'unes 500 persones, presidit per les d'autoritats acadèmiques del centre, encapçalades pel jesuïta Enric Puig, president del Patronat de la Fundació IQS i secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya; el Dr. Josep M. Garrell, rector de la Universitat Ramon Llull; el Dr. Pere Regull, director general de l'IQS, professors, alumnes i exalumnes. També assistí una representació lleidatana, encapçalada per Mn. Gerard Soler, vicepostulador de la seva causa de canonització, acompanyat per altres preveres de la diòcesi de Lleida i un bon nombre de seglars, que acudiren a l'acte en un autocar organitzat per la Comissió Promotora de la seva Canonització.

L'honor de descobrir l'escultura va recaure en la germana del beat, Maria Castelló Aleu, resident a Saragossa i que al juny va complir els 100 anys de vida. Hi anà acompanyada per una vintena de familiars.

L'acte va començar amb unes paraules d'acolliment i d'introducció per part del P. Lluís Magriñà, provincial dels Jesuïtes de Catalunya, i continuà amb la lectura de la carta que el beat va escriure moments abans del seu martiri, ocorregut al cementiri de Lleida el 29 de setembre de 1936 i dirigida a les seva promesa Mariona i a les seves dues germanes Teresina i Maria. La llegí l'alumne de l'IQS Jordi Picart, acompanyada la lectura amb la interpretació

al violoncel del *Cant dels Ocells* de Pau Casals, a càrrec de l'alumna Victòria Codera. La germana del beat i tres dels seus néts van ser els encarregats d'estirar la corda que féu caure una tela de color blau que cobria l'escultura. Fou aleshores quan tothom aplaudí, alhora que l'emoció féu brollar algunes llàgrimes entre els assistents a l'acte. Maria Castelló, que havia deixat per uns moments la seva cadira de rodes, s'agafà emocionada a l'estàtua del seu germà Francesc i va deixar anar també ella algunes llàgrimes d'emoció i agraïment. «Quin gran goig!», anava repetint.

Descoberta ja l'estàtua i després d'unes breus invocacions i l'oració del Pater noster, el P. Lluís Magriñà procedí a la seva benedicció. El president del Patronat de l'IQS, el P. Enric Puig, moments abans en l'acte acadèmic celebrat a la Sala d'Actes de l'IQS, referint-se a l'estàtua que s'anava a inaugurar digué: «Farà present en el nostre dia a dia la persona d'aquest jove de sòlida formació universitària, adquirida a les aules de l'IQS, que endut per l'amor de Déu, va arrelar conjuntament fe i compromís, vivint així una vida en plenitud, centrada en Jesús i en l'amor als altres. Compartí els seus estudis i, una vegada acabats, l'exercici de la professió amb activitats evangelitzadores i socials adreçades als més necessitats d'aquell temps: infants, obrers i pobres.»

Puig evocà els jesuïtes P. Eduardo Vitoria, llavors director de l'IQS, i el P.

Maria Castelló s'agafà emocionada a l'estàtua del seu germà Francesc.

Roman Galan, amic i company d'estudis del beat, com dues persones que segueixen espiritualment de prop Francesc Castelló, «el qual en totes les situacions difícils de la vida transparà una esperança que encomanava als altres. Esperança que traspua les cartes que va escriure, ja condemnat a mort, al P. Galan, a les seves germanes i tia i en especial la que va escriure a la seva promesa. Aquest jove és un referent institucional per a l'IQS; ho és des de fa molts anys, d'abans de ser proclamat beat i ho seguirà sent per a totes les persones que s'apropin a la seva vida».

També el Dr. i jesuïta P. Lluís Victori Companys, a qui se li lliurà la Medalla d'Or del P. Vitoria, va dedicar unes paraules a la figura de l'alumne Francesc Castelló: «La imatge del nostre beat i esperem aviat el nostre sant, posa en relleu l'íntima relació entre ensenyament i estil de vida, que volem que sigui un element distintiu de fer de l'Institut.»

A la inauguració de l'estàtua assistí la seva autora, l'escultora barcelonina Montserrat Garcia i Rius, autora també entre altres de les escultures de sant Francesc, santa Clara i sant Bru de la Sagrada Família de Barcelona, inaugurada el 6 d'octubre.

L'escultora, que va rebre moltes felicitacions pel magnífic resultat de la seva obra, ha explicat que s'havia esforçat molt en la semblança del rostre. L'escultora estava acompanyada pel Dr. Enric Julià, director de l'IQS fins a l'agost passat i impulsor de la iniciativa.

«La imatge del nostre beat, i esperem aviat el nostre sant, posa en relleu l'íntima relació entre ensenyament i estil de vida»

Tarragona

Càritas de Torredembarra estrena nou local

Joan Boronat / Torredembarra

El diumenge 7 d'octubre Càritas de Torredembarra va estrenar un nou local situat al número 6 del carrer Onze de Setembre, el qual inclou també un rober on es poden comprar peces de roba a un preu simbòlic. Així mateix, les noves instal·lacions acolliran el Servei de Distribució d'Aliments, l'economat on els usuaris acreditats podran triar una quantitat de queviures, segons els casos. Aquests aliments els facilita en gran part la Unió Europea a través del Banc d'Aliments i de les compres complementàries. A més, pròximament es realitzarà el projecte Rebost d'Aliments, gràcies a

un conveni entre l'Ajuntament i alguns dels grans supermercats per retirar excedents de productes frescos o d'altres amb propera data de caducitat.

Aquesta nova seu també disposa d'un espai per a l'acolliment i acompanyament de Càritas, on es reben les persones, sense distinció de nacionalitat, creences o sexe, i es dirigeixen a aquells serveis que millor els poden ajudar, d'acord amb les seves capacitats i mancances. També es disposa d'una sala polivalent per a cursets i xerrades de tipus formatiu, d'informació o divulgatiu de temes de caire social, tant per als usuaris com per als voluntaris i la població en general.

無有入無間。吾是以知 無爲之益。天下希及之。 無爲之有益。不言之教。	Només el no-ser pot penetrar en el que és impenetrable. En això es manifesta la virtut del no-fer. Aprèn l'ensenyament del silenci i tindràs l'avantatge del no-fer. Ben pocs sota el cel en comprenen la importància. MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG Dissabte 17 de novembre, a les 18.30, tertúlia. Diumenge 18, a les 12 h, missa.	
TAI - TXI ZEN CRISTIÀ «Rincón del Silencio» c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona Informació, Tel. 934 242 787		

Una jove entre joves

Trobar la resposta en el diàleg

Blanca
Serres Marco

Corren temps difícils... qui pot dubtar-ho? Segurament molts de vosaltres us trobeu en la situació d'haver de prendre decisions. Potser decisions que afecten la gent que us estimeu, decisions que poden canviar la vostra vida, decisions fàcils o decisions difícils. I que n'és, de complicat, haver de decidir a vegades, oi? De fet, en moltes ocasions cerquem l'opinió dels altres per evitar un error. A qui preguntem? Amb qui discernim? I quants cops li preguntem a Déu què cal fer?

Quan posem en coneixement dels altres les nostres preocupacions, ens desprem del nostre orgull, despullem la nostra ànima, i reconeixem les nostres limitacions. Ens fem petits de sobte, per reconèixer la necessitat de comptar amb els germans per viure a la llum del Crist. És tan important el diàleg en la vida del cristià! Per això en aquestes últimes setmanes, en què he hagut de prendre decisions importants, m'ha omplert de joia saber que la nostra Església fa veritables propostes de diàleg social, un diàleg que és el reflex de la transcendent conversa de Déu amb els homes.

El 17 de setembre, prop de 100 persones van aplegar-se al Seminari de la ciutat de Tarragona per participar del Diàleg Missió-Cooperació, on van intervenir el missioner paül i bisbe de Trujillo (Hondures), Mons. Lluís Solé i Fa, i el traumatòleg Xavier Manubens Bertrán, cooperant de la Fundació Vicenç Ferrer i de Metges Sense Fronteres a l'Índia. Fou una gran ocasió per replantejar el nou escenari d'evangelització a les missions en països del tercer món i també aquí, a casa nostra. Una vetllada per retrobar-nos amb

«El diàleg dona peu a l'entesa, a la germanor, aporta solucions i és veritable experiència de comunió»

el veritable sentit de l'ajuda social, de la caritat i del ressò de la Bona Nova de Jesús. Lluny van quedar, des de bon començament, les diferències entre les tasques d'ajuda que realitzen els cooperants i la que fan els missioners, és molt més el que els uneix que allò que els separa. La clau de l'ajuda als altres rau en el principi de col·laboració, participant de l'objectiu d'autosuficiència que han d'assolir les societats necessitades. Per tant, el cooperant, el missioner, no pot fer passar el seu projecte personal per sobre de la realitat palpable d'aquells que són objectiu de la seva ajuda. Tampoc no podem obviar que últimament s'ha generalitzat la idea que som una societat que ha de ser ajudada, i aquest tipus de xerrades ens ajuden a sortir de nosaltres mateixos, redimensionar-nos i entendre que és en l'ajuda desinteressada als altres que ens convertim en veritables testimonis de la nostra fe, en veritables proclamadors de l'amor que Déu ens té.

Just fa uns dies que vam gaudir del sopar benèfic a favor d'aquesta mateixa publicació i de Ràdio Estel. La convocatòria va ser un èxit i és justament aquest fet el que suposa un veritable compromís amb el diàleg entre els germans. La presència per si sola de prop de 1.000 persones implica la voluntat d'un poble que lluita per l'esperança, pel desig de

fer ressonar la veu de tants i tants testimonis de fe que omplen les pàgines d'aquest setmanari i que arriben a tantes llars des de la ràdio. Tenim ganes de sentir-nos, de parlar de Déu, de parlar d'amor, però també d'escoltar, d'atendre la nostra Església i d'obrir-nos als altres des de la igualtat i la fraternitat.

Ara que iniciem un nou curs, reprojectant la nostra fe com a companya íntima de viatge, cal que parem atenció a cada passa del nostre camí: el cansament i la desesperança perden força quan el diàleg amable hi és present. Fa uns dies, en l'acte d'inici del nou curs dels moviments d'Acció Catòlica, Mn. Rafel Serra, de la parròquia de Crist Rei de Reus, ens recordava que aquest diàleg no pot ser sorollós, sentencios, oportunista ni buit de sentit. El diàleg dona peu a l'entesa, a la germanor, aporta solucions i és veritable experiència de comunió quan no cerquem la glòria personal sinó la glòria de Déu.

**buena
nueva**
revista para la nueva evangelización

Un mensaje profundo
en un lenguaje sencillo

Puedes suscribirte por solo 25 €/año
llamando al teléfono 91 759 79 68
o en www.revistabuenanueva.com

El Concili com a llegat doctrinal (i 2)

per Bernabé Dalmau

Abans de tocar el tema de la interpretació del Concili, tal com vam anunciar en l'article anterior convé aventurar algunes de les causes que n'entrebancaren l'aplicació. No totes són intraeclesials. En una ocasió Pau VI havia arribat a parlar «del fum de Satanàs que ha entrat per alguna escletxa al temple de Déu» (29/06/72). Mirant-ho des del punt de vista humà, no teològic, jo assenyalaria les causes següents:

1) *La profunda crisi de fe que es donà en el nostre món.* Aquesta és la causa principal i la menys tinguda en compte. No sabia dir si aquesta crisi generalitzada comença a l'època del Concili o si s'ha d'identificar amb l'opció que el cristià i l'Església de cada generació com a tals hauran de fer sempre a favor de Crist. En tot cas, durant els anys del postconcili el combat de la fe prengué noves connotacions. No hi seria aliena, a aquesta crisi de fe, el llegat de molts pensadors del segle XX que donaren una visió nihilista de la vida i de l'home a l'Occident, i la implantació d'un món sense Déu als països de l'Est europeu. El que és innegable és que l'obra dels pensadors arriba a totes les capes del món cristià, i en moments de crisi d'ideals o de manca o d'excés de valors, quan els condicionaments socials no hi ajuden, fer opció per la fe pot resultar heroic. La fe de molts catòlics, distreta per l'al·licient de la renovació de les estructures que el Concili deixava imaginar, arribà un moment que es veié despullada de seguretats, i això provocà claudicacions o aburgessaments. Que era una qüestió de fons, ho mostra el fet que, tot just dos anys després de la clausura del Vaticà II, Pau VI convoca un Any de la fe (que passà, cal lamentar-ho, sense pena ni glòria), en la missa final del qual diu, entre altres paraules: «Som conscients de la inquietud que es mou en alguns ambients moderns en relació amb la fe. Aquests no han escapat a l'influx d'un món que s'està transformant enterament, en el qual tantes veritats són o completament negades o posades en discussió. Més encara: veiem també alguns catòlics que es deixen portar per una mena de passió pels canvis i les novetats. Sens dubte, l'Església té constantment el deure de continuar els esforços per aprofundir i presentar, d'una manera cada cop més apropiada a les generacions que se succeïxen, els inescrutables misteris de Déu, fecunds per a tots de fruits de salvació. Però, al mateix temps, cal tenir la màxima atenció perquè, mentre es fa aquest necessari deure d'investigació, no s'enderroquin veritats de la doctrina cristiana. Si això succeís —i veiem dolorosament que avui succeeix en realitat—, això portaria a una general pertorbació i perplexitat en moltes ànimes fidels.»

Era el 28 de juny de 1968. I això ens porta al segon entrebanc per a la recepció del Concili.

2) *Les mutacions de la mateixa societat.* El maig de 1968 ja és emblemàtic

en la història del nostre occident: provocà una autèntica crisi de civilització. Començà pel món laboral francès, passà després a la universitat, féu trontollar l'estabilitat política i finalment influí molt l'Església més enllà de França. Tinguem present que el 25 de juliol Pau VI publica l'encíclica sobre la regulació de la natalitat després de la filtració dels contraposats dictàmens dels experts, i uns quants episcopats europeus i el del Canadà, bé que educadament, impugnen l'encíclica, fet insòlit en la història de l'Església contemporània. L'establiment, doncs, d'una ideologia que veu la transgressió com un valor no sols sacsejà la disciplina eclesial sinó que marcà unes pautes de vivència del cristianisme que es consolidaren en la nostra Església: marcaren totalment una generació de capellans i de laics que, als primers anys de pontificat de Joan Pau II, el bisbe Joan Carrera definia com «els qui no acaben d'entrar en el nou pontificat».

3) *La dinàmica de consens ocultà moltes divergències.* Pau VI volgué que els pares conciliaris donessin testimoni d'unitat, de consens. Però això produí en alguna ocasió perplexitats. La més sonada fou quan calgué votar si la doctrina mariana s'incloua o no en la constitució sobre l'Església: la divisió fou patent. A més, al llarg de la celebració del Concili, el Papa es veié sovint sotmès a pressions, que contribuïren a donar la imatge d'un home de tarannà dubitatiu. Això encara s'accentuà al moment d'emanar la legislació postconciliar, perquè des d'aleshores moltes noves estructures coexisteixen amb les antigues.

«El Concili és viu. Ho és pels textos que ens deixà i perquè el dia a dia de la vida de l'Església encara en rep la saba»

4) *El Concili volgué ser pastoral.* Amb tot, els seus documents contenen molta doctrina. I, en relació amb la crisi de fe descrita, ens podríem preguntar amb Maritain i el cardenal Journet si en el llegat conciliar no hi havia un dèficit de transmissió de continguts de fe. Això mogué aquests prohoms francòfons a redactar la cèlebre *Professió de fe*, l'anomenat «Credo del poble de Déu o de Pau VI», perquè la va fer seva i la va inserir en l'homilia conclusiva de l'Any de la Fe. És curiós que el futur Joan Pau I, llavors jove bisbe de Vittorio Veneto, que no era teòleg sinó catequeta, en les propostes de cara al Concili no assenyala cap reforma estructural sinó l'aprofundiment dels continguts del Catecisme. En tot cas, com hem vist, el Sínode de 1985 demanà que es redactés el que ara coneixem com el Catecisme de l'Església catòlica.

5) *Els mateixos grans teòlegs tenien visions teològiques o reformadores molt divergents,* malgrat tractar-se de persones de vàlua intel·lectual considerable. Això fou particularment palès quan, després d'un temps de crear-se la

revista *Concilium*, en sorgí una altra de signe contrari, igualment apadrinada per grans figures i també publicada en molts idiomes, titulada *Communio*. La repercussió internacional fou enorme, i encara és una qüestió ben viva, per bé que ambdues revistes ja fa anys que han anat perdent interès.

6) En la ment de molts sacerdots i fidels, més quan es tractà d'aplicar el Concili que no pas quan se celebrava, dominà la mentalitat que el Concili era com una mena d'Estats Generals de l'Església, al més pur estil Revolució Francesa, i que, per tant, era lícit parlar de tot i posar-ho directament en pràctica en reacció a una Església rígida i clerical que hi havia hagut fins aleshores. La gravetat de l'afer no consistí tant en la inestabilitat que provocà com en el fet que les determinacions o actituds pràctiques que es prengueren en aquell moment d'ebullició han quedat fixades, i els protagonistes no admeten cap autocrítica, de tal manera que qualsevol revisió d'aquelles opcions s'ha considerat involució, mot que en molts ambients ha qualificat tot el pontificat de Joan Pau II.

7) *Ha mancat la previsió que les noves estructures comportarien nous problemes* que bé caldria resoldre, però no a través d'una degeneració progressiva. Ho il·lustro amb exemples de tres àmbits diferents: a) Quan s'abandonaren els seminaris tradicionals perquè es considerava que l'estil posttridentí era massa conventual no es tingué prou en compte el que es perdria en ambient d'estudi, aprenentatge de convivència, pràctica viva de litúrgia comunitària; b) Ja que esmento la litúrgia —segons

exemple— potser el cas més clar és el de creure's que amb la llengua viva tot ja estaria resolt, i ara ens trobem amb generacions àdhuc de capellans que els fa nosa fins i tot el llenguatge bíblic; c) L'obertura al diàleg interreligiós o simplement entre creients i creients ha comportat minva d'expressions identitàries, i veiem com en alguns països el fenomen de les sectes envaeix el camp catòlic i la mentalitat o el llenguatge *new age* penetra en les expressions de la fe.

i 8) *Mancà molt el profund sentire cum Ecclesia* tan predicat per sant Ignasi i altres autors espirituals. I així s'ha trencat en part la continuïtat de reforma de l'Església que el Concili volgué i que l'episcopat mundial ha intentat liderar.

Malgrat tots aquests entrebancs

—algun dels quals potser no ha estat prou ben descrit o potser algú en trobaria d'altres més reals—, continuem sentint parlar molt del Concili. Algú dirà, perquè també he esmentat que ho sentim dir, que ha estat enterrat i ben enterrat. No crec que aquesta afirmació correspongui a la realitat. Seria vàlida si el consideràvem un mer esdeveniment històric del passat. En aquest cas, és clar, els anys transcorreguts l'haurien fet passar a la història, sense cap repercussió per al moment present i per al futur. La nostàlgia és sempre un fenomen propi d'una certa edat.

Però tanmateix el Concili és viu. Ho és pels textos que ens deixà i perquè el dia a dia de la vida de l'Església encara en rep la saba. Una prova la tenim en el fet que els grups dissidents que mai

no han acceptat el Vaticà II —penso especialment en els lefebristes i també en dissidents d'esquerra— encara ara, malgrat les concessions i els gestos sense precedents del papa Benet, el reusen. Però per a mi la mostra més clara de la seva actualitat és que en parlem, del Concili, ens hi referim, ens discutim sobre si ha estat ben aplicat o no. En aquest context, les paraules del Papa a Frascati el 15 de juliol passat no deixen lloc a dubtes: «Els documents del Concili contenen una riquesa enorme per a la formació de les noves generacions cristianes, per a la formació de la nostra consciència. Per tant, llegiu-los!» També a Catalunya, on l'esdeveniment es va viure amb especial intensitat i en dugué a terme una recepció profunda en el Concili Provincial Tarraconense de 1995, aquest estiu se n'han reeditat

els textos. Només que la vida corre, i el llegat del Concili cal treballar-lo. No ens podem anquilosar en el Vaticà II com els qui d'entrada ja s'hi oposaven fa cinquanta anys i s'anquilosaven en el Vaticà I i només veien perills en la proposta de Joan XXIII. Hem d'extreure del Concili tot el suc i aplicar-lo a les situacions actuals, als signes dels temps d'ara, que són molt diferents dels de fa mig segle. Per això el Sínode sobre la nova evangelització —agradi o no aquest llenguatge— també es presenta per a la nostra generació com un repete, lluny de nostàlgies de cristiandat o d'operacions de màrqueting. Es tracta simplement de retrobar per al moment present aquelles intuïcions de fa mig segle que presenten la frescor de la fe cristiana com quelcom més que un conjunt de pràctiques i d'obligacions.

Nova edició dels documents del Concili Vaticà II

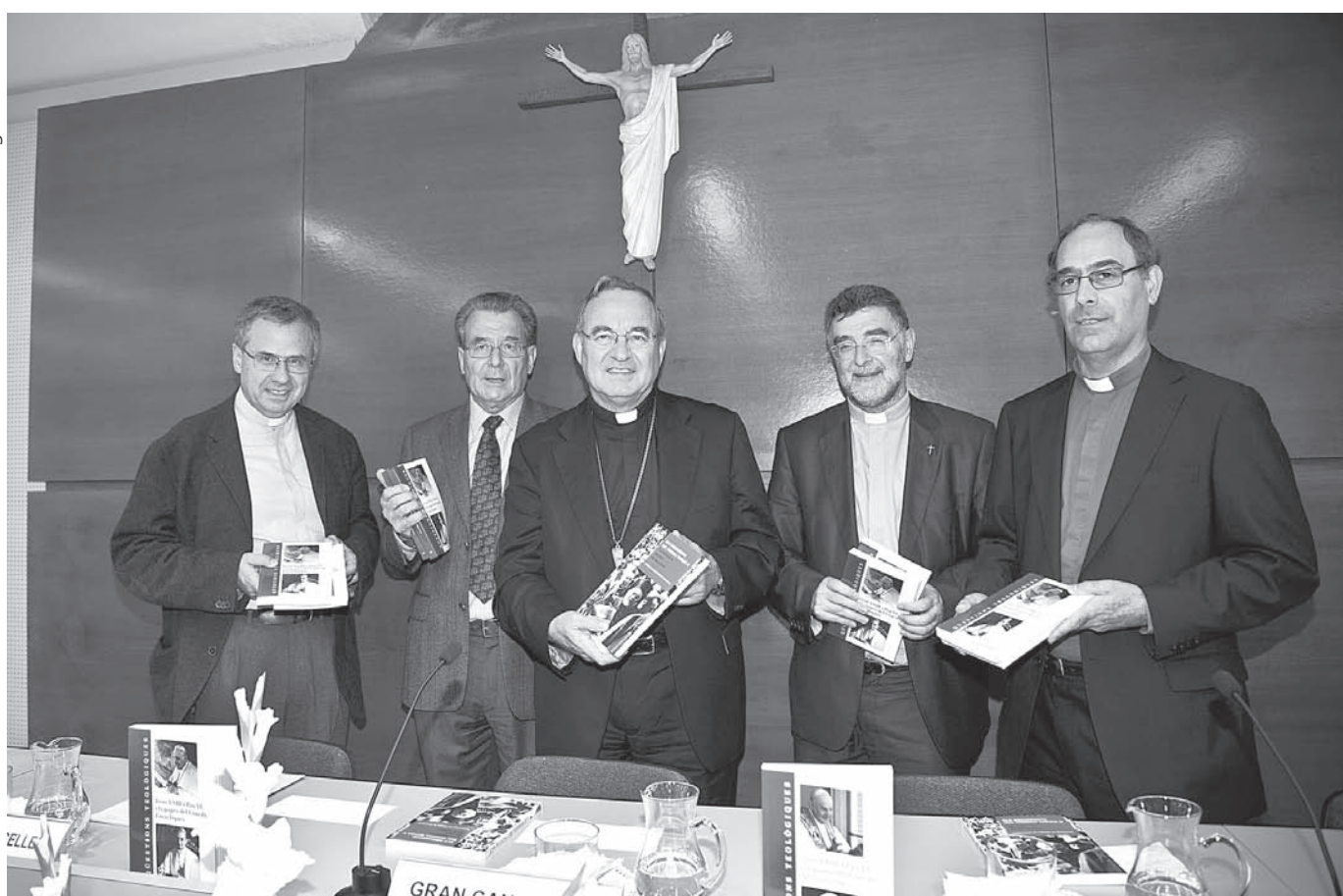
Joan Piñol / Barcelona

Per celebrar i recordar el Concili Vaticà II en el seu cinquantè aniversari la Facultat de Teologia i la Conferència Episcopal Tarraconense han impulsat una edició en català dels principals documents de l'encontre religiós que va començar l'any 1962. En concret, es tracta del llibre de les constitucions i decrets del Concili juntament amb un volum de les encíclics de Joan XXIII i Pau VI i un altre sobre les allocucions d'aquests dos papes. Aquests tres llibres van ser presentats a la Facultat de Teologia de Catalunya el divendres 5 d'octubre amb la presència del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i també de l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol.

La publicació dels principals documents del Concili Vaticà té com a rerefons la celebració de l'Any de la Fe que ha instituït el papa Benet XVI precisament per commemorar els 50 anys d'aquest important esdeveniment eclesial. En aquest sentit, Mons. Pujol va afirmar que aquests llibres «no són una relíquia del passat sinó que són Magisteri de l'Església». Tots els presents es van sumar a la declaració de l'arquebisbe de Tarragona i van destacar la plena actualitat dels documents del Concili. El doctor Josep Castanyé, responsable de les publicacions de la Facultat, va deixar clar que els llibres presentats «són una bona ajuda per entendre que el concili no va ser només una reunió de bisbes sinó que inicià un camí de renovació segons el que dictava l'esperit». Així doncs, més que purs documents històrics la voluntat de l'Església és que els llibres del Concili es tornin a posar en coneixement de tothom i tornin a ser presents i útils en l'actualitat. «No volem fer arqueologia sinó eclesialitat», va afirmar el Dr. Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia.

L'arquebisbe de Tarragona va reconèixer i elogiar l'esforç fet perquè aquests llibres poguessin veure la llum. En especial, va destacar que la intenció primordial era fer una edició dels principals textos del Concili Vaticà II que fos barata i assequible per a tothom. Així doncs, la voluntat central era divulgar els textos a nivell eclesial i no tant una publicació dirigida a experts i estudiosos. «Aquests han de ser textos coneguts i aplicats per tots els cristians», va afirmar Mons. Jaume Pujol. Per això, la traducció al català dels documents va tornar-se a fer sota el guiatge del pare

Agustí Codinach

Bernabé Dalmau, monjo del monestir de Montserrat. Amb el suport de la revista *Documents d'Església* es van recuperar els textos originals però amb una traducció moderna.

Un dels aspectes centrals que tots els presents a l'acte van ressaltar va ser la publicació de les encíclics dels papes Joan XXIII i Pau VI. El primer va ser el gran artífex de la celebració del Concili mentre que el segon va capitanejar-lo fins que va acabar. En aquest sentit, les encíclics que van publicar mentre va durar el concili són textos essencials. El doctor Antoni Babra va destacar que «les encíclics van ajudar a tibar i a fer que l'impuls del Concili resistís». Per la seva part, el Dr. Armand Puig va recordar que els papes eren «les puntes de llança» del Concili. «Les encíclics són la música i els documents són la lletra», va afirmar de manera gràfica. El degà de la Facultat també va recordar que cal entendre i analitzar el Concili Vaticà II de la mateixa manera que l'Església catòlica s'ha nodrit sempre dels diversos concilis que ha celebrat. «Cada generació ha hagut d'analitzar el concili que l'ha precedit», va dir Mn. Armand Puig. Davant

CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH:
«Va ser un concili per estimar el món i no pas per condemnar-lo»

MONS. JAUME PUJOL:
«Els textos del Vaticà II no són una relíquia del passat sinó que són Magisteri de l'Església»

la conveniència de celebrar més concilis com el Vaticà II, es va mostrar convençut que «viurem d'aquesta gran pedra durant molts anys». En aquest sentit, va destacar que els documents i encíclics del concili no reflecteixen opinions sinó que són magisteri eclesial.

Finalment, el cardenal Lluís Martínez Sistach va fer èmfasi en el fet que va ser «un concili providencial i necessari». Segons va afirmar el cardenal, l'Església va mostrar la seva voluntat «d'estimar el món i no pas de condemnar-lo». El cardenal Martínez Sistach va destacar com el concili va ajudar de manera concreta i especial Espanya i Catalunya. «La transició democràtica deu molt al Concili Vaticà II», va afirmar. Igualment va felicitar la iniciativa de publicar aquests tres llibres. Tal com va dir Mn. Armand Puig, el concili va establir i mostrar la ferma voluntat de l'Església de mirar amb simpatia l'home, els pobles i les societats. «Els documents deixen veure una Església que té una passió», va dir el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. El cardenal Martínez Sistach es va afegir als elogis generals destacant que cal «donar gràcies a Déu pel Concili Vaticà II».

El consiliario dice...

«La solidaritat, expressió de la fe cristiana»

Miquel Bada, pvre.
Consiliari de Catalunya

Aquest títol és el tercer objectiu del Pla Pastoral Diocesà de Barcelona 2011-2015,

que, evidentment, es pot aplicar a tot el territori català. El moviment cristià de gent gran, Vida Creixent, vol ser obert i solidari amb totes les realitats que volen millorar el nostre món, la nostra societat, la nostra gent, superant les deficiències i limitacions que poden existir.

De vegades, nosaltres mateixos hem de buscar aquestes ocasions, d'altres, ens vénen que ni pintades, a través de notícies i fets que sorgeixen i que ens donen la possibilitat de col·laborar en experiències ja existents i ben determinades que ens fan veure que no sempre són iniciatives pròpies, sinó d'altres persones que ens porten a fer una experiència enriquidora de comunió i de solidaritat compartida.

Em refereixo a la cooperació i col·

Els nens de Sant Joan de Déu riuen amb els pallassos solidaris Pallapupas.

laboració que se'ns ha fet a partir de la «Botigueta Solidària» de l'Hospital de Sant Joan de Déu, que destaca bàsicament per l'especialització amb les malalties dels infants i la investigació en aquesta mateixa línia. I tot això és

car i demana generositat i comprensió de cara a les tasques en bé dels infants malalts.

A la revista d'ús intern de Vida Creixent, *Ressò*, del mes de maig passat, es va donar la notícia d'aquesta possible

acció solidària, amb aquestes paraules textuais: «A part de les persones que ja col·laboren en la Xarxa d'Àvies fent les gorretes i els peücs per als nens prematurs, estan valorant fer productes artesanals i manualitats que es puguin vendre a la Botigueta Solidària i amb el producte de les vendes contribuir en els productes solidaris. Per portar a terme aquesta proposta volen estendre la xarxa a persones que formen part de Vida Creixent a tot Catalunya, les Illes i Andorra.»

És un projecte ben fàcil i força senzill de participar-hi. Podem ajudar no únicament les activitats de l'hospital de Sant Joan de Déu, de Barcelona, sinó també l'hospital de Sierra Leone de Sant Joan de Déu, que, com podeu imaginar, té moltes més necessitats que nosaltres. Un petit treball manual i personal, fet en el recer de casa nostra pot fruitar millorant l'atenció d'un infant malalt aquí o lluny d'aquí. Tenim una possibilitat d'expressar la nostra solidaritat cristiana, en definitiva, el nostre amor al germà.

Obispado de Tortosa

Any de la Fe: oportunitat d'envellir creient

Juan Manuel Bajo Llauredó

Consiliari diocesà de Tortosa
Màster en Gerontologia Mèdica
i Psicosocial

En aquests moments històrics que vivim no és gens agosarat dir que, malauradament, ens hem acostumat a sentir el mot *crisi*: de valors, econòmica, de llocs de treball i, fins i tot, de fe. Una profunda crisi pot sacsejar la persona, i molt especialment en l'última etapa de la seva vida.

Voldria fixar-me en el concepte *crisi*. Totes les èpoques de la història de la humanitat han estat envoltades de situacions que han fet trontollar la societat i l'home, però que, alhora, l'han fet madurar i créixer per continuar endavant. Davant d'aquesta situació el papa Benet XVI ens convida a viure l'Any de la Fe, enquadrat en aquests moments i situació històrica concreta, especialment caracteritzat per l'allunyament del camí de la fe, i que s'ha anat fent palès darrerament. Ens pot servir per interrogar-nos què podem fer.

L'ésser humà, per naturalesa, és un home que sempre pregunta i busca respostes «*homo interrogans*». I, a causa d'aquesta capacitat de l'ésser humà, sempre busquem satisfer aquesta necessitat. Però, no sols es tracta de preguntar per satisfer, sinó de plantejar la pregunta adequada i trobar-hi la resposta adient a la nostra vida i escala de valors. El món antic anomenava aquest fet natural *crisi* (grec *krisi* —moment decisiu en un afer d'importància—). Aquest pot ser un d'aquests moments en què hem de filar molt prim per no deixar-nos enlluernar per qualsevol sortida que ens faci trontollar el nostre món dels valors.

La crisi sempre comporta un doble camí: perill/opportunitat. El primer, el del perill, veure-ho tot com allò que ens ha passat com un «muntatge buit» (...si ho arribo a saber...), o com una oportunitat de veure una manera més lúcida el camí recorregut i tot el que queda per recórrer. Descobrir el veritable sentit de la vida i aprendre a assaborir-lo. Ens trobem davant d'uns moments que ens exigeix una resposta radical, no a mitges tintes. Necessitem una revolució que sotragui els valors anquilosats i adormits que tenim per restituir-nos en el lloc que ens escau.

No podem «jubilar-nos» de la tasca de cristians i sols dedicar-nos a «preparar-nos a ben morir», caient en el desànim dels «temps passats», quan érem capaços de, fins i tot, menjar-nos el món. No ens podem entristir, perquè ja no podem fer grans tasques, i caure en la temptació de pensar que ja no servim per a res. Encara ens resten forces per continuar essent apòstols i deixebles de Jesús, i albirar un nou horitzó en la nostra vida.

La gent gran tenim una oportunitat per créixer fins i tot a aquestes altures de la vida, encara podem ajudar a la missió de Jesús d'anunciar la seva vida i el seu misteri a través de la nostra vida i del nostre testimoniatge:

- En el camp de l'apostolat: contribuir a l'anunci de l'Evangeli com a catequistes i testimonis de vida.
- En el camp de la litúrgia: contribuir a realçar les celebracions de l'Eucaristia i com a servidors de la comunitat en el ministeri extraordinari de l'eucaristia, portant-la a la resta de germans de la comunitat que no poden ser-hi presents a causa de la malaltia o de l'edat.

- Col·laborant en el camp de les associacions o moviments eclesials: de manera molt especial, després del Concili on s'ha manifestat una gran obertura vers la dimensió comunitària de la fe.
- La família: la gent gran representa la «memòria històrica» de les generacions més joves, alhora que són portadors dels valors humans fonamentals. La família i la societat en si rebran un gran benefici amb la revaloració del paper educatiu de la persona gran.
- La contemplació i la pregària: és molt important que la persona gran dediqui temps a la contemplació i a la lloança a Déu, per a l'enriquiment personal i comunitari.
- Les diferents proves: malaltia, sofriment, han de fer créixer interiorment la persona gran. La preocupació per part de la comunitat eclesial dels més dèbils i fràgils és un objectiu de l'Església Mare.
- L'ampli camp de la caritat: una gran majoria de la gent gran gaudeix encara de bona salut física i mental que li permet comprometre's generosament en el seu temps lliure en programes i accions de voluntariat.
- Compromís per la «Cultura de la vida».

No deixem perdre aquesta nova «primavera eclesial» que Déu ens ofereix a través del papa Benet XVI en la convocatòria d'aquest Any de la Fe en la seva carta *Porta fidei*, en la qual ens convida a prendre exemple del poder de la fe de la Mare de Déu, dels apòstols, deixebles, màrtirs, homes i dones d'arreu de la història que han esmerçat la seva vida per apropar tothom a Crist.

Els darrers testimonis som els homes i les dones de totes les edats i condicions del segle XXI. Aquesta invitació del Papa ens ha d'esperonar per ser constatació, estímul i projecció de futur, perquè també nosaltres visquem a través de la fe, el sapiguem reconèixer present en les nostres vides i en la història, que la fe sigui la nostra «companya de vida» per convertir-nos en signe viu de la presència del Crist ressuscitat en el món.

Que aquest temps de gràcia ens ajudi a confessar la nostra fe amb plenitud i amb convicció renovada, en la celebració de la nostra fe (sagraments, litúrgia, pregària, testimoniatge, caritat) per ajudar-nos a descobrir i aprofundir els continguts de la fe professada, celebrada, viscuda i resada i reflexionar sobre el mateix acte amb el qual creiem, per continuar creixent en la nostra fe.

AGENDA

NOVEMBRE

Dijous 8: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema III - *Compartint la mateixa taula*. Quants pans teniu? (Mateu 16,34).

Dijous 15: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 3. Tema III - *Compartiendo la misma mesa*. ¿Cuántos panes tenéis? (Mateo 16,34).

Ramon Casals.

Enric Mas, Begoña Guerrero, Xavier Sagrera, Santiago Santomá, Ana Rodríguez, Mn. Josep Maria Turull, Inma Bagaría, Marian Mir, Jaime Coll i Clara Pujadas.

Joan Úbeda i la seva esposa.

Armand Puig, Salvador Bacardit, Amparo Gómez, Beatriz Gómez, Manuel S. Bernades i Antoni Matabosch.

Taula de la Delegació diocesana d'Ecumenisme de Barcelona.

Taula de Ruth Travel.

Lluís Serra i Victòria Molins.

Taula de Lluís Serra i família. També hi havia Francesc Gamissans i Victòria Molins.

Taula de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes.

Josep Espart Ticó.

Jordi Bonet i la seva senyora, Mariona Agustí.

Taula del Centre d'Estudis Econòmics i Socials.

Roberto Labandera, Josep Rull, Jordi Turull, Glòria Renom, Josep M. Cullerell i Sònia Recasens.

Joan Ortiz amb el seu pare.

Taula de Maria Soldevila.

Taula de la parròquia de Sant Francesc de Sales de Barcelona.

Gerard Carrion amb oients de «Tot sardana».

Josep Serra, Eduard Soler, M. Neus Falcó, Carme Catà i Juli Nevot.

Ignasi Miranda i la seva dona, Montse Roset.

Alfons Calderón, Arnau Figueras, Josep M. Nogué, Lluís Foix i Gabriel Genescà.

Mn. Josep Anton Arenas.

Taula de Vida Creixent.

Taula del Club+amics.

Pere Grau i Pilar Noguera.

Taula del Club+amics.

Taula d'E-cristians.

Vanessa Batista, Josep M. Rojo i Ignasi Torrent.

Joan Matamala, Ramon Pallarès, Montse Rossell, Lluís Reverter i Eugeni Gay.

Taula família Aymar.

Mercè Loscos, Arcadi Oliveres i Francina Alsina.

Pere Fàbregues.

Foto de família de tots els voluntaris que van fer possible el sopar.

Peluixos per a la nova evangelització

«Jesusito de mi vida» és l'original projecte d'una família toledana

Samuel Gutiérrez

«Per què podem dormir amb el nostre osset de peluix i no podem dormir amb Jesús?» En aquesta innocent pregunta dels fills del matrimoni format per José Luis Rubio i Anabel Ávila trobem l'origen del peluix «Jesusito de mi vida», un projecte originalíssim i clarament evangelitzador que ja ha distribuït arreu d'Espanya més de 10.000 unitats d'aquesta joguina insòlita.

«Quan els nostres fills eren petits i resàvem amb ells les primeres oracions —afirma Rubio—, teníem una figura de ceràmica del Nen Jesús a la tauleta de nit. En acabar les oracions, li feien un petó i es posaven a dormir. Alguns dies, en acabar de resar, ens demanaven dormir amb la figura de ceràmica, però nosaltres els dèiem que no, en tractar-se d'una figura delicada.» Va ser aleshores quan aquest matrimoni toledà va començar a buscar un peluix que respongués a la petició dels seus fills. Van rastrejar el mercat, però no van trobar-hi res, «ni ninot de roba, ni de peluix, ni res» que s'ajustés al que buscaven. «Teníem en aquells moments inquietuds emprenedores i en no trobar el que buscàvem vam decidir fer nosaltres mateixos un Nen Jesús que a més de tenir una imatge propera als infants, fos resistent, es pogués rentar i fos apte per a recent nascuts. Sempre amb el major respecte», explica el matrimoni. Van ser els inicis, fa poc més de dos anys, de l'empresa Senebey, dedicada a la fabricació i distribució de diversos productes amb la marca «Jesusito de mi vida».

Valors cristians

En els primers passos d'aquest singular peluix evangelitzador el gran repte va ser el disseny d'un Jesús proper als infants que transmetés valors cristians com l'amor, la confiança, l'amistat. L'encarregada del disseny va ser Anabel Ávila, que des del primer moment va saber com havia de ser aquest Nen Jesús. «Va dibuixar un Nen Jesús de trets dolços i braços grans que convidessin a abraçar-lo.» Amb el disseny perfilat es va iniciar després la recerca de fabricants, fins que es van decantar finalment per l'empresa Artesavi, de Barcelona, que va fer realitat el primer peluix de «Jesusito de mi vida».

L'acollida d'aquest singular peluix sobre Jesús ha estat molt bona i en només dos anys se n'han distribuït més de 10.000 unitats. «No existeix cap peluix similar amb el qual puguem transmetre la fe als nostres fills —explica José Luis Rubio—. Quan uns pares ens diuen que el seu fill resa i dorm amb el «Jesusito», que s'ha convertit en el seu amic inseparable i que només aquest Nen Jesús li fa marxar la por a la nit, els grans esforços que estem fent passen a un segon pla.» I afegeix: «El «Jesusito» porta els nens a la fe. A través d'una imatge més propera de la que estan avesats a veure al seu entorn, permet ensenyar als nens que Jesús està en

tots els aspectes de la nostra vida i no solament en una imatge que no podem tocar per por que es trenqui.» Sense pretendre-ho «Jesusito de mi vida» s'ha convertit també en un peluix per a la nova evangelització: «El Nen Jesús és el pont que uneix i integra en la societat actual els valors cristians. Amb Ell també podem sortir al carrer i fer-lo visible, portant-lo com a motxilla, al cotxet i en braços dels nostres nens.»

Novetats

La família Rubio Ávila ha apostat clarament per un projecte que en el context en què va néixer tenia els seus riscos. Han invertit a crear l'empre-

Més informació i comandes:
www.jesusito-demivida.com

sa, dissenys, prototips i registres de marca. Fins ara els guanys obtinguts amb la venda de peluixos han estat reinvertits en nous projectes. Com per exemple, la creació d'un peluix de la Mare de Déu, una bossa de roba per al berenar, clauers de peluix i goma, així com penjamòbils amb la imatge del «Jesusito». La darrera gran novetat de Senebey és el peluix «Jesusito

de mi vida 2.1.», amb un sistema de reproducció que permet, prement la mà esquerra, escoltar cinc oracions: *Jesúsito de mi vida*, *Ángel de la guarda*, *Cuatro esquinitas...* «Amb qui reses a la nit? Un ratolí? Un osset? Una esponja? No! Amb «Jesusito», el teu peluix», proclamen des de Senebey. El sistema també permet gravar una oració, missatge o cançó de bressol que es reproduïx en prémer la mà dreta.

La nova versió de «Jesusito» aspira a convertir-se en el regal estrella de les famílies cristianes aquest Nadal. Un regal que serà molt més que una joguina. ««Jesusito de mi vida» és un nou instrument per transmetre la fe cristiana», acaba assenyalant José Luis Rubio.

La bona notícia

Neil Armstrong, un heroi cristià

Neil Armstrong, el primer home que va trepitjar la superfície lunar, ha mort als 82 anys a Cincinnati (Estats Units). El viatge al satèl·lit, que tingué lloc el 20 de juliol del 1969, fou vist a la televisió per 500 milions de persones, que també escoltaren les paraules d'Armstrong en trepitjar la Lluna: «Un petit pas per a l'home; un gran pas per a la humanitat.» L'acompanyaven Edwin Aldrin i Michael Collins. El president dels Estats Units, Barack Obama, que l'any 1969 només tenia vuit anys, ha manifestat: «Neil ha estat un dels herois més grans de la història humana.»

Havia estat condecorat per disset països i havia rebut els màxims honors del seu país natal, si bé mai no es va sentir còmode en el seu paper de famós; procurava allunyar-se dels primers plans. «Era una persona modesta i ho fou sempre», va revelar l'astronauta John Glenn. Casat, pare de dos fills i avi de deu nets, Armstrong no volgué

signar més autògrafs quan es va assabentar que eren venuts a preus exorbitants. Neil Armstrong fou un home profundament religiós i cristià. És interessant recordar el que va passar en el seu viatge a Terra Santa l'any 1988. Un cop a Jerusalem, va demanar a un amic seu, Thomas Friedmann, professor expert en arqueologia bíblica, que li fes de guia per la ciutat i el portés a un lloc on pogués tenir la certesa que havia estat trepitjat pels peus de Jesús. El professor dugué Armstrong a les restes de les escales del temple construït per Herodes el Gran. «Aquests grans constituïen la principal entrada al temple, i no hi ha dubte que els va pujar i baixar més d'un cop Jesucrist», li va dir Friedmann. Llavors, Armstrong es va concentrar profundament i va resar una bona estona. En acabat, va comentar, emocionat, a l'arqueòleg que l'acompanyava: «Per a mi, haver trepitjat aquestes escales significa més que no pas haver trepitjat la Lluna.»

Francesc Gamissans

L'església de Santa Maria de Cadaqués completa el seu procés de reforma

Recentment s'ha dedicat l'altar major, d'una sola peça de pissarra

Víctor Gay
Cadaqués

Possiblement l'església parroquial de la diòcesi de Girona que més obres d'art, especialment pintures, ha inspirat és la de Santa Maria de Cadaqués. Per la seva situació en el punt més elevat del turó del nucli urbà, destaca pel seu blanc intens —com el conjunt del municipi— i especialment pels seus elements artístics interiors. Cal subratllar el magnífic retaule major barroc, obra de Pau Costa, que moriria a Cadaqués el 1727, i l'orgue, un dels més antics de Catalunya i que encara continua en funcionament. I ara s'ha completat amb una obra pendent: l'adaptació del presbiteri i la reintegració de l'altar major, tot d'acord amb la normativa del Concili Vaticà II. L'església parroquial de Santa Maria de Cadaqués va rebre l'any 2011 un quart de milió de visitants.

L'altar major que s'ha dedicat, i que ja havia estat consagrat abans de la reforma conciliar, és d'una sola peça, de pissarra cadaquesenca, de prop de tona i mitja de pes. Ha recuperat, segons el rector, Mn. Jaume Angelats i Morató, el sentit de ser «el centre simbòlic del temple cristià». L'altar culmina la reforma del presbiteri i els treballs de millora en el temple que van incloure la climatització del conjunt.

Pedra sòbria i cantelluda

La pissarra de Cadaqués és l'element geològic dominant d'aquesta part del massís del cap de Creus. Es tracta d'una pedra grisa, sòbria i cantelluda, emprada a bastament en la construcció tradicional. Aquestes pissarres, situades a l'extrem de molts edificis, es confonen amb la natura que els envolta. Igualment es fan servir per assenyalar propietats i camins i, especialment, en la construcció de quilòmetres de parets seques que permetien als agricultors del territori mantenir les feixes i garantir el sosteniment de la terra per al seu conreu. És, en definitiva, la pedra del país que, com assenyala el bisbe Francesc a l'homilia de l'Eucaristia de la dedicació, transmet el mandat de Jesús, d'edificar l'Església i

Nou nomenament per a Mn. Jordi Farré

Redacció / Barcelona

El Reial Cos de la Noblesa de Catalunya va nomenar el 20 de setembre Mn. Jordi Farré, rector de la basílica de la Mercè, nou capellà d'honor d'aquesta antiga corporació continuadora de l'estament militar a les Corts Catalanes. Substitueix en aquest càrrec Mn. Francesc Campreciós, recentment traspassat.

Un moment de la dedicació de l'altar major de Santa Maria de Cadaqués.

la mateixa vida damunt de fonaments «forts i segurs». Durant la diada de la dedicació de l'altar major també es va beneir una llàntia commemorativa de la XXV Trobada de Barques de Vela Llatina, les embarcacions tradicionals emprades pels pescadors d'aquesta part del litoral, fins fa poc. Actualment el nombre de pescadors ha minvat, fins

«L'altar major ha recuperat el sentit de ser el centre simbòlic del temple cristià»

a desaparèixer en algunes poblacions (també Cadaqués). Els amants de la mar i de la navegació, però, s'han aplegat per conservar la memòria d'aquestes barques i promoure les trobades anyals que han assolit aquesta fita d'un quart de segle i que han volgut agrair a la Providència i a la Mare de Déu del Carme la seva protecció.

Campanars

El Catllar

A la població tarragonina del Catllar s'hi va aixecar una església parroquial dedicada a sant Joan Baptista entre el 1776 i el 1790; és d'estil neoclàssic, tot i que també s'hi noten detalls barrocs, com per exemple la curvatura còncava dels trams laterals del frontis. Consta de tres naus de sis trams desiguels i està capçada per un absis poligonal; un dels trams és el transsepte que en el creuer hi té una cúpula sobre petxines dins d'un cimbori octagonal obert amb òculs a cares alternes. La nau central queda coberta per una volta de llunetes; les altres dues naus, estretes, ho estan per voltes d'aresta. Una capella fonda a l'extrem del braç dret del transsepte fou construïda el 1850.

Els seus murs, inclosos els del campanar, presenten paraments de pedra blanca que el fan destacar per la seva bella singularitat. El frontis té tres portals, tots ells rectangulars; el principal al centre i els altres dos en els murs còncavs de les ales. Les dimensions en fan un temple gran de 45 metres de llargada i poc més de 20 metres d'amplada total. S'hi distingiren mestres de cases importants, ja mig considerats arquitectes en aquell temps del segle XVIII quan l'Acadèmia de Belles Arts madrilenya, d'orientació neoclàssica, exigia als tracistes que es distingissin

L'escala interior és del tipus tradicional català, arrapada als murs i sobre voltes, amb graons de pedra ben picada fins al cor; prossegueix amb graons de maó fins a l'últim tram quan es converteix en escala de cargol d'obra. La cel·la amb finestrals amb balustrades mig abalconades té dues campanes: la gran, de nom *Sant Joan*, que toca les hores i la petita, dedicada a *Sant Nicasí*, pels quarts.

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

per aquest nou títol acadèmic. Són Joan Antoni Rovira, tarragoní, i Josep Prat i Delorta, barceloní, a més a més de mestres de cases com Josep Carafí i Joan Montserrat.

Elegància i esveltesa

El campanar de 45 metres d'alçada fou aixecat sense bastides, pel seu interior; és del 1796 i cal treure's el barret per la seva elegància i la seva esveltesa d'unes set vegades l'amplada de la base rectangular (6,30 x 5,45 m). El seu primer alt cos queda completat per dos més d'octagonals i per una cúpula de perfil acampanat de vuit sectors esfèrics. Així com al cos rectangular només hi ha alguna petita finestra sagetera, els altres tres superiors queden ben oberts per finestrals en arc de mig punt, un a cada cara alterna els dos primers i per òculs el·líptics la cúpula.

Vint anys de vida de Blanquerna Salut

Ha sabut dur a terme un model integrador en l'enfocament del concepte de salut

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dijous 27 de setembre va tenir lloc l'acte de celebració del vintè aniversari de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-Universitat Ramon Llull, sota el lema «20 anys formant, 20 anys innovant». L'acte, que es va celebrar a la seu del mateix centre universitari, va comptar amb les intervencions del Dr. Salvador Pié-Ninot, president de la Fundació Blanquerna-URL; del Dr. Màrius Duran, degà de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL; del Dr. Antoni Cabot, professor de la Facultat, i dels antics alumnes Carolina García, Sergio Rodríguez i Elena Carrillo, graduats en Infermeria, Fisioteràpia i Nutrició, respectivament.

El Dr. Salvador Pié-Ninot va fer un breu repàs dels orígens d'«aquests vint anys de la història fascinant de l'actual Facultat de Ciències de la Salut, iniciada l'any olímpic del 1992». «Quina és la perspectiva que ens va moure de fons a Blanquerna per fer l'actual Facultat de Ciències de la Salut? La resposta és una visió integral de la persona, en la qual el concepte de salut engloba tots els aspectes que hi intervenen», va explicar el president de la Fundació Blanquerna-URL.

Segons el ponent, totes les disciplines que s'hi imparteixen (infermeria, fisioteràpia, nutrició, dietètica...) juntament amb la medicina, la biologia, l'antropologia, la religió, l'ètica, l'espiritualitat... «configuren un concepte globalitzant i holístic de salut que Blanquerna vol potenciar i ensenyar, en la línia del nostre patró Ramon Llull, que en la seva escala de l'enteniment mostrava l'articulació dels diversos graons de la saviesa, que ajuden a comprendre la globalitat de la persona i alhora el seu sentit transcendent orientat vers Déu, últim grau de l'escala». «Ha valgut la pena —va subratllar el Dr. Salvador Pié-Ninot— aquest camí inicial d'aquests primers vint anys. Estic convençut que això no acaba aquí i que aquesta Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna pot aportar encara amb més força i excel·lència el seu ensenyament i el seu mestratge en tot allò referent a la salut.»

El millor llegat

El Dr. Màrius Duran va ressaltar que «aquest curs acadèmic celebrem amb goig dues intenses dècades de compromís amb la societat, de la qual hem rebut —i amb la qual seguim compartint— la informació necessària per cercar la millora en el que fem. Milers de professionals de la salut formats a la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna (o Blanquerna Salut), en les seves diferents modalitats d'infermeria, fisioteràpia i nutrició, treballen dia rere dia per fer millor i més humà el treball al costat de les persones. I aquest és el millor llegat

«Blanquerna Salut vol seguir sent un referent per a tots els professionals de la salut, reinventant els plans formatius per adequar-los a les noves necessitats»

després de vint anys de feina».

Així mateix, va fer referència al model integrador en l'enfocament del concepte de salut desenvolupat per Blanquerna Salut. «Aquest model, genuí de Blanquerna, es basa en una concepció no només curativa sinó que també té en compte la prevenció, el tractament i, si cal, la rehabilitació de la persona malalta. Creiem en l'educació per a la salut de les persones, i per això formem professionals en ciències de la salut que escoltin la societat, hi parlin, l'analitzin, l'expliquin i l'aconsellin, afavorint l'autonomia personal de cadascú i promovent estils de vida saludables.»

El degà de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL va assegurar que «Blanquerna Salut vol continuar

sent un referent per a tots els professionals de la salut, reinventant els plans formatius per adequar-los a les noves necessitats. En aquests moments la nostra preocupació és "acompanyar" el futur de tots els professionals i estudiants formats a Blanquerna Salut. Els camins que estem explorant i potenciant són els de l'emprenedoria (la creació de projectes propis) i la internacionalització (ciutadans del món global), com a vies de creixement personal i professional».

Saviesa pedagògica

El professor Antoni Cabot va posar en relleu que «ara fa vint anys que Blanquerna va fer l'empelt de la seva saviesa pedagògica —que va néixer als anys 1970-1971 de la mà dels professors Meler i Farrés dins de l'àmbit del pensament, del magisteri i de la pedagogia— en el tronc tan complex de les ciències de la salut, per fer realitat un projecte que es fonamentava en els punts claus de l'ideari de Blanquerna».

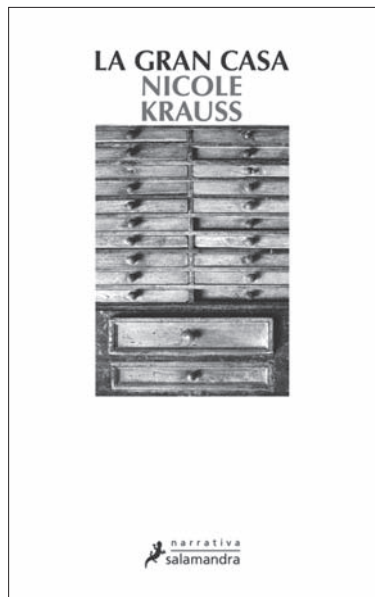
«D'una banda —va afegir el Dr. Cabot—, crear la il·lusió del projecte des de la humilitat i el treball de tots els professionals, professors i personal d'administració i serveis. De l'altra, fer que l'exercici de les nostres activitats fos la mostra d'allò que volíem ensenyar, el servei a les persones a través del servei als estudiants. I finalment, l'ideari de Blanquerna ens aportava també el puntal de la seva pedagogia: el seminari, un espai nou en l'àmbit de l'ensenyament de les ciències de la salut, on l'estudiant rep una part de la pedagogia personalitzant i on es posa de manifest aquesta manera d'acompanyar que ens fa diferents.»

Vida espiritual

Amb l'ajuda de les paraules més significatives de cadascun dels documents conciliaris, aquest llibre del sacerdot André Dupleix ens convida a acostar-nos al Vaticà II amb una actitud orant. D'aquesta manera el lector pot percebre de manera transparent la presència i la llum de l'Esperit en aquest esdeveniment que va desvetllar una nova esperança en l'Església. Cinquanta anys després, aquests escrits poden confortar i nodrir la nostra vida espiritual.

André Dupleix, *El Concilio Vaticano II*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lección 15 Días Con, 2012, 128 pàg.

Un itinerari singular

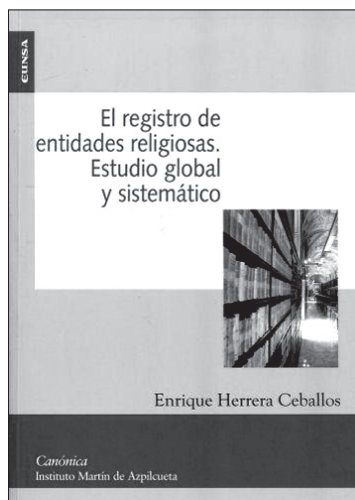
Cinc anys després de la publicació de *La història de l'amor*, que va ser tot un best seller, la novel·lista nord-americana Nicole Krauss ha escrit una nova aproximació al tema de l'amor, la memòria i la pèrdua. Es tracta d'una història que portarà el lector al llarg d'un viatge ple de passió i malenconia, de Nova York a Jerusalem, de Londres a Budapest, i des dels anys quaranta fins als nostres dies. L'insòlit protagonista d'aquesta novel·la és un vell escriptori.

Nicole Krauss, *La gran casa*. Ediciones Salamandra, Col·lección Narrativa, 2012, 350 pàg.

Instrument jurídic

Aquesta monografia presenta, per primera vegada, un estudi global i sistemàtic del Registre d'Entitats Religioses, alhora que intenta oferir una explicació raonable i coherent del sistema. El seu autor és Enrique Herrera Ceballos, doctor en Dret. Després d'analitzar la seva naturalesa jurídica, estructura i pressupostos d'inscripció, l'obra s'endinsa en l'estudi dels aspectes més controvertits en el si de la doctrina i en la praxi administrativa.

Enrique Herrera Ceballos, *El Registro de Entidades Religiosas. Estudio global y sistemático*. EUNSA, Col·lección Canónica, 2012, 386 pàg.

Records de la infància

Beth Lowe rep un paquet postal. En el seu interior una carta l'informa que la seva mare, que fa molt de temps que no la veu, ha mort. També hi ha un àlbum amb el títol *El libro de los veranos*. Tan sols conté fotografies: records aplegats per la mare que l'escriptora fa servir per narrar els set estius meravellosos que Beth va passar al camp hongarès durant la seva infància. És l'obra *prima* de l'escriptora britànica Emylia Hall, d'arrel autobiogràfica.

Emyilia Hall, *El libro de los veranos*. Suma de Letras, 2012, 428 pàg.

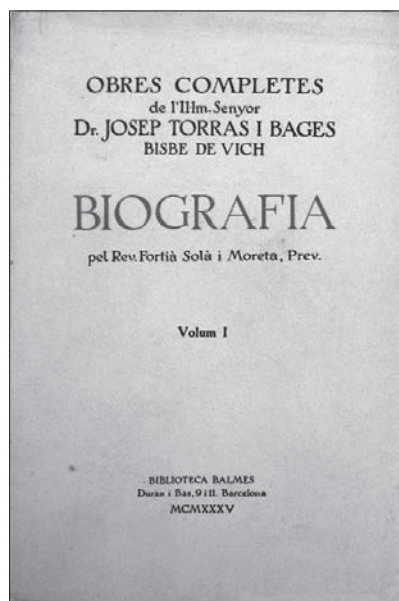
Gent de casa

Fortià Solà i Moreta, erudit humanista

Poc espai és el que disposem aquí per resumir l'obra d'aquest incansable estudiós de la nostra terra, ensems que home de fe que va saber combinar les creences amb l'erudició. Per als qui treballem la història, en especial el patrimoni eclesial, ens és del tot imprescindible i fins se'ns arriba a fer familiar. Provarem, doncs, avui, d'ofereir-ne un tast.

Fortià Solà i Moreta va néixer a Torelló l'any 1876. La Gran Enciclopèdia Catalana l'encasella com a sacerdot, literat i historiador, tot i que nosaltres ens inclinàrem més per definir-lo com a erudit humanista. No és casual el nom de Fortià, àmpliament venerat al seu poble, Torelló, on arribaren les seves relíquies el 1298 procedents de Terra Santa i que corresponien a un dels innocents degollats pel rei Herodes.

Ingressà de ben jove al Seminari de Vic i cantà la seva primera missa el 1901; el 1902 oficiava la missa de Sant Feliu a les festes del seu poble. A Tarragona estudià Teologia i es llicencià el 1903. Vicari a Montesquiu (1904) i a Navarcles (1905-1908), va començar els seus estudis històrics. Traslladat a Moià (1909-1911), els va continuar a Igualada (1911-1912), com després ho faria a Centelles com a beneficiat des

Portada del primer volum de la biografia del bisbe Torras i Bages, escrita per Solà i Moreta.

del 1913. A finals del 1920 Francesca Brunet, vídua d'Espona, de Torelló, fundà per a ell un benifet a l'església del Carme, a Barcelona, que ocupà el 1921. Va obtenir el 1926 del bisbe Josep Miralles Sbert el lloc de censor d'ofici. Com a beneficiat del Carme, i designat per la premsa del seu temps com a cronista de la plaça del Pedró, va

exercir i residir-hi fins a la seva mort, esdevinguda a finals de setembre de 1948. Arran del parèntesi de la guerra, es va lliurar, com ja venia fent, a estudiar i publicar nombroses monografies tant de santuaris marians com de localitats catalanes.

De la mà de Fortià Solà, entre altres, podem conèixer les monografies de Fucimanya, a Sallent (1911), de Cabrera, a Santa Maria de Corcó (1915), de Puig-l'agulla, a Sant Julià de Vilatorrada (1916), de Sòl del Pont, a Roda de Ter (1928), de Rocaprevera, a Torelló (1930), del Coll, a Barcelona (1931), de Lourdes a la Nou de Berguedà (1936) o del Remei a Caldes de Montbui (1936). Són molt difícils de trobar perquè gairebé tots els exemplars eren al santuari quan el van cremar i encara no havien estat distribuïts. La monografia de Núria és pòstuma (1952).

Pel que fa a monografies locals, podem parlar de Navarcles (1910), Sallent (1920), Aiguafreda (1932), Sant Andreu de Llavaneres (1936) i Torelló, en dos volums, (1947). També estudià monestirs, com el de Sant Benet de Bages (1964), o esglésies parroquials, com Moià (1918), la Santa Majestat, a Caldes de Montbui (1933) o el Carme, de Barcelona, on residia i que apare-

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

gué també pòstumament (1949), com la de Sant Llorenç del Munt (1964).

Però Fortià Solà apareix sovint, de la manera més inesperada, en treballs i articles sobre iconografia (mariana, de sants, creus, objectes religiosos...) i poemes, sobretot vinculats a temes pietosos, goigs o biografies, com la que va elaborar sobre el bisbe Josep Torras i Bages, de quatre volums (1935), o sobre Josep Cañís (1944), rector del Carme, al qual tractà i conegué prou.

Tot i que autodidacte en molts aspectes, rebé el mestratge, primer, del diputat manresà Leonci Soler, i després de Mn. Antoni Vila i, a Barcelona, al Foment de la Pietat i a la Biblioteca Balmes, del jesuïta Ignasi Casanovas. Mn. Fortià Solà, que abans de la guerra havia estat home proper als postulats de la Lliga, mantingué el seu catalanisme en la postguerra, però des de posicions molt més properes al nou règim.

• Per saber-ne més: desconexim una biografia completa del personatge; aquí hem recorregut a la seva pròpia obra i a les notes de premsa de l'hemeroteca de *La Vanguardia*.

Crítica literària

Un camí cap al futur de la humanitat

Josep-Maria
Puigjaner
Escriptor i periodista

En començar la segona dècada del segle XXI, el nonagenari filòsof francès Edgar Morin fa la mateixa afirmació que feia a final del segle XX: «Seguim estant en l'edat de ferro planetària» i en la «prehistòria de l'esperit humà». És a dir que, malgrat tots els avenços científics i tecnològics que sovint ens porten al cofoisme, la situació de l'esperit dels humans està tot just a les beceroles.

En les darreres dècades, alguns pensadors, com el mateix Morin, s'han adonat que aquesta nau espacial que és la Terra està essent propulsada per quatre motors que estan fora de control: ciència, tècnica, economia i afany de lucre. Aquests motors, si continuen descontrolats, poden produir catàstrofes imponents que, tanmateix, es podrien evitar amb un canvi de rumb. És necessari, doncs, canviar de direcció, buscar una via nova per acarar el futur. I en què pot consistir aquesta via? Morin ens indica on, a parer seu, cal actuar: en una regeneració del pensament polític, en l'exercici d'una política de la humanitat, i en la concepció d'una política de la civilització.

Pel que fa a la *regeneració del pensament polític*, Morin constata que la governança dels pobles s'ha basat sempre en una determinada concepció del món, de l'home, de la societat i de la història. Avui, però —diu el pensador francès—, el pensament polític no exis-

EDGAR MORIN
La vía. Para el futuro de la humanidad
Paidós, 2011, 297 pàg.

teix: ha deixat de reflexionar sobre la marxa del món i el devenir de les societats. La classe política està mancada d'un pensament i d'una cultura globals per poder fer front a la complexitat del món actual. A aquesta regeneració del pensament s'ha d'*afegir una política de la humanitat*, que es pot entendre com la simbiosi entre el millor que hi ha a la civilització occidental i les aportacions extremadament riques que trobem en altres civilitzacions. Aquesta simbiosi generaria una *nova civilització*.

El tercer element que ha de contribuir a iniciar una nova via vers el futur és *una política de civilització*. Per a Edgar Morin, la suma dels diversos desenvolupaments (tècnic, industrial, urbà, burocràtic) ha portat la corrosió a la nostra civilització occidental: han augmentat les malalties psicològiques, s'han desgastat les solidaritats humanes tradicionals, s'ha generat un divorci entre el cos i l'ànima. Les persones han incrementat el seu nivell de vida, però han vist reduïda la seva qualitat de vida. A més, el progrés en els coneixements ha comportat, paradoxalment, un

nou subdesenvolupament intel·lectual, un subdesenvolupament afectiu (de comprensió, d'amor, de comunitat) i un subdesenvolupament moral que es manifesta en el deteriorament de la responsabilitat i de la solidaritat.

Com a conseqüència d'aquest estat de coses s'imposa una veritable política de civilització, que tingui com a objectius la restauració de solidaritats, la rehumanització de les ciutats, la revitalització del món rural, la reversió de l'hegemonia del quantitatiu per la primacia del qualitatiu, que significa que cal propugnar el millor per damunt del màxim.

Morin, però, no es detura en l'enunciació teòrica de la nova via, que li sembla la més adequada per conquerir un futur plausible, sinó que apel·la a la contribució de cadascú en aquest canvi d'orientació. Els homes i dones de les civilitzacions occidentals—escriu—han de comprendre que la reforma de vida (cadascú de la seva) és la columna que sustenta totes les altres reformes. Ens creiem civilitzats, però hem de reconèixer que la inhumanitat i la bar-

bàrie assetgen cada ésser humà civilitzat. Fixem-nos, per exemple, que els missatges de compassió, de fraternitat i de perdó de les grans religions i els missatges humanistes de la laïcitat no han penetrat gaire en la cuirassa de les barbàries interiors.

En resum, Edgar Morin pregonava una nova via per al futur de la humanitat. Una via que ha colpit al mateix Stéphane Hessel, l'ideòleg del moviment dels «Indignats», qui ha dit: «Les respostes als problemes de la nostra societat s'han de buscar en aquest llibre de Morin.»

Crítica cinematogràfica

La gràcia d'una obra imprescindible

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

EL FESTÍN DE BABETTE
DIRECTOR: Gabriel Axel.
INTÈRPRETS: Stéphane Audran, Bodil Kjer, Birgitte Federspiel, Jarl Kulle.
GÈNERE: drama romàntic.
102 minuts.
Dinamarca, 1987.

Ara que es compleixen 25 anys de l'estrena d'*El festín de Babette*, s'ha celebrat al Festival de Cinema de Sant Sebastià una projecció amb la presència de Stéphane Audran, l'actriu protagonista, que aquesta vegada de la mà del cuiner basc Mikel Santamaría va poder tastar els plats exquisits que va preparar per al banquet de ficció. Tindrem la sort de comptar amb una versió restaurada d'aquesta obra mestra del cinema espiritual pròximament a les sales i visitar o veure per primera vegada, aquesta pel·lícula imprescindible que va obtenir l'Oscar a la millor pel·lícula estrangera el 1988.

El director danès Gabriel Axel es col·loca en la millor tradició dels grans directors nòrdics que, com Dreyer o Bergman, ha abordat la qüestió de la fe. En

aquest cas ajudat per l'obra escrita per Karen Blixen, a la qual hem de recordar pel seu text *Memòries d'Àfrica*, que es va fer famós per l'adaptació cinematogràfica que va convertir aquesta reeixida obra literària en un melodrama

exitós amb Meryl Streep i Robert Redford com a protagonistes.

Babette és una refugiada que ha de fugir a un poble de Jutlàndia a causa de la persecució durant la Comuna de París. Allà és acollida a casa seva per dues germanes ja grans, membres d'una comunitat luterana petita, que segueix l'herència del seu pare i antic pastor. La presència de Babette en les petites tasques domèstiques canviarà de manera senzilla i gairebé imperceptible la vida de la Martine i la Philippa, els noms de les quals fan referència a Martí Luter i Philip Melanchton. La revolució culmina quan la Babette guanya un premi de loteria important i decideix gastar-se'l íntegrament en un sopar que vol ser un regal d'agraïment a aquest grup que la va acollir.

La sorpresa que ens ofereix el banquet és que es tracta d'una paràbola, en la millor tradició evangèlica, sobre la Gràcia. En una comunitat esclerotitzada per una pietat rígida i una ètica del compliment. Babette, la francesa estrangera, és una visitació crística. Que simbòlicament s'expressa en el crucifix que porta pen-

jat i que es desplega en la sobreabundància en unes viandes que, tot delectant el cos, acaben per afectar l'esperit, i permet la comunicació significativa i profundament humana entre l'ànima encarnada i el cos animat.

El vell general, antic pretendent d'una de les germanes, es converteix en l'interpret del gest excessiu de la Babette. «La nostra elecció no té importància. Arriba un temps que obrim els ulls i compremem que la gràcia és infinita. I l'única cosa que hem de fer és esperar-la amb confiança i rebre-la amb gratitud. La gràcia no posa condicions.» El poder transformador de la llibertat amorosa que es dona en gratuïtat transforma el cor de la comunitat apagada. La seqüència final de la dansa dels germans units sota el cel estrellat és una imatge preciosa de la festa a la qual ens convida la gràcia.

Té sentit la festa quan tants germans tenen dificultats? Juntament amb les anàlisis de realitat i les exigències ètiques del moment, els cants i els relats d'esperança són territori de la gràcia. Ens recorda que no estem sols, en qualsevol moment podem ser visitats pel do de Déu, que posa una taula enmig dels mercats financers on els taurons es converteixen en dofins i les llances en podadores.

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

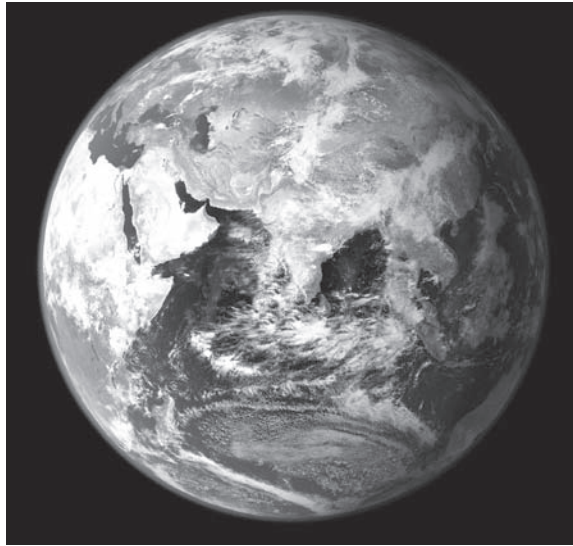
Actualitats científiques

I de la crisi del planeta Terra què cal dir?

El mot *crisi* va tant de boca en boca quan es parla d'economia que sembla que ja sigui l'única crisi important que tenim ara. Però hi ha altres crisis que també tenen la seva importància: crisi de valors, crisi d'ètica social..., i crisi planetària. I què entenem per crisi planetària? La que està tenint el nostre habitatge, la Terra. Ens trobem amb un fet ben alarmant: els experts en ecologia ens adverteixen que el consum que fem dels productes del nostre planeta supera els límits de la seva capacitat de regeneració i ens en anem cap a un deteriorament ambiental que pot dificultar cada vegada més irreversiblement la vida humana.

L'escalfament global, causat en gran part per les indústries i els vehicles de transport, no és una pura teoria de certs geòlegs sinó una realitat constatada cada vegada més, però hi hem d'afegir el consum voraç dels recursos naturals, la contaminació produïda per tans productes, la desertització creixent amb la degradació de molts boscos, la utilització dels combustibles fòssils fins a un pròxim exhauriment..., unit tot això al galopant creixement demogràfic, fan difícil l'esdevenidor de la vida a la Terra.

Potser recordareu que fa 20 anys hi va haver a Rio de Janeiro una cimera de les nacions en què es parlà del canvi climàtic, de la protecció de la biodiversitat

i de la lluita contra la desertització. Hi hagueren uns convenis que només s'han observat en part. Per això, aquest any, al mes de juny s'ha convocat un altre cop una reunió a la mateixa ciutat dels líders mundials de més de 190 països per marcar nous objectius socials i ambientals. No tenim el text íntegre

dels convenis que s'hi han fet, però sembla que, pel que diu el diari, en gran part són repetició formal del que s'acordà fa dues dècades, bo i insistint que es tinguin més en compte els determinis presos. Déu faci que s'ho prenguin ben seriosament tots els firmants, però molt ens temem que la cosa variarà poc. Un membre del Consell Internacional per la Ciència, Gispert Glaser, diu: «Estem vivint per sobre de les possibilitats del planeta. Això està demostrat científicament.» Crec que val la pena tenir en compte aquestes paraules d'un expert que en sap més que nosaltres. Si els governs de cada país no s'ho prenen ben seriosament, és clar que no ens en sortirem. L'exdirector de l'Agència Europea del Medi Ambient, Domingo Jiménez Beltrán, es plany que no hi hagi una institució internacional que vetlli per aquest assumpte. «L'ONU —diu— es marca objectius per aconseguir avenços socials i ambientals, però no s'exigeix a si mateixa l'obligació de posar els mitjans per assolir-los.» Falta, doncs, un govern ambiental que en nom de les Nacions Unides actuï eficaçment. Nosaltres poc hi podem fer. Però si tots prenem consciència de la magnitud d'aquesta crisi potser de mica en mica la sensibilització de la humanitat farà que es deturi allò que està destruint el seu habitatge. Déu ho vulgui!

Certeses científiques i fe cristiana

35. Què podem dir del «principi cosmològic antròpic»?

Va ser el físic de Princeton, Robert Dicke, qui, fins a cert punt, ja va formular aquest principi el 1961, sense donar-li encara aquest nom. Va dir simplement que constatava que les constants cosmològiques tenien uns valors precisos de cara a fer que el món fos com és, capaç d'aixoplugar vida i vida racional. Una petita variació en els seus valors ja hauria fet la vida impossible. Aquesta simple constatació no fa res més que enunciar un fet i la simple declaració d'un fet no es pot dir pròpiament que sigui un principi, ja que d'un enunciat que mereixi aquest nom se n'han de deduir conseqüències. Però hi hagué qui hi va veure més enllà, Brandon Carter de l'Observatori Meudon de París, que el 1974 va dir que el que s'havia d'afirmar era que les condicions que hi ha a l'univers són les que són perquè *calia* que hi hagués vida intel·ligent. I va ser ell qui va introduir la nomenclatura de «principi antròpic». La formulació primera de Dicke ara s'anomena «principi antròpic feble» (com hem dit, proclama només el fet: aquestes condicions són tals que fan que hi pugui haver vida intel·ligent) i la de Carter «principi antròpic fort», o simplement «principi antròpic» sense cap més adjectiu (afirma una necessitat: que *calia* que fossin aquestes les condicions còsmiques perquè hi havia d'haver vida intel·ligent). En el sentit fort ja es pot dir «principi» amb tota propietat perquè se n'obté la conseqüència que és impossible l'ocurrència de qualsevol cosa que obstaculitzés l'arribada de la intel·ligència al món, és a dir s'exclouen unes condicions inicials que no haurien pogut conduir al desenvolupament de la nostra vida humana. L'univers ve condicionat per aquest principi.

Fonaments científics d'aquest principi antròpic

En el sentit feble tots els astrofísics

actuals hi estan d'acord. Es tracta de constatacions fetes amb tot el rigor científic. Es pot dir que és una certesa científica el fet que una petita variació de les lleis que s'ha anat descobrint portarien a la noexistència del llinatge humà. Ja Robert Dicke va fer notar que si l'univers té una edat compresa entre 10.000 i 15.000 milions d'anys és perquè era el temps necessari perquè hi pogués haver els elements imprescindibles per a la vida humana: oxigen, carboni, calci, fòsfor, ferro, etc., que es van fabricar a l'interior de les estrelles al llarg de milions d'anys fins a ser expulsats en la fase de supernoves i reunits després en un núvol còsmic que originà, condensant-se, el sistema solar.

Havia estat Fred Hoyle el qui el 1952 va estudiar com es poden formar els àtoms de carboni a l'interior d'una estrella, en el procés anomenat «triple alfa» que forma carboni a partir de les col·lisions de tres nuclis d'heli, esdeveniment que es realitza a la temperatura d'uns 100 milions de graus a l'interior de l'estrella quan es contrau abans d'explosionar com una supernova, gràcies a l'existència d'un fenomen de ressonància entre nuclis atòmics que fa possible aquesta reacció nuclear, molt improbable si no hi hagués ressonància. L'existència d'aquest fenomen suggerit per Hoyle va comprovar-se gràcies a William Fowler, al CalTech. Si no existís no tindríem carboni i seria impossible la vida. No és estrany que Hoyle hi digués: «No crec que cap científic que examini l'evidència deixés d'arribar a la conclusió que les lleis de la física nuclear han estat dissenyades deliberadament respecte de les conseqüències que produeixen a l'interior de les estrelles». I per a la formació de l'oxigen, el ferro i altres elements els processos també tenen la seva història admirable de com es formen.

I s'hi han d'afegir moltes altres constatacions còsmiques: l'expansió del uni-

vers ha tingut la intensitat que corresponia; més ràpida no s'haurien format les estrelles, més lenta no s'hauria arribat a poder tenir el sistema solar que tenim. La constant gravitatòria més alta o més baixa no hauria tampoc deixat que es formés el nostre sistema planetari a l'entorn del Sol. Si la intensitat de la força nuclear forta variés en un 0,5% ja es destruiria el carboni o l'oxigen de qualsevol estrella. Si la força elèctrica dels electrons canviés en un 4% passaria que no existirien els elements amb les propietats d'ara tan ajustades a les necessitats vitals. Si la constant de Planck, o la massa d'un protó, o la velocitat de la llum, o... variessin, encara que fos poc, no tindríem l'univers que tenim. En el llibre *The anthropic cosmological principle* (Oxford 1986) J. Barrow i F. Tipler expliquen tot això amb detall.

Què dir-hi des del punt de vista de la fe cristiana

Observant fredament aquestes constatacions, sense prejudicis, la nostra intel·ligència es resisteix a pensar que tot és per pura casualitat. Com diu Fred Hoyle: «Una interpretació raonable dels fets és que una intel·ligència superior ha jugat amb la física, amb la química i amb la biologia, i que no existeixen forces cegues a la natura» (recordem que, malgrat tot, Hoyle no creu en el Déu dels cristians, només admet aquesta intel·ligència còsmica que diu ell). I nosaltres hi afegirem: És clar que la sola ciència no ens demostra encara l'existència de Déu, perquè sempre hi cap dir que és per pura casualitat que tot sigui així, però lliga del tot amb la nostra fe que l'univers tingui unes lleis tan ajustades per fer possible la nostra existència volguda per Déu. La ciència sola certament només pot acceptar el principi antròpic feble, el principi fort ja és de contingut metafísic: parla del

perquè, o sigui de la intencionalitat que hi ha, segons sembla, en les lleis de la natura, i això ja no és física. Ara bé, nosaltres no veiem que aquest pas metafísic sigui il·lògic del tot. Fa ús d'un principi vàlid: la concurrència de fets altament improbables en un mateix punt indica una intencionalitat, o sigui que algú hi ha intervingut.

I podem citar aquí el que el filòsof francès Jean Guitton (1901-1999) a *Dieu et la science* (París 1991) diu (segons la traducció catalana *Déu i la ciència de Catalunya Cristiana*, Barcelona 1992, a p. 59): «L'univers sembla que hagi estat minuciosament regulat per tal de permetre l'emergència d'una matèria ordenada, després la de la vida i finalment la de la consciència. Si les lleis físiques no haguessin estat rigorosament el que són, aleshores, com subratlla l'astrofísic Robert Reeves, "nosaltres no estaríem aquí per parlar-ne"... Aquesta regulació d'una precisió vertiginosa, és un fet de pur atzar o és el resultat d'una Causa Primera, d'una intel·ligència organitzadora que transcendeix la nostra realitat?» I acaba el capítol (p. 67-68) dient: «A l'origen de la Creació no hi ha pas un esdeveniment aleatori, *no hi ha atzar*, sinó un grau d'ordre superior a tot el que puguem imaginar: ordre suprem que regula les constants físiques, les condicions inicials, el comportament dels àtoms i la vida de les estrelles. Potent, lliure, existent infinitament, misteriós, implícit, invisible, sensible, és *allí*, etern i necessari rere els fenòmens, molt lluny per damunt de l'univers però present en cada partícula».

Oï que aquestes paraules del filòsof francès es poden considerar una conseqüència lògica del que la ciència ens ha proporcionat? Doncs no tothom ho creu així i s'ha inventat un subterfugi per evitar haver d'admetre un Creador: la teoria del «multiunivers» o «multivers». En parlarem al pròxim capítol.

Programació genèrica

DILLUNS 00.00 L'Evangeli 00.05 Missatge en una ampolla 01.00 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 L'albada 07.00 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 El primer cafè 10.00 Radiofórmula i espais infor- matius 13.00 Cant de la Salve 13.10 Radiofórmula i espais infor- matius 18.30 L'Evangeli 18.35 Ressò de festa 18.40 Missatge en una ampolla 18.45 Vespres des de Montserrat 19.30 2 de 8 20.00 Punt ORG 21.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Informatiu de Ràdio Vaticana	21.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Informatiu de Ràdio Vaticana	18.35 Ressò de festa 18.40 Missatge en una ampolla 18.45 Vespres des de Montserrat 19.30 2 de 8 20.00 Plusvàlua 21.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Informatiu de Ràdio Vaticana	09.00 Sons de la terra 10.00 A tota costa 11.00 Trotamundos 13.00 Cant de la Salve 13.05 El gripau blau 14.00 Amb lletra i música 14.30 Ràdio Estel en concert 15.00 Radiofórmula i espais infor- matius 18.30 L'Evangeli 18.35 Ressò de festa 18.40 Missatge en una ampolla 18.45 Vespres des de Montserrat 19.30 Fundacions ara i demà (r) 20.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Petit concert de mitjanit
DIMARTS 00.00 L'Evangeli 00.05 Punt ORG (r) 01.00 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 L'albada 07.00 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 El primer cafè 10.00 Radiofórmula i espais infor- matius 13.00 Cant de la Salve 13.10 Radiofórmula i espais infor- matius 18.30 L'Evangeli 18.35 Ressò de festa 18.40 Missatge en una ampolla 18.45 Vespres des de Montserrat 19.30 2 de 8 20.00 Paraules d'amor	DIMECRES 00.00 L'Evangeli 00.05 Paraules d'amor (r) 01.00 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 L'albada 07.00 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 El primer cafè 10.00 Radiofórmula i espais infor- matius 13.00 Cant de la Salve 13.10 Radiofórmula i espais infor- matius 18.30 L'Evangeli 18.35 Ressò de festa 18.40 Missatge en una ampolla 18.45 Vespres des de Montserrat 19.30 2 de 8 20.00 De cap i de nou 21.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Informatiu de Ràdio Vaticana	DIVENDRES 00.00 L'Evangeli 00.05 Plusvàlua (r) 01.00 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 L'albada 07.00 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 El primer cafè 10.00 Radiofórmula i espais infor- matius 13.00 Cant de la Salve 13.10 Radiofórmula i espais infor- matius 18.30 L'Evangeli 18.35 Ressò de festa 18.40 Missatge en una ampolla 18.45 Vespres des de Montserrat 19.30 2 de 8 20.00 Catalunya sense barreres 21.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Informatiu de Ràdio Vaticana	DOMINGO 00.00 L'Evangeli 00.05 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 La cantata del diumenge 07.00 Parenostre amb Benet XVI 07.05 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 Radiofórmula i espais infor- matius 08.30 Església d'Urgell-Bisbat d'Urgell 09.00 Tot sardana 10.00 Avui és festa 10.05 Tot sardana 10.30 La taula de l'Evangeli 11.00 Missa des de Montserrat 12.30 Fundacions ara i demà 13.00 Rutes per Catalunya 14.00 El club del country 14.30 Sempre ens quedarà la música 15.00 Radiofórmula i espais infor- matius 18.00 La taula de l'Evangeli (r) 18.30 Avui és festa (r) 18.35 Avui és el dia del Senyor 20.00 Cantate Domino 21.00 Radiofórmula i espais infor- matius 23.30 Completes des de Solius 23.45 Petit concert de mitjanit
DIJOURS 00.00 L'Evangeli 00.05 De cap i de nou (r) 01.00 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 L'albada 07.00 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 El primer cafè 10.00 Radiofórmula i espais infor- matius 13.00 Cant de la Salve 13.10 Radiofórmula i espais infor- matius 18.30 L'Evangeli	DISSABTE 00.00 L'Evangeli 00.05 Catalunya sense barreres (r) 01.00 Radiofórmula i espais infor- matius 06.00 L'albada 07.00 El Rosari 07.25 L'Evangeli 07.30 Laudes des de Montserrat 08.00 De bat a bat-Bisbat de Lleida 08.30 Església viva-Bisbat de Girona		

Ràdio Estel Notícies

Per Tots Sants,
programació
especial

A les 11.00 del matí connectarem amb la basílica de Montserrat per radiar la Santa Missa, i el mateix farem a les 18.30 amb la catedral de Barcelona per poder seguir la missa de tarda. Mitja hora abans de cadascuna d'elles podrem escoltar *La Taula de l'Evangeli* corresponent a aquest dia.

Aquesta programació especial es tan- carà a les vuit del vespre amb l'emissió d'un programa especial dedicat a recor- dar el recital de Marina Rossell al Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

Novetat en la
programació
d'aquesta
temporada

Ràdio Estel permet als seus oients estar al corrent de les últimes notícies de l'Església amb l'emissió del notici- ari de Ràdio Vaticana per a Europa, cada nit de dilluns a divendres, a partir de les 23.40 h.

- **FUNDACIÓ DR. ALBERT BONET.**— La fundació organitza una sessió sobre *El dret a decidir*, segons el Màster de Magisteri Catòlic. Intervindran: Mn. Antoni M. Oriol i Mn. Joan Costa, experts en Doctrina Social de l'Església. **Dimarts, 30 d'octubre**, a 19.30 h, al Col·legi d'Advocats de Barcelona, Mallorca, 283, 8a planta. Confirmar assistència: 933 630 364.

• CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.—Els

- **MN. PERE FONT.**— El diumenge 4 de novembre, festa dels 50 anys de rector a Pontós de Mn. Pere Font: a

• **COVA DE SANT IGNASI.**— El cap de setmana del 9 a l'11 de novembre, taller de pregària profunda; el cap de setmana del 23 al 25, Escola de pares «Lluís Armengol». Més informació: tel. 938 720 422, covae@covamanresa.cat, www.covamanresa.cat.

DESCOBREIX premsa cristiana, ens
comunica, ens uneix, ens enforteix.

1. Jc 16,4
3. 2 S 11,3
4. 2 S 3,7
7. Rt 3,6
9. 1 Cro 2,4

Des del carrer

ÀLEX BLANCO, MÚSIC I PRODUCTOR DEL CD
«VEUS PER A UNA NOVA EVANGELITZACIÓ»

«La cançó testimonial no depèn de les modes»

Samuel Gutiérrez

L'estudi de gravació d'Àlex Blanco (Barcelona, 1957), a Montornès del Vallès, ha estat testimoni privilegiat de la història de la música d'inspiració cristiana al nostre país. Durant les darreres dècades hi han passat els millors grups i cantautors, que han comptat amb el suport artístic i la professionalitat d'un músic de cap a peus. La seva última aventura discogràfica ha estat el CD *Veus per a una nova evangelització*, una agosarada aposta musical impulsada per la Fundació Una Veu en què músics veterans i novells uneixen les seves veus al servei de l'Evangeli.

Amb quines expectatives afrontes el llançament d'aquest nou treball discogràfic: *Veus per a una nova evangelització*?

No és freqüent produir un treball tan ric i abundant en intèrprets, on, a més, es combinen nous valors amb valors ja molt consolidats. És per això que crec que aquest projecte pot arribar a més àmbits i propòsits que no hauria aconseguit una sola persona.

Des de la teva llarga experiència en el món de la música cristiana, quina valoració fas d'aquest projecte?

Ha estat una feina densa, intensa i realitzada en relativament poc temps (poc més d'un parell de mesos). Per tant ha estat un projecte arriscat pel que fa a la realització, però han coincidit molts aspectes positius pel que fa a la inspiració general, la direcció, la coordinació i sobretot la meravellosa predisposició de tots els participants. Tot això ha estat com un oli que ho ha suavitzat tot i que ha fet que jo fos el primer sorprès en veure uns resultats més que satisfactoris i positius.

Quin és l'estat de salut avui de la música cristiana a Catalunya?

Afortunadament la cançó testimo-

nial no depèn ni es sustenta en modes, tendències o aspectes de màrqueting. Jo la comparo amb la veu de Joan el Baptista que clamava en el desert. El factor «èxit» aquí és molt relatiu i secundari, el més important és tenir la convicció que s'està fent el que cal fer i fer-ho amb tota la dignitat i qualitat que es mereix.

Hi ha cap nova promesa a tenir en compte?

He conegut, durant aquest projecte, gent amb un talent enorme que espero que tinguin la força, constància i convicció per no fer d'això un simple entreteniment passatger.

Creus que la música és avui imprescindible per a la nova evangelització?

Des de la meua modesta visió l'única cosa imprescindible és viure vides «com Déu mana». La resta són formes de comunicació més o menys efectives o agradables però que si no estan recolzades per vides exemplars i admirables... Per arribar al cor només cal parlar, cantar i viure des del cor. És una frase maca, ja ho sé, però cal-

dria despullar-la de tot romanticisme i aprofundir en el que vol dir.

Juntament amb el treball de producció, acabes d'editar recentment el teu disc més personal *Guitarra Sola*. Què ens pots dir d'aquest treball?

En els meus temps de joventut vaig desenvolupar una petita trajectòria com a concertista de guitarra clàssica però que finalment va quedar substituïda per la de productor musical. En els darrers anys i per unes circumstàncies una mica extremes vaig sentir la imperiosa necessitat de tornar al meu primer amor per la música, per la guitarra i per la música instrumental sense paraules. Vaig començar a muntar per a mi mateix un repertori jazzístic, però interpretat a la forma clàssica, a «guitarra sola», i sense proposar-m'ho aquest repertori es va convertir en un CD i després en tot un seguit de concerts on m'emociono, i emociono, intensament. És com una gran benedicció inesperada en una època de maduresa. Podeu escoltar i trobar més detalls a www.guitarrasola.ya.st.

Rauxa

La mort com a tabú

La mort d'una persona propera i estimada és, segurament, l'experiència més dramàtica que pot viure un ésser humà. L'absència de l'altre causa una ferida profunda i persistent en l'ànima i porta la ment a donar voltes obsessivament a una sola pregunta: «Per què?» La nostra limitació humana no ens permet trobar una resposta satisfactòria a aquesta qüestió, que està més enllà del nostre enteniment. Per això el cristianisme sempre ha situat l'experiència de la mort en l'àmbit del misteri —d'allò que no es pot explicar racionalment, que no tenim més remei que assumir— i ha cridat els fidels a tenir plena esperança en la resurrecció.

En el món contemporani, en canvi, en no poder donar una resposta satisfactòria a l'experiència de la mort, en lloc d'acceptar-la tendim a amagar-la o fins i tot a llevar-li importància. D'aquí que a vegades la reacció davant la mort sigui distreure's, buscar l'entreteniment o intentar reprendre de manera precipitada una vida normal. Volem fer com si res no hagués passat. Així el temps de dol, tan necessari per al benestar de l'ànima, desapareix, i a la llarga el dolor torna encara amb més intensitat. En aquesta vida ens podem distreure de moltes coses, però mai de la mort.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Núria Ferret Canale
Orde de les Verges

Feliços els qui ploren

«Per què plora?», és la pregunta que he sentit diverses vegades aquest estiu en boca de diverses persones que es veien interpellades davant la imatge del *San Francesco Piangente* que es venera a Greccio. Una companya va respondre que sant Francesc plorava perquè «l'Amor no és estimat». Sí, i també plorava sant Domènec pensant què seria dels pecadors i santa Caterina de Siena quan el foc de l'Amor diví li abrusava el cor. Els sants ploren, però no de tristesa, ni de pena, ploren d'amor.

«I Jesús, quan el van clavar a la creu, va plorar?», aquesta segona i sorprenent pregunta és la que em va fer un nen, alumne meu, fa un temps. No recordo què li vaig respondre, però ara diria que sí, que Jesús a la creu va plorar. Sabem que va plorar davant la mort de l'amic Llätzer, davant el destí de perdició de l'estimada Jerusalem, i també que s'adreçà al Pare «amb grans clams i llàgrimes» (He 5,7) quan va sofrir l'agonia de Getsemaní. Sabem que el seu cor de misericòrdia es va commoure moltíssimes vegades davant el sofriment, el dolor, la malaltia, la duresa de cor d'alguns... Jesús plorava perquè estimava.

A la creu és on ens va estimar fins a l'extrem; per això crec que a la creu també devia plorar. Devia plorar veient els deixebles amagats, les dones gemegants, els soldats jugant als daus, alguns rient, altres escopint o burlant-se'n, la Mare traspassada pel dolor, el lladre escarnint-lo, el soldat abeurant-lo amb vinagre, la corona circumdant-lo de dolor, els claus foradant-lo, el rètol condemnant-lo; devia plorar quan va dir «Pare, perdoneu-los» i també quan va cridar: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» Les llàgrimes de Jesús a la creu són les llàgrimes d'un Déu que estima fins a morir.

Jo no sé estimar com Jesús ni com els sants. Però sé que Déu és aquell qui «recull les meves llàgrimes en el seu odre» (Salm 56,9), i ni una se'n perd! Fins i tot, *pensant-ho millor*, sé que puc unir el meu plor al seu, i caminar així per aquesta vall de llàgrimes amb Maria fins al dia en què Déu eixugui totes les llàgrimes dels nostres ulls (Ap 7,17). Germans, potser no podem plorar d'amor, però podem oferir el nostre plor per aquest món que gemega i sospira esperant el gran Dia del seu consol. Recordeu: «Feliços els qui ploren, perquè seran consolats.»

Eleccions al Parlament de Catalunya

VOT PER CORREU

Fins al 15 de novembre

Adreça't personalment a qualsevol oficina de correus i presenta l'original del DNI. Al cap d'uns dies, rebràs la documentació necessària per correu certificat.

KIT DE VOT BRAILLE

Fins al 29 d'octubre

Si tens una discapacitat visual, demana el kit de vot Braille trucant al telèfon gratuït **900 100 186** o a través de **parlament2012.cat**.
